

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 18.

GÅRDBRUKERNES
OG SMÅBRUKERNES FORMUE
OG GJELD

Efter skatteligningen for 1932—33

*(Fortunes et dettes des propriétaires et des petits propriétaires d'après l'évaluation
communale des revenus et des fortunes 1932—33)*

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1933

Pris kr. 2,00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Rekke VIII.

Trykt 1932:

- Nr. 174. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1929. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 175. Det civile veterinærvesen 1930. (*Service vétérinaire civil.*)
- 176. Rekruttering 1927. (*Recrutement.*)
- 177. Norges jernbaner 1930—1931. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 178. Norges industri 1930. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 179. Meieribruket i Norge i 1930. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1930.*)
- 180. Norges skibsfart 1930. (*Navigation.*)
- 181. Den Norske Statskasses finanser 1913/14—1932/33. (*Finances de l'État.*)
- 182. Folketellingen 1 desember 1930. I. Folkemengde og areal i Rikets forskjellige deler. Beboede øier. Hussamlinger på landet. (*Recensement du 1er décembre 1930: I. Population et superficie des divisions administratives, etc.*)
- 183. Sjømannstrygden 1929. Fiskertrygden 1929. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 184. Norges telegrafvesen 1930—1931. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 185. Norges kommunale finanser 1929—1930. (*Finances des communes.*)
- 186. Kommunevalgene 1931. (*Élections en 1931 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 187. Norges postvesen 1931. (*Statistique postale.*)
- 188. Jordbrukstillingen 20 juni 1929. Fjerde hefte. Oversikt. (*Recensement du 20 juin 1929. Aperçu général.*)
- 189. Industrierbeidertrygden. Ulykkestrygden 1929. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 190. Kriminalstatistikk 1929 og 1930. (*Statistique de la criminalité pour les années 1929 et 1930.*)
- 191. Undersøkelse om enkelte bankforhold pr. ³¹/₇ 1931. (*Recherches concernant les banques privées par actions et les caisses d'épargne par le 31ème juillet 1931.*)
- 192. Folketellingen 1 desember 1930. II. Trossamfund. (Hjemmehørende folkemengde.) (*Recensement du 1er décembre 1930: II. Population de droit classée par culte.*)
- 193. Norges bergverksdrift 1931. (*Mines et usines.*)
- 194. Landbruksareal og husdyrhold 1932. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1932. Recensement représentatif.*)
- 195. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 juli 1932. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1932.*)
- 196. Folketellingen 1 desember 1930. III. Folkemengden fordelt etter: 1) kjønn, alder og ekteskapeleg stilling, 2) livsstilling og 3) fødested. — «Oslobefolkning» utenfor Oslo. (*Recensement du 1er décembre 1930: III. Population répartie par 1) le sexe, l'âge et l'état civil, 2) profession et 3) lieu de naissance. — Population d'Oslo hors d'Oslo.*)
- 197. Forsikringsselskaper 1931. (*Sociétés d'assurances.*)
- 198. Sykestrygden 1931. (*Assurance-maladie.*)

Trykt 1933:

- Nr. 199. Norges fiskerier 1930. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 200. Norges Brandkasse 1929—1931. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
-

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 18.

GÅRDBRUKERNES OG SMÅBRUKERNES FORMUE OG GJELD

Efter skatteligningen for 1932—33

*(Fortunes et dettes des propriétaires et des petits propriétaires d'après l'évaluation
communale des revenus et des fortunes 1932—33)*

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1933

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI. OSLO.

Førord.

Den komite til utredning av økonomiske og pengepolitiske spørsmål (Pengekomiteen) som 6 april 1932 blev nedsatt av Finansdepartementet fant at det var nødvendig for sitt arbeide å skaffe en oversikt over gjeldsforholdene blandt gårdbrukere og småbrukere. Den fikk samtykke av Finansdepartementet til å sette i gang en slik undersøkelse.

Selve undersøkelsen blev overdratt til Det Statistiske Centralbyrå, som i Statistiske Meddelelser nr. 6 for 1933 gav en foreløbig oversikt over tellingens resultat.

Undersøkelsen er nu avsluttet. Pengekomiteen fant det mest praktisk at den blev offentliggjort som et ledd i Norges offisielle statistikk og fikk Finansdepartementets samtykke til dette.

Undersøkelsen har i første hånd vært ledet av byråchef Skappel, som også har skrevet oversikten over tellingens resultater.

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo i november 1933.

Gunnar Jahn.

Innhold.

Oversikt.

Det statistiske materiale	1
Tellingsresultatene:	
Formue og gjeld, gjeldsprocent	2
Jordbrukerne fordelt gruppevis etter gjeldsprocentens størrelse	12
Gjeldsprocent i de forskjellige naturlige jordbruksområder	14
Formuens og gjeldens fordeling etter gjeldsprocent	17
Gjeldsprocent ved eiendommer av forskjellig størrelse	19
Årsaker til større eller mindre forgjeldelse	20
Bruttoformuen og dens fordeling	24
Formue og gjeld i forhold til landbruksarealet	30
Antall skattydere, formue, inntekt og skattebeløp ifølge fylkesskattestyrenes oppgaver i krisetiden	33
Vurdering av gjeldskrisen	38
Pantegjeldens størrelse i årene 1914—16, 1920—27 og 1931, etter sorenskri- vernes oppgaver.	54

Tabeller.

Tabell 1. Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbru- kere i rikets bygder pr. 1/1 1932	56
—»— 2. Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld	75
—»— 3. Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent . .	85
—»— 4. Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjelds- procent	94
—»— 5 a. Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent. Mindre grupper	104
—«— 5 b. Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjelds- procent. Mindre grupper	106
—»— 6. Formue og gjeld for jordbrukere med 75 pct. gjeld og derover . .	108
—»— 7 a. Gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld fordelt etter verdien av deres eiendommer	110
—»— 7 b. Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent og etter verdien av deres eiendommer	111
—»— 8. Gjeldsprocent ved eiendommer av forskjellig verdi	112
—»— 9. Herredenes fordeling etter gjeldsprocent	113

Oversikt.

Det statistiske materiale.

Opgavene til denne undersøkelse er utskrevet av hvert herreds ligningslister for skatteåret 1932/33. Opgavene over formue og gjeld gjelder altså pr. 1 januar 1932.

Undersøkelsen gjelder gårdbrukere og småbrukere — såvel selveiere som jordleiere — enn videre skogeiere, omfatter altså alle dem som har jordbruk og skogbruk for egen regning enten som enerhverv eller som hovederhverv. De jordbrukere og skogbrukere derimot som har jordbruk eller skogbruk bare som bierhverv er ikke tatt med.

For de siste er det i det følgende etter foreliggende materiale foretatt en beregning over størrelsen av deres formue og gjeld, forsåvidt denne deres binæring angår, slik at det fremlegges en samlet opgave for alle jordbrukende personer.

Det er innhentet spesialopgaver over formue og gjeld for hver enkelt skattyder av nevnte klasser i 179 representative herreder, omfattende i alt 40 687 jordbrukere og skogbrukere. Av herredenes antall utgjør dette 26.25 pct. og av samtlige skattydere i nevnte klasser 26.79 pct.

Ved siden herav er det innhentet summariske opgaver fra alle de andre herreder over jordbrukernes samlede bruttoformue og gjeld. For 38 herreder — hvorav 17 i Nordland fylke — lykkedes det ikke å få slike opgaver. For disse har man beregnet tall på grunnlag av foreliggende opgaver over nettoformuen og en skjønnsmessig ansatt gjeldsprocent. De således beregnede tall er tatt med i fylkes- og rikssummene, men offentliggjøres ikke for de enkelte herreder det gjelder.

Der foreligger således fullstendige opgaver for så å si alle rikets bygger over samlet formue og gjeld, og spesialopgaver for over fjerdeparten av herredenes og jordbrukernes antall.

En prøve på det nevnte representative materiales beskaffenhet kan anstilles ved sammenligning med det summariske materiale. Det viser sig da at den gjennomsnittlige gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere for de 179 representative herreder var henholdsvis 45.64 og 50.61 pct., mens den for de 503 herreder med summariske opgaver var henholdsvis 44.04 og 49.70 og for alle herreder 44.48 og 49.99 pct. For de enkelte fylker var overensstemmelsen også god. (Se tabell I, side 56, de tre siste kolonner.) Det

representative materiale må derfor anses fullt brukbart til grunnlag for en beregning for alle rikets bygder.

Opgavene over antatt formue og gjeld, slik som ligningsstyrene — oftest etter opgaver fra skattyderne — angir størrelsen av disse viktige fundamentet for skatteliggingen, må etter de undersøkelser vi har foretatt (se s. 25 flg.) anses å ligge så nær de virkelige forhold at de er brukbare for nærværende undersøkelse.

Tellingsresultatene.

Formue og gjeld, gjeldsprocent.

Tabell 1 viser formue og gjeld i alt og gjeldsprocent for riket, fylkene og de enkelte herreder.

Sammendraget for rikets bygder viser følgende hovedresultat:

	Antall skatt- ydere	Brutto- formue 1000 kr.	Gjeld 1000 kr.	Netto- formue 1000 kr.	Gjelds- pet.	Pr. skattyder		
						Brutto- formue kr.	Gjeld kr.	Netto- formue kr.
Gårdbrukere	91 004	2 273 481	1 011 235	1 262 246	44.48	24 982	11 112	13 870
Småbrukere	60 881	340 747	170 335	170 412	49.99	5 597	2 798	2 799
Alle	151 885	2 616 427	1 182 530	1 433 897	45.20	17 226	7 786	9 440

Som nevnt omfatter opgavene ikke de som har jordbruk bare som bierhverv. Av slike er det en hel del i bygdene. Ved jordbrukstelingen i 1929 var der i alt 95 227 småbruk og 113 323 gårdsbruk. Holder vi oss til disse tall, skal der altså være 34 346 småbruk og 22 319 gårdsbruk som ikke er tatt med, av den grunn at disse eiendommers brukere har annet hovederhverv enn sitt jordbruk. Disse bruk er gjennomgående mindre enn de andre gårder og småbruk. Brukerne av de eiendommer som i jordbruksstatistikken opføres under navn av boliger og boligbruk er heller ikke tatt med i tellingen uten i de få tilfelle hvor disse parseller danner hovederhverv. I 1929 var det 68 247 av de første og 21 563 av de siste. Det vil være av interesse og betydning såvidt mulig å kunne fastslå hvor stort tillegg det bør gjøres i ovenstående tall for formue og gjeld for derigjennem å kunne få konstatert den samlede formue og gjeld ved jordbruket. Men ligningsmyndighetene vilde ikke kunne gi opgaver som er brukbare for denne beregning. Vi skal nemlig bare ha den formue og gjeld som er knyttet til jordbruket, altså ikke den som er knyttet til slike brukeres hovederhverv. Det riktigste vil være å beregne et tillegg for disse manglende bruk og parseller etter jordvidden. En sådan beregning er utført i Byrådet. Den viser at den jordvidde som tilligger de medregnede bruk er omkring 85 pct.

av all innmark. De ikke medtatte bruk og parseller har altså ca. 15 pct. av hele rikets innmarksareal. En tidligere utført forsøksvis beregning etter matrikkelskylden gir noget høiere procent for de ikke medregnede bruk. Regner man med at undersøkelsen omfatter 85 pct. av det hele, vil bruttoformuen ved jordbruket økes til 3 078 mill. kr., gjelden til 1 391 mill. kr. og nettoformuen til 1 687 mill. kr. Gjeldsprocenten blir selvsagt uendret, fordi man har måttet bygge på den forutsetning at forholdet mellom gjeld og formue er det samme hos de jordbrukere som har jordbruk som bierhverv som hos de andre. Det er selvfølgelig tvilsomt om denne forutsetning holder stikk.

Gjeldsprocenten 45.20 er et gjennomsnitt for hele riket som dekker over store variasjoner. I tabell 1 er regnet ut gjeldsprocenten for de enkelte fylker og herreder, og som det vil ses av denne, svinger gjeldsprocenten sterkt fra sted til sted. Av fylkene hadde Vest-Agder den laveste gjeldsprocent for gårdbrukerne, nemlig 28.32, og Hedmark den høieste, 55.77. For småbrukerne representerer også disse to fylker ytterpunktene med gjeldsprocenter på 24.54 og 66.73. Følger man tallene for de enkelte fylker, viser det sig at de sydøstlige fylker Østfold til og med Telemark danner en gruppe for sig med de høieste gjeldsprocenter for gårdbrukerne. De svinger i disse fylker fra 46.77 i Østfold til 55.77 i Hedmark. Bare ett av landets andre fylker, Nord-Trøndelag, har en gjeldsprocent på over 40 (43.47). Alle andre kommer under 40. Også for småbrukerne finner man de høieste gjeldsprocenter i de nevnte sydøstlige fylker, og lavere i resten av landet. En undtagelse er Nord-Trøndelag, som har en gjeldsprocent som nærmer sig de høieste man finner på Østlandet. Tallene for hvert fylke dekker, som man lett vil forstå, over store variasjoner. Går man over til å betrakte herredstallene som er gjengitt i tabell 1, viser det sig at gjeldsprocenten innen hvert fylke varierer vel så sterkt som gjeldsprocentene fylkene imellem. For å få et inntrykk av dette skal vi nedenfor gjengi et utdrag av herredstallene og begynne med Østfold. De anførte procenter gjelder bare gårdbrukerne.

I Østfold var den laveste gjeldsprocent i Rømskog med 23.29, den høieste i Skjeberg med 63.71. De laveste gjeldsprocenter (alle under 40) i dette fylke har, foruten Rømskog, herredene Eidsberg, Rødenes, Aremark, Øymark, Hvaler, Kråkerøy, Onsøy og Jeløy. Høiest efter Skjeberg kommer Borge med 61.64. Gjennomsnittet for fylket 46.77 ligger litt høiere enn rikets gjennomsnitt (44.48).

I Akershus svinger gjeldsprocentene mellom 18.85 for Setskog og 59.17 for Enebakk. Særlig lav gjeldsprocent har Hurdal med 22.06, Oppegård med 26.92, Aurskog 31.12, Feiring 35.43 og Bærum 33.01. Høi gjeldsprocent foruten Enebakk har Nes med 59.02 og Nittedal med 57.62. Av de andre herreder i fylket var det 12 som hadde en gjeldsprocent mellom 40 og 50 og 7 mellom 50 og 55.81. Fylkets gjennomsnittlige gjeldsprocent er 47.47, 3 pct. over rikets gjennomsnitt.

I Hedmark er ytterpunktene Solli med 25.03 og Ytre Rendal med 84.12. Lav gjeldsprocent har Trysil: 31.74 og Foldal: 37.81. Forholdsvis gunstig ligger også Tolga, Os, Engerdal og Kvikne med gjeldspct. under 44.0. De høieste gjeldsprocenter har, foruten Ytre Rendal, Romedal: 78.14, Våler: 73.49, Åmot: 69.57, Nes: 68.47, Åsnes: 67.94, Elverum: 63.02, Løten: 59.29, Sør-Odal: 59.14, Stange: 58.88, Ringsaker: 58.04, Vang: 56.78 og Alvdal: 55.69. Alle de andre ligger mellom 54 og 40. Fylkets gjennomsnittlige gjeldspct. 55.77 ligger betydelig over rikets middel og er overhodet den høieste noget fylke kan opvise.

I Opland svinger gjeldsprocenten mellom 23.85 i Lesja og 76.28 i Sør-Aurdal. De laveste gjeldsprocenter har ellers Ringebu, Sel, Skjåk, Lunner og Nord-Fron: mellom 33.52 og 39.29. De høieste gjeldsprocenter har, foruten Sør-Aurdal, Torpa med 74.53, Snertingdal: 69.8, Fluberg: 69.09, Søndre Land: 68.28, Nordre Land: 68.24, Østre Toten: 65.45. Alle de andre ligger mellom 56.32 (Vardal) og 40.41 (Fåberg). Gjennomsnittlig for fylket 49.55; bare 4 fylker har høiere gjeldsprocent.

I Buskerud svinger gjeldsprocenten mellom 27.59 i Hol og 89.43 i Ådal. Lave gjeldsprocenter har Hallingdalsbygdene, når undtas Flå. Høie procenter foruten Ådal har Norderhov: 64.75, Lier: 64.26, Modum: 60.20 og Hole 60.11. Den gjennomsnittlige gjeldsprocent for fylkets gårdbrukere er 52.82, bare Hedmark har høiere procent.

I Vestfold var den laveste gjeldsprocent 26.13 i Hof og den høieste i Strømm: 75.22. Relativt høie gjeldsprocenter hadde, foruten Strømm, Botne: 63.77, Tjølling: 62.38, Våle: 58.89, Skoger 57.05 og Sande: 55.78. Alle de andre hadde mellom 55 og 39.83 (Tjøme). Gjennomsnittlig for fylket 51.30 pct.; bare 2 fylker har høiere gjeldsprocent.

I Telemark var den laveste gjeldsprocent i Vinje: 31.29 og den høieste i Bø: 67.89. Lav er gjeldsprocenten i Lårdal, Mo og Tinn, Seljord og Sannidal, alle under 40. Høi er gjeldsprocenten i Solum, Lunde og Drangedal, alle mellom 60 og 65. I de andre herreder ligger gjeldsprocenten mellom 43.04 (Eidanger) og 56.46 (Siljan). Gjennomsnittlig for fylket 49.48 pct., bare 3 fylker har høiere gjeldsprocent.

I Aust-Agder var den laveste gjeldsprocent 13.85 i Stokken og den høieste 64.8 i Mykland. 19 herreder hadde en gjeldsprocent under 40. Høi gjeldsprocent hadde Gjøvdal: 57.81, Iveland: 52.19 og Herefoss: 52.21. Gjennomsnittlig for fylket 38.43 pct., hvilket er adskillig lavere enn middeltallet for rikets bygder.

Den laveste gjeldsprocent i Vest-Agder hadde Austad med 10.54 og den høieste Øvre Sirdal med 61.51. Den alt overveiende del — 26 av 37 — av herredene hadde under 35 pct. Høi var gjeldsprocenten i Tonstad: 61.5, Vennesla: 54.28, Hægeland: 51.48. Fylket har den laveste gjennomsnittlige gjeldsprocent (28.32) av alle fylkene.

I Rogaland var den laveste gjeldsprocent i Kvitingøy: 9.55 og den høieste i Ogna: 87.57. Den alt overveiende del av herredene — 35 av 48 — hadde gjeldsprocenter under 40. Gjennemsnittlig for fylket 37.13 pct., hvilket er adskillig under tallet for riket.

I Hordaland er den laveste gjeldsprocent i Granvin med 7.85 og den høieste i Fana med 58.82. Også i dette fylke ligger den alt overveiende del av herredene — 37 av 55 — under 40. Gjennemsnittlig for fylket 34.65 pct.

I Sogn og Fjordane var den laveste gjeldsprocent 18.61 i Kyrkjebø og den høieste 73.09 i Jostedal. Også i dette fylke ligger den alt overveiende del under 40 pct., nemlig 23 av 38. Gjennemsnittlig for fylket 39.09 pct., hvilket er den høieste gjeldsprocent blandt vestlandsfylkene, men dog adskillig under rikets gjennemsnittlige.

I Møre var den laveste procent 10.62 i Vigra og den høieste i Eide med 52.25. Ingen andre herreder enn Eid, Eide og Hopen når op over 50 pct., og den alt overveiende del ligger under 40 (50 av 65, herav 22 under 30). Gjennemsnittlig for fylket 31.12 pct., bare 2 fylker har lavere gjeldsprocent.

I Sør-Trøndelag var den laveste procent 10.54 i Tydal og den høieste 87.58 i Orkanger. Den overveiende del av herredene (32 av 55) hadde under 40 pct. og mange (19) under 30. Gjennemsnittlig for fylket 34.64 pct., hvilket er adskillig lavere enn procenten for riket.

I Nord-Trøndelag var den laveste procent 4.56 i Harran og den høieste 68.55 i Røra. De høieste procenter finner man i Innherad, hvor Inderøy, Sandvollan, Sparbu, Ogndal, Stod og Kvam har over 60, Egge 59.8 og Beitstad 59.4. I 23 herreder ligger procenten under 40. Fylkets gjennemsnittlige gjeldsprocent er 43.47, hvilket er ubetydelig under rikets middeltall.

I Nordland har Saltdal den laveste gjeldsprocent med 6.0, Flakstad den høieste: 68.21. Høi gjeldsprocent har også Evenes med 62.62, Stamnes: 59.44 og Vega: 57.41. I det hele er gjeldsprocentene lave i dette fylke, gjennemsnittlig 33.84 pct., bare 3 fylker står lavere.

I Troms var der 2 herreder — hvor for resten gårdbrukerne er få — hvor der ikke er gjeld på gårdene. De høieste procenter finnes i Sørreisa med 55.05 og Tromsøysund med 54.97. Gjennemsnittlig for fylket 39.95, hvilket er den høieste procent i Nord-Norges fylker, men dog en del lavere enn rikets middelprocent.

I Finnmark er gårdbrukerne så sparsomt representert at gjeldsprocentene for dem har mindre interesse.

For å få rede på om det er spesielle forhold som har virket til at enkelte herreder har særlig lav eller særlig høi gjeldsprocent har vi søkt opplysning hos ligningsstyrene i disse herreder. Fra en del har vi fått svar og skal nedenfor først gjengi svarene fra bygder hvor gårdbrukerne gjennemsnittlig har en meget lav gjeldsprocent.

I Rømskog (Østfold) hadde gårdbrukerne en gjeldsprocent av 23.29, som er meget lav for Østlandet. Her foregikk meget få eiendomsoverdragelser under høikonjunkturen, og høikonjunkturen blev i denne utpregede skogbygd godt utnyttet. Også senere har der her år om annet vært nokså stor avvirkning i skogene, hvorved arbeidsledighet er undgått. Ingen slektsgård skal her efter 1914 være solgt ut av slekten.

I Setskog (Akershus), med gjeldsprocent 18.85, er forholdene tilsvarende. Der er skog til næsten alle gårder. Alle eiendomsoverdragelser skjer til barn eller nærbeslektet. Overtageren hugger gjerne straks i skogen, så det meste av gjelden dekkes.

Lesja (Opland) har gjeldspct. 23.85. Forholdene er små, befolkningen strevsom og forsiktig i økonomisk henseende, også kommunalt.

Hof (Vestfold), gjeldspct. 26.13. Her har ikke under høikonjunkturen foregått gårdhandel av nogen betydning.

Bykle (Aust-Agder), gjeldspct. 21.54. Befolkningen er forsiktig i sin økonomi, og slektssalgene dominerer. Ingen gårdbruker er i dette århundrede på grunn av stor gjeld skilt fra sin gård.

Stokken (Aust-Agder), gjeldspct. 13.85. Yderst få eiendommer solgt i krigs- og etterkrigsårene. Slektsoverdragelser almindelige.

Spind (Vest-Agder), gjeldspct. 10.79. Små gårdsbruk og meget sparsommelige folk. Nogen sterkt forgjeldet gårdbruker finnes ikke.

Lista (Vest-Agder), gjeldspct. 14.64. Sterk utvandring til U. S. A. av både eldre og yngre, som særlig efter krigen tjente store penger; er kommet tilbake, har overtatt gård og betalt kontant. Nu, når utvandringen er stengt, blir forholdene vanskelige.

Bruvik (Hordaland), gjeldspct. 17.52. Næsten alle overdragelser skjer innen slekten og med påhefte av føderåd. De fleste gårdbrukere har bi-erhverv og har derigjennem kunnet betale av på gjelden.

Stangvik (Møre), gjeldspct. 16.05. Slekts salg med påhefte av føderåd dominerer. Forsiktig økonomi. Flere benyttet den gunstige tid til å betale sin gjeld helt ut. Levestandarden blev heller ikke synderlig forhøiet i denne tid.

Vigra (Møre), gjeldspct. 10.62. Har næsten utelukkende slekts salg med påhefte av føderåd. Bare 1 tvangssolgt gård.

Harran (Nord-Trøndelag), gjeldspct. 4.56. Gårdsalg næsten utelukkende innen slekten og til så lav pris som råd er. Binæringer uten betydning.

Saltdal (Nordland), gjeldspct. 6.0. Næsten bare slekts salg med føderåd og for meget billig pris. Saltdal er en skogbygd hvor båtbyggeri i umindelige tider har vært drevet som hjemmeindustri i utstrakt grad. En flittig og nøisom befolkning.

Kautokeino (Finnmark). Jorden er blitt utmålt av umatrikulert statsjord og faller meget billig. Når så neste generasjon skal overta, deler arvingene jorden mellom sig og bygger smått om senn hver sine hus. De

gamle blir boende der fremdeles uten at der på lovmessig måte blir ordnet med føderåd. På den vis greier man sig med lite kontanter, men jordeiendommene blir jo i lengden sterkt opstykket. Endelig er samene, som her er de jordbrukende, nøisomme. De forstår å sette tæring efter næring og ser på gjeld som et avhengighetsforhold som de instinktivt har skrekk for. Den gjeld som her hviler på jordbruk er omtrent utelukkende gjeld til Småbruk- og Boligbanken.

Fra bygder hvor gårdbrukernes gjeld er særlig stor kan følgende eksempler anføres:

Ytre Rendal (Hedmark), gjeldspct. 84.12. Gårdbrukerne belånte sine eiendommer sterkt under oppgangstiden. Mange drev minimalt i skogen, idet de håpet på fortsatt stigende tømmerpriser. De fleste tvangssolgte gårder er kjøpt tilbake av de gamle eiere til sterkt reduserte priser.

Sør-Aurdal (Opland), gjeldspct. 76.28. Under høikonjunkturen var det flere som lånte penger til forbedringer av hus og jord, nogen tapte på spekulasjoner. Under de senere års lave tømmerpriser har gårdbrukerne måttet låne til nødvendige utgifter. Mange tvangssalg, men ofte får familien kjøpt tilbake, og endel sitter ennu på tvangssolgte gårder som brukere, antagelig i håp om å få i stand en ordning, så de kan bli eiere igjen.

Øvre Sirdal (Vest-Agder), gjeldspct. 61.51. Årsaken til den høie gjeld angis å være prisnedgang på salgsvarene, dårlige årganger og store skatter, men mest har virket at rypefangsten har slått feil i mange år.

Ogna (Rogaland), gjeldspct. 87.57. De største og mest velstående gårdbrukere i Ogna sies i jobbetiden å ha pantsatt sine eiendommer for store beløp til kjøp av skibs- og bankaktier; da disse blev verdiløse, stod man igjen med den store gjeld. De fleste andre gårdbrukere optok så store pantelån de kunde få på den tid eiendommene var høit i pris. Dessuten har mange lidt tap ved kausjonsansvar.

Jostedal (Sogn og Fjordane), gjeldspct. 73.09, hvilket er usedvanlig stor gjeld for denne landsdel. Her er ingen opført som småbrukere. Den vesentligste årsak til den store forgjeldelse sies å være de store tap på kausjonsforpliktelser til jostedøler som under høikonjunkturen kjøpte gårder på Østlandet, og som nu har måttet gå fra disse. Dernæst de trange tider, som sterkt gjør sig gjeldende for fjellbygdene.

Orkanger (Sør-Trøndelag), gjeldspct. 87.58. En del gårdbrukere har tapt meget gjennom aktiespekulasjoner og feilslagne beregninger i forbindelse med industrielle foretagender. 200 000 av de 273 000 kroners gjeld som påhviler gårdbrukere i Orkanger kan tilskrives nevnte årsaker. En del gårdbrukere sitter godt i det.

Med over 75 pct. gjeld for gårdbrukerne er der i alt 7 herreder i landet, nemlig Ådal med 89.43 pct., Orkanger 87.58, Ogna 87.57, Ytre Rendal 84.12, Romedal 78.14, Sør-Aurdal 76.28 og Strømm 75.22.

Vi kommer i det følgende nærmere inn på årsakene til gjeldskrisen og derunder nærmere inn på hvordan disse har måttet gjøre sig gjeldende med forskjellig styrke i de forskjellige strøk av landet, men vi vil her nærmere fremheve at det er stort sett de beste jordbruksdistrikter som har den største gjeld. Dette viser først og fremst fylkestallene, hvor de 8 fylker — Østlandet til og med Telemark og Nord-Trøndelag —, som ubetinget er de beste jordbruksfylker med store bruk og de mest utpregede skogfylker, har de høieste gjeldsprocenter. De laveste gjeldsprocenter finnes i fylker som gjennomgående har et annet preg: mindre bruk, enhestesgårder, småbruk og parseller. Gjennomgår man herredstallene, kan man også stort sett si at det er de beste jordbruksbygder som har de høieste gjeldsprocenter. De laveste gjeldsprocenter finnes i de bygder som i mangt og meget har samme karakter som fylkene med lav gjeldsprocent. Forskjellen mellom disse strøk av landet beror dog ikke bare på det som er nevnt ovenfor, men den henger også sammen med jordbrukets karakter: i strøkene med høiere gjeldsprocenter spiller omsetningslandbruket og pengehusholdningen en betydelig større rolle enn i de andre strøkene, hvor naturalhusholdningen ennå er av stor betydning. Et forhold som også spiller inn er slektssalgernes forskjelligartede utbredelse og den mere eller mindre almindelige bruk av føderådsydelse *in natura*. En undersøkelse viser at føderådsinstitusjonen er mere utbredt på Vestlandet enn på Østlandet, men utbredelsen av føderådsinstitusjonen er ikke overalt fulgt av lav gjeldsprocent, så nogen nøie forbindelse mellom gjeldsprocentens høide og føderådsinstitusjonens utbredelse kan man ikke påvise. Men selv om så ikke er tilfelle; må man anta at slektssalgernes relative antall og formen føderåd *in natura* må ha adskillig innflydelse på gjeldsprocentens høide, noget som også synes å fremgå av de spesielle opplysninger som er gjentatt ovenfor for enkelte av de herreder som har lav gjeldsprocent.

Forskjellen mellom de 8 fylker med høi gjeldsprocent og de 10 med lav gjeldsprocent er ikke av ny dato. Efter Eugène Hanssens statistikk for 1890-årene kan der regnes ut gjeldsprocenter for de enkelte fylker, og denne statistikk viser at det også den gang var de beste jordbruks- og skogdistrikter som gjennomgående hadde de største gjeldsprocenter. De laveste gjeldsprocenter fant man i de dårligere jordbruksdistrikter. Beregningen viser ikke akkurat samme billede som nu, men den synes å tyde på at de beste jordbruks- og skogdistrikter den gang i gjennomsnitt hadde ca. 30 pct. høiere gjeldsbyrde enn de dårligere jordbruksdistrikter. Det tilsvarende tall for 1932 var ca. 44.5 pct. Forskjellen mellom strøkene er altså ikke ny, men den er større nu enn den var i 1890-årene. Det er selvsagt så at forskjellen i jordbrukets struktur mellom disse to strøk også har gjort sig gjeldende tidligere, og at den på grunn av utviklingen under krigen og den efterfølgende krise er blitt utdypet er ikke til å undre sig over, men det er

også sannsynlig at forholdet med slektssalg og formen derfor har spillet en rolle tidligere.

Småbrukernes sterke forgjeldelse er velkjent. Et nøiere innblikk i nærværende statistiske materiale viser dog at det er en mengde småbrukere som langt fra er sterkt forgjeldet. En undersøkelse viser at det egentlig er to forskjellige typer av småbrukere.

Den ene utgjøres av de gamle småbruks innehavere, som hovedsakelig lever av sitt jordbruk, men dog ofte har støtte i et eller annet bierhverv. Disse småbrukeres økonomi blir ikke så meget forskjellig fra de små gårdbrukeres. Liten gjeld ved overtagelsen, minkende gjeld og til slutt gjeldfrihet opnås gjennom den arbeidsomhet og nøisomhet som er et fremtredende trekk hos småbrukere som helt eller hovedsakelig er henvist til å leve av sin jords avkastning.

Som eksempel på denne type av småbrukere kan gjengis hvad ordføreren i Flosta beretter om disse forhold for dette herred, hvor gjeldsprocenten er 12.25 og alle jordbrukere er opført som småbrukere. «De fleste jordbruk i Flosta er små; gjennomsnittlig kan der ikke føes mere enn 2 à 3 kuer pr. bruk. Det er bare undtagelsesvis at jordbrukerne har gjeld på sin eiendom. De aller fleste bruk har vært i slektens eie i lengere tid og overtatt av nuværende eier uten å måtte stifte gjeld.»

Fra Hjørundfjord, Møre, hvor småbrukerne har en gjeldsprocent av 13.65, meddeles at småbrukernes eiendommer er mest gamle bruk. Alle småbrukere er avhengige av bierhverv, som fiskeri, håndverk m. v. Småbruk opført under høikonjunkturen og belånt i Småbruk- og Boligbanken er det yderst få av.

For Bykle, hvor gjeldsprocenten for småbrukere er 8.0, sies det at ingen av disse har søkt lån i nevnte eller nogen annen bank til dyrking eller bygging på bruket, men alle er så nogenlunde gjeldfrie.

Denne type av småbruk finnes tallrikest representert i de mindre gode jordbruksdistrikter, hvor «høstningsbruket» og naturalhusholdningen er fremherskende og enhestesgården er den dominerende gårdstype.

Den annen type av småbrukere kan man gjerne kalle de sterkt forgjeldedes gruppe. De har gjennomgående nyere bruk, reist etter at egne hemsbevegelsen begynte å gjøre sig sterkere gjeldende. Verst blir det med forgjeldelsen når bruket er reist i inflasjonstiden, eller om der i disse år er foretatt kostbare forbedringer på jordvei eller hus og lånt penger hertil. Mange av dem har lånt i Småbruk- og Boligbanken m. v. mot kommune-garanti, og disse pleier å være de sterkest forgjeldede.

Nedenfor meddeles noen opplysninger fra bygder med høie gjeldsprocenter for småbrukerne.

Fra Ytre Rendal, hvor småbrukernes gjeldsprocent er 93.75, berettes at småbrukerne (såvelsom gårdbrukerne) belånte sine eiendommer sterkt i

opgangstiden, oftest langt over eiendommens nuværende verdi. Lånene anvendtes til brukenes erhvervelse, bebyggelse og forbedring, også til å betale løsgjeld. I disse år fikk næsten alle handle på kreditt.

Fra Snertingdal, med en gjennomsnittlig gjeldsprocent for småbrukere av 119.5, berettes at da krisen inntrådte i 1922, begynte småbrukerne å behefte sine bruk med ny gjeld, da inntektene ikke lenger løp så rikelig inn.

For Lardal i Vestfold, med gjeldsprocent 86.19, opplyses at småbrukerne under høikonjunkturen intet sparte sammen for å møte nedgangstiden med, men tvertimot optok lån i den tid det var lett for penger. De stolte for meget på arbeide utenfor bruket og la for liten vekt på selvforsyningen. Senere har arbeidsledigheten bidratt til å øke gjelden.

Fra Bø i Telemark, med gjeldsprocent 92.19, opplyses at en hel del bruk kjøptes under høikonjunkturen, derfor stor gjeld. Senere arbeidsløshet med ophoping av forfalne renter og avdrag.

Fra en rekke herreder oppgis årsaken til småbrukernes sterke forgjeldelse å være hus- og jordforbedringer i dyrtiden og arbeidsløshet i de senere år.

Torpa har høiere gjeldsprocent for småbrukerne enn noget annet herred i riket, nemlig 126.23. Årsakene er de samme som ovenfor nevnt, og det berettes at da inntektene sviktet, blev der stiftet ny gjeld, forat man kunde leve som man før den tid var vant til. De fleste småbruk har nu i denne bygd vært tvangssolgt en gang og mange to ganger; enda viser det sig at 92 småbrukere har større gjeld enn formue.

Småbrukernes forgjeldelse er jevnt over stor i mere utpregede skogbygder. I slike bygder var da også bureisingen særlig stor under høikonjunkturen. Man kan gå ut fra at de fleste av de forgjeldede småbrukere i skogbygdene har vært knyttet til skogsarbeidet. For skogsarbeiderne har omvekslingen vært voldsom — fra overflod av overordentlig høit betalt arbeide under høikonjunkturen til arbeidsløshet eller minimal tilgang på lavtlønnet arbeide i den efterfølgende tid.

Når nu småbrukerne fremtrer under to så høist forskjellige typer, den ene med overveiende lave gjeldsprocenter, den annen med overveiende høie, gir dette sig utslag i at den samlede småbrukerklasse viser høie procenter såvel for gjeldfrie som for overforgjeldede brukere. Av småbrukerne er således 16.7 pct. gjeldfrie, av gårdbrukerne 12.6 pct.; av småbrukerne har 14.6 pct. større gjeld enn formue, men av gårdbrukerne bare 7.5 pct.

Det er foran gjort opmerksom på at det er en hel del brukere av småbruk og parseller som ikke er med i nærværende undersøkelse, nemlig eierne eller brukerne av i alt 34 346 småbruk, 21 563 boligbruk (med 2—5 dekar innmark) og 68 247 boliger (med inntil 2 dekar innmark), i alt 124 156 personer som har så lite jordbruk at det danner bare et bierhverv.

Det samlede antall småbruk og parseller utgjorde ifølge jordbruks-tellingen av 1929 185 037. Av dette antall er altså 60 881 eller omtrent $\frac{1}{3}$ med i nærværende undersøkelse, mens 124 156 eller $\frac{2}{3}$ står utenfor.

Hver enkelt av de 60 881 har dog meget mere jord å bruke enn hver enkelt av de andre; de har alle såvidt meget jord at deres eget jordbruk utgjør deres hovederhverv og i mange tilfelle deres eneerhverv. Mens de 124 156 som ikke er innbefattet i nærværende undersøkelse har så liten jordvei at deres jordbruk ikke i et eneste tilfelle danner hovederhverv og oftest er bare et ganske ubetydelig bierhverv.

Men når det er tale om bygdenes økonomiske tilstand og gjeldskrisen, så teller de med. En masse av dem har lån i Småbruk- og Boligbanken m. v. med kommunegaranti.

Den økonomiske misère som grupperer sig omkring nevnte kommune-garanti kommer, som det vil forstås, bare delvis til syne i de resultater som ved denne undersøkelse fremlegges. Av de 50—60 000 låntagere i Småbruk- og Boligbanken m. v. er det bare en mindre del som har jordbruk for egen regning som hoved- eller eneerhverv. Bureisingen har i lengere tid i langt overveiende grad omfattet små parseller, og det er fortrinsvis til innkjøp og bebyggelse av slike at der er gitt lån med kommunegaranti.

I de fylker hvor der er lett adgang til jord og særlig hvor der er mange skogsarbeidere er der dog mange debitorer til nevnte bank også blandt de småbrukere som nærværende undersøkelse omfatter. De tre fylker Akershus, Hedmark og Opland fremhever sig i denne henseende. I disse fylker er der langt flere debitorer med kommunegaranterte lån enn i de andre fylker, og her har vi da også den høieste gjeldsprocent, som nedenfor vil ses.

	Antall kom- mune-garanterte lån	Småbrukernes gjennomsnittlige gjeldsprocent
Hedmark	7 504	66.73
Opland	6 615	65.50
Akershus	6 014	58.23

Hedmark har de fleste kommunegaranterte lån, og fylket har den høieste gjeldsprocent i riket. Så følger Opland som nr. 2 i begge henseender; Akershus som nr. 3 i antall lån har også en høi gjeldsprocent. Som nr. 3 i gjelds-procent for småbrukerne kommer Telemark (63.30), og her er der også mange av nevnte lån (nær 3 000). Nordland og Troms har flere slike lån enn Tele-mark, men lavere gjeldsprocent, da få av låntagerne (fiskere) har så meget jord at bruket blir hovederhverv.

En avgjort økonomisk misère følger de kommunegaranterte låns inne-havere, og det er jo ikke annet enn man kan vente sig. For det første er

de belånte eiendommer innkjøpt og bebygget mest i den dyre tid og derfor i regelen blitt svært kostbare. For det annet har låntageren fått lånt næsten hele kjøpesummen, slik at han begynner nærmest som en insolvent mann. Folk med nevneverdig formue fikk ikke slike lån. For det tredje er disse låntagere med sitt hovederhverv knyttet til næringer som er av langt mindre stabil natur enn jordbruket. Det gjelder industri- og anleggsarbeide m. v., det gjelder også skogbruk og fiske.

Selv om en slik låntager har så meget jord at jordbruk for egen regning er hans hovederhverv, så er han dog ikke å sidestille med en annen småbruker, som selv har måttet tilveiebringe de økonomiske ressurser som etter nøktern beregning skal sikre ham bruket i fremtiden. Mannen med kommunegarantien regner med rikelig fortjeneste utenom bruket; uteblir denne, stopper det hele op.

De fleste småbrukere i landet søker nogen fortjeneste utenom bruket; så har det vært fra gammel tid, men småbrukerne i almindelighet har ikke vært mere avhengige av denne fortjeneste enn at de i givet tilfelle har kunnet undvære den uten å miste bruket.

Nu er der altså opstått en ny småbrukertype, de sterkt forgjeldede, hvis økonomiske solvens er avhengig av rikelig og godt lønnet arbeide utenom bruket. Den er opstått vesentlig under høikonjunkturen og kan ikke bestå under en lavkonjunktur uten avskrivninger og omvurdering av verdiene.

Jordbrukerne fordelt gruppevis etter gjeldsprocentens størrelse.

Foran er omhandlet gjeldstrykkets geografiske fordeling slikt dette kommer til syne i de gjennomsnittlige gjeldsprocenter for herreder og større distrikter. Denne oversikt sier dog lite om gjeldstrykket for den enkelte jordbruker. For å få et nøiere innblikk i dette trenges en fordeling av jordbrukerne i grupper etter gjeldsprocentens størrelse. Denne fordeling er foretatt for de 179 herreder som vi har spesialoppgaver fra. I tabell 3 er tallene gjengitt, og i følgende tabell gjengis en beregning som viser hvordan alle gårdbrukere og småbrukere i riket fordelersig etter de forskjellige gjeldsprocenter.

	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle	
	Antall	Pct.	Antall	Pct.	Antall	Pct.
Gjeldfrie	11 467	12.6	10 180	16.7	21 647	14.3
Med under 25 pct. gjeld	21 017	23.1	8 926	14.7	29 943	19.7
» 25—50 pct. gjeld	21 796	23.9	11 622	19.1	33 418	22.0
» 50—75 pct. gjeld	18 267	20.1	12 068	19.8	30 335	20.0
» 75—100 pct. gjeld	11 647	12.8	9 186	15.1	20 833	13.7
» 100 pct. og mere gjeld	6 810	7.5	8 899	14.6	15 709	10.3
Tilsammen ...	91 004	100.0	60 881	100.0	151 885	100.0

Sammenfatter vi de to grupper 0—25 pct. gjeld som jordbrukere der sitter særlig godt i det, så finnes der av slike 32 484 gårdbrukere og 19 106 småbrukere, eller 35.7 pct. av gårdbrukerne og 31.4 pct. av småbrukerne.

Av særlig høit forgjeldede, de med over 75 pct. gjeld, er der 18 457 gårdbrukere og 18 085 småbrukere, eller i procenter henholdsvis 20.3 og 29.7.

I tabell 5 er tatt inn en mere detaljert opdeling for gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent.

Som tidligere nevnt varierer den gjennomsnittlige gjeldsprocent sterkt fra fylke til fylke. Dette er også selvsagt tilfelle med fordelingen av gårdbrukerne etter gjeldsprocentens størrelse, slik som det fremgår av følgende tabell. Stort sett viser den at der er forholdsvis få gårdbrukere som er gjeldfrie over Østlandet, relativt mange i Vestlandfylkene, og at det på den annen side er svært mange overforgjeldede på Østlandet, relativt færre i resten av landet. Stort sett er dog fordelingen i Nord-Trøndelag den samme som på Østlandet. Selvsagt er det så at fordelingen innen de enkelte fylker kan gi et noget annet inntrykk enn den gjennomsnittlige gjeldsprocent. Forholdene innen hvert fylke kan nemlig være meget uensartete, slik som herredstallene viser det. Vi skal eksempelvis peke på Telemark, hvis gjennomsnittlige gjeldsprocent var meget høi, men som har relativt mange gårdbrukere med lav gjeld, men samtidig også mange gårdbrukere som er overforgjeldet. Slike ujevne fordelinger er ikke påfallende når man tenker på bl. a. hvor sterkt jordbrukets struktur varierer innen et og samme fylke.

Gårdbrukere fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent				I alt
	0	Under 25	25—75	75 og over	
Bygdene fylkesvis:					
Østfold	4.7	18.7	41.7	34.9	100.0
Akershus	4.4	20.0	44.6	31.0	100.0
Hedmark	4.0	17.7	45.0	33.3	100.0
Opland	6.4	19.7	51.2	22.7	100.0
Buskerud	10.0	22.3	41.7	26.0	100.0
Vestfold	7.5	15.2	40.5	36.8	100.0
Telemark	11.8	23.6	32.6	32.0	100.0
Aust-Agder	15.4	20.2	45.4	19.0	100.0
Vest-Agder	23.3	30.2	37.1	9.4	100.0
Rogaland	18.2	21.5	43.2	17.1	100.0
Hordaland	15.0	27.1	45.9	12.0	100.0
Sogn og Fjordane	13.3	25.1	44.7	16.9	100.0
Møre	15.8	25.8	47.2	11.2	100.0
Sør-Trøndelag	9.1	30.2	47.7	13.0	100.0
Nord-Trøndelag	7.8	20.1	49.6	22.5	100.0
Nordland	27.2	21.0	37.2	14.6	100.0
Troms	8.4	26.2	49.1	16.3	100.0
Finnmark	52.8	20.7	20.8	5.7	100.0
Gårdbrukere i alt....	12.6	23.1	44.0	20.3	100.0

Småbrukerne har gjennemgående høiere gjeldsprocent enn gårdbrukerne, men som tidligere nevnt er det blandt disse relativt flere både gjeldfrie og overforgjeldede enn blandt gårdbrukerne. Blandt fylkene har Vest-Agder de fleste gjeldfrie, hele 43.0 pct.; det er så et langt sprang til Aust-Agder med 26.6 pct. Relativt flest sterkt forgjeldede (med over 75 pct. gjeld) har Hedmark med 53.4 pct., Opland 44.2, Østfold 43.0 og Akershus 42.6 pct.

Både de gjennomsnittlige gjeldsprocenter for fylkene og fordelingen av gårdbrukerne etter gjeldsprocent viser det vi tidligere har nevnt, at forgjeldelsen er sterkest utbredt på Østlandet til og med Telemark, og i Nord-Trøndelag. Det er, som vi før har sagt, våre beste jordbruks- og skogbruksdistrikter, med gjennemgående store gårdsbruk og ialfall for store delers vedkommende en annen jordbruksstruktur enn resten av landets fylker, forhold som vi har berørt nærmere ovenfor.

Ordner vi på denne vis landets fylker i to grupper, den ene med relativt høie, den annen med lave gjeldsprocenter, utgjør antallet av de lavest og de høiest forgjeldede i procent av alle:

	Gårdbrukere		Småbrukere	
	Under 25 pct. gjeld	Over 75 pct. gjeld	Under 25 pct. gjeld	Over 75 pct. gjeld
De 8 fylker med relativt høi forgjeldelse	26.4	29.5	21.5	44.2
De 10 fylker med relativt lav forgjeldelse	42.0	13.9	38.3	19.6
Alle fylker	35.7	20.3	31.4	29.7

Det er antallet av høit forgjeldede som varierer mest; det er relativt adskillig over dobbelt så stort i de 8 fylker som i de 10, men også antallet av lavt forgjeldede og gjeldfrie varierer sterkt.

Gjeldsprocent i de forskjellige naturlige jordbruksområder.

Betraktningen av gjeldsforholdene i de to nevnte grupper av fylker gir en antydning av at jordbruksforholdenes forskjellighet — slik denne i hovedsaken formes av de naturlige betingelser for jordbruk — over en betydelig innflydelse på formues- og gjeldsforholdene i de enkelte distrikter. Til nærmere belysning av disse forhold skal man nedenfor meddele oppgaver over formue og gjeld i hvert av de naturlige jordbruksområder.¹

¹ Om landets inndeling i naturlige jordbruksområder se Jordbrukstillingen 20 juni 1929, fjerde hefte, s. 148 flg. (N. O. S. VIII. 188). Herredsfortegnelse for jordbruksområdene er tatt inn i tellingens tredje hefte, s. 144 flg. (N. O. S. VIII. 171).

	Brutto formue 1000 kr.	Gjeld 1000 kr.	Gjelds- procent
Østlandet og Oplandene:			
1. De sydøstlige slettebygder	542 634	271 258	49.99
2. Jordbruksbygder inne i landet	222 145	122 869	55.31
3. Mellebygder eller skogbygder	264 967	140 522	53.03
4. Dal- og fjellbygder	178 025	78 185	43.92
Sørlandet:			
5. Kystbygder	62 700	18 072	28.82
6. Skogbygder	39 643	19 302	48.69
7. Dal- og fjellbygder	57 686	23 414	40.59
8. Indre mellebygder	114 031	50 420	44.22
Vestlandet:			
9. Skiferlandskapene ved Boknfjord.....	12 541	3 072	24.50
10. Jærens sletteland	77 556	34 272	44.19
11. Andre ytre bygder	109 174	43 121	39.50
12. Indre bygder.....	170 197	53 688	31.54
Trøndelagen:			
13. Kystbygder	46 566	17 996	38.65
14. Ytre fjordbygder	63 369	22 188	35.01
15. Bygder ved Trondheimsfjorden	120 185	54 264	45.15
16. Dal- og fjellbygder	40 198	11 353	28.24
17. Andre indre bygder.....	89 399	26 619	29.78
Nord-Norge:			
18. Øier.....	16 246	6 683	41.14
19. Kystbygder	16 944	6 269	37.00
20. Fjord- og dalbygder	13 733	4 582	33.37
21. Innlandsbygder	10 586	3 010	28.43

Som man vil se er det de beste jordbruks- og skogdistrikter som fremviser de høieste gjeldsprocenter. På Østlandet og Oplandene er det således de oplandske jordbruksbygder som er mest gjeldbetyngt, de har 55.3 pct. gjeld, dernæst har skogbygdene 53 pct. og de sydøstlige slettebygder 50 pct., mens dal- og fjellbygdene har noget lavere procent. Innen område 1 er det bygdene i Buskerud som er mest forgjeldet: 59.93 pct., lavest pct. har bygdene i Østfold: 47.51 pct.

Innen område 2 er det Hedmarksbygdene som er mest forgjeldet, de har 60.11 pct. gjeld, dernæst har jordbruksbygdene i Buskerud 56.86 og de i Opland 49.47.

Innen område 3 er det skogbygdene i Opland som er mest gjeldbetyngt, de har hele 69.33 pct. gjeld, dernæst skogbygdene i Buskerud 54.25, Hedmark 54.84, Østfold 40.52 og Akershus 37.26. Disse tall antyder at det er de mest utpregede skogbygder, de med relativt store skoger på enkeltmanns hender som er sterkest gjeldbetyngt, mens der i bygder med mindre skoger og mere jevn fordeling av skogen på flere eiere er langt mindre gjeld.

Innen område 4 er det dal- og fjellbygdene i Hedmark som har den høieste gjeldsprocent med 48.30, dernæst de i Opland 45.29 og i Buskerud 33.03. De mest utpregede fjellbygder har de laveste procenter.

På Sørlandet er det skogbygdene som har størst gjeld, kystbygdene minst. Det er dog stor forskjell på de enkelte kystbygder. Den i Telemark (Skåtøy) har 55.2 pct., Aust-Agders kystbygder 34.99 og Vest-Agders 23.43 pct. Det er gjennomgående for Sørlandet at bygdernes gjeldsprocenter faller eftersom man kommer vestover og sydover, slik at bygdene i Telemark har de høieste og de i Vest-Agder de laveste gjeldsprocenter. Dette gjelder såvel kystbygder som skogbygder og indre mellebygder, noget mindre utpreget for dal- og fjellbygder, innen hvilken gruppe Aust-Agder har de laveste, Telemark de høieste procenter.

Tallene for Sørlandet viser i det hele at de østligste bygder, som er de mest østlandspregede av landsdelens bygder, er de som har de høieste gjeldsprocenter. Eftersom man så kommer vestover og sydover fremtrer den særegent sørlandske karakter av landskapet og landbruket alt mere tydelig og følges av en fallende gjeldsprocent.

På Vestlandet er det den lille gruppe av 6 herreder ved Boknfjorden som har den laveste gjeldsprocent: 24.50, den høieste har Jæren med 44.19. Også i denne landsdel er det altså gruppen med de beste jordbruksbygder som har den høieste gjeldsprocent. De indre bygder, som i meget ligner på de østlandske dal- og fjellbygder, har likesom disse relativt lav gjeldsprocent.

I Trøndelagen har dal- og fjellbygdene de laveste og bygdene ved Trondheimsfjorden de høieste gjeldsprocenter. De beste jordbruksdistrikter har altså også her de høieste gjeldsprocenter og de mere kummerlig utstyrte de laveste. Blandt kystbygdene har Møres de laveste gjeldsprocenter: 35.57, Sør-Trøndelag de høieste: 47.16. Samme rekkefølge gjelder også ytre fjordbygder, hvor Møre har 31.90 og Sør-Trøndelag 43.86 pct. I gruppene 15 og 16, hvor Møre ikke er representert, har Sør-Trøndelag laveste, Nord-Trøndelag høieste procent. I område 17 er Møre lavest med 26.47, Nord-Trøndelag høiest med 34.57 pct. gjeld. I det hele har Møre, det mest vestlandspregede av Trøndelagsfylkene, de laveste gjeldsprocenter. Hvad Nord- og Sør-Trøndelag angår har i de ytre deler (område 13 og 14) det sistnevnte fylke de høieste gjeldsprocenter. I de indre bygder derimot (område 15, 16 og 17) har Nord-Trøndelag de høieste procenter.

I Nord-Norge er de høieste gjeldsprocenter på øiene, de laveste i innlandsbygdene. Det er i det hele en jevn økning i forgjeldelsen eftersom man fra de indre bygder nærmer sig kysten og øiene.

For alle områder, 18—21, har Finnmark de laveste gjeldsprocenter. For område 18 har Nordland den høieste procent, men for de 3 andre områder har Troms den høieste gjeldsprocent.

Det som gir sig sterkest utslag ved gjeldens fordeling på de naturlige

jordbruksområder er først og fremst de beste jordbruksdistrikters og skogdistrikters høie gjeldsbyrde. Dernæst dal- og fjellbygdenes og andre dermed beslektede indre bygders forholdsvis lave gjeldsbyrde. Avstanden fra kysten gir ikke overalt likeartet utslag i denne henseende. Kystbygdene har således på Sørlandet de laveste gjeldsprocenter, ellers i landet nærmest motsatt. Det sistnevnte forhold fremhever sig særlig sterkt i Nord-Norge, hvor jordbrukets kombinasjon med fiskeri er fremtredende og fremkaller en mere utpreget pengeøkonomi og gjeldsstiftelse enn i de rene jordbruksbygder i det indre av landsdelen.

Formuens og gjeldens fordeling efter gjeldsprocent.

Foran er omhandlet antallet av jordbrukere fordelt efter gjeldsprocent; i tilslutning hertil skal man under henvisning til tabell 6 gi en kort orientering om formuens og gjeldens fordeling efter gjeldsprocent.

Det er bare for de sterkest forgjeldede jordbrukere, de med 75 pct. gjeld og derover, at sådan bearbeidelse er foretatt.

Det ligger i sakens natur at det er gjeldsmassen som er det mest fremtredende trekk hos disse de høit forgjeldede jordbrukere. Mens procenten for formue nogenlunde svarer til procenten for antall, er procenten for gjeld

Formue og gjeld hos de sterkest forgjeldede jordbrukere.

Beregnet for alle herreder.

	Absolutte tall			Relative tall		
	Antall	Formue 1000 kr.	Gjeld 1000 kr.	Antall	Formue 1000 kr.	Gjeld 1000 kr.
I. Gårdbrukere:						
Med 75—100 pct. gjeld ...	11 647	310 419	261 756	12.80	13.65	25.88
Med 100 pct. gjeld og derover	6 810	179 534	212 080	7.48	7.90	20.97
I alt med over 75 pct. gjeld	18 457	489 953	473 836	20.28	21.55	46.85
Alle ...	91 004	2 273 481	1 011 235	100.00	100.00	100.00
II. Småbrukere:						
Med 75—100 pct. gjeld ...	9 186	50 979	43 987	15.09	14.96	25.82
Med 100 pct. gjeld og derover	8 899	42 396	52 401	14.62	12.44	30.76
I alt med over 75 pct. gjeld	18 085	93 375	96 388	29.71	27.40	56.58
Alle ...	60 881	340 747	170 335	100.00	100.00	100.00
Gårdbrukere, småbrukere, forpaktere og skogeiere:						
Med 75—100 pct. gjeld ...	20 833	361 577	305 897	13.72	13.82	25.87
Med 100 pct. gjeld og derover	15 709	222 296	264 936	10.34	8.50	22.40
I alt med over 75 pct. gjeld	36 542	583 873	570 833	24.06	22.32	48.27
Alle ...	151 885	2 616 427	1 182 530	100.00	100.00	100.00

betydelig høiere. Det er bemerkelsesverdig at næsten halvparten av jordbrukernes gjeldsbyrde, nemlig 570.8 mill. kr. av 1 182.5 mill. kr. eller 48.27 pct., falt på slike høit forgjeldede med 75 pct. gjeld eller derover. Herav falt ikke mindre enn 264.9 mill. kr. eller 22.4 pct. av jordbrukernes samlede gjeldsbyrde på dem som hadde en gjeld av 100 pct. eller mere.

Den gjennomsnittlige gjeldsprocent for gårdbrukere med 100 pct. gjeld og derover var 118.13 pct.; det tilsvarende tall for småbrukerne var 123.60 pct. og for alle disse høiest forgjeldede jordbrukere under ett 119.18 pct.

Av gårdbrukerne i rikets bygder var der 18 457 eller 20.28 pct. som hadde en gjeld av over 75 pct., derav 7.48 pct. med over 100 pct. gjeld.

21.55 pct. av gårdbrukernes formue og 46.85 pct. av deres gjeld falt på de sterkt forgjeldede, de med over 75 pct. gjeld. Næsten halvparten av gårdbrukernes samlede gjeldsbyrde falt altså på disse sterkt forgjeldede, men ikke mere enn vel femteparten av formuen.

Alle de andre gårdbrukere — 79.72 pct. av alle — hadde en gjennomsnittlig gjeldsprocent på 30.1. Det er m. a. o. denne meget sterke opphoping av gjelden på et relativt lite antall som er karakteristisk for den nuværende gjeldskrise. Dette viser at gjeldstrykket for gårdbrukerne ikke i den grad som man tror har karakteren av en almindelig katastrofe for gårdbrukerne.

Blandt småbrukerne i rikets bygder var der forholdsvis flere sterkt forgjeldede, nemlig 29.71 pct., mot gårdbrukernes 20.28 pct.; 27.40 pct. av småbrukernes formue og 56.58 pct. av gjelden falt på disse sterkt forgjeldede. Uhyggelig mange småbrukere er det som har 100 pct. gjeld og derover, nemlig 14.62 pct. av det samlede antall; disses gjeld utgjorde 30.76 pct. av småbrukerklassens samlede gjeldsbyrde.

Av alle jordbrukere under ett var det 24.06 pct. som hadde 75 pct. gjeld og derover. Disses formue utgjorde 22.32 og gjelden 48.27 pct. av de samlede summer.

Tallene for fylkene viser, forsåvidt gårdbrukerne angår, at i Telemark har de høitforgjeldede, de med 75 pct. gjeld og derover, 62.63 pct. av gjeldsmassen; dernæst har Vestfold 58.97, Buskerud 55.08, Østfold 54.11 og Hedmark 53.71 pct. Det er særlig de høiest forgjeldede gårdbrukere, de med 100 pct. gjeld og derover, som i Telemark har så svær gjeld, idet denne utgjør 44.11 pct. av gårdbrukernes samlede gjeldsbyrde i dette fylke. De nærmeste i denne henseende er Hedmark med 27.15 og Buskerud med 26.69 pct.

Hvad småbrukerne angår har de med 75 pct. gjeld og derover i Telemark 75.96 pct. av småbrukerklassens samlede gjeld i fylket; dernæst har Hedmark 72.95 og Vestfold 68.07 pct. De med 100 pct. gjeld og derover var sterkt representert i Telemark, hvor deres gjeld utgjorde 56.35 pct. av småbrukernes samlede gjeld. Dernæst har Vestfold 47.43 og Hedmark 43.89 pct.

Gjeldsprocent ved eiendommer av forskjellig størrelse vil fremgå av tabell 7 og 8.

For rikets bygder under ett gir tallene i det hele uttrykk for at gjeldsprocenten for gårdbrukerne stiger med eiendommenes størrelse. For småbrukerne derimot er gjeldsprocenten næsten den samme for de tre minste klasser; noget større er den for de største eiendommer, hvor imidlertid antallet av eiendommer er så lite at resultatet blir usikkert.

Betrakter man derimot oppgavene for de enkelte fylker, viser det sig at en slik stigning fra klasse til klasse med eiendommenes tiltagende størrelse gjennom alle størrelsesklasser langt fra er almindelig. Nordland, Aust-Agder og Buskerud viser riktignok sådan stigning, Rogaland også på det nærmeste. 5 fylker, nemlig Opland, Telemark, Vest-Agder, Nord-Trøndelag og Finnmark, viser sådan stigning, når vi undtar kl. I (under 5 000 kr.), mens der for de andre 10 fylker er snart stigende, snart fallende gjeldsprocenter med eiendommenes tiltagende størrelse.

Den nogenlunde regelmessige stigning i gjeldsprocentene, med eiendommenes tiltagende størrelse, for rikets bygder under ett skyldes den omstendighet at fylkene med de relativt lave gjeldsprocenter gjør sin innflydelse sterkest gjeldende i klassene for de små eiendommer, mens fylkene med relativt høie gjeldsprocenter gjør sig sterkest gjeldende i klassene for de større eiendommer. Dette har sin årsak i den før nevnte kjennsgjerning at de 8 sterkest forgjeldede fylker gjennomgående har større bruk enn de andre fylker.

Det lar sig ikke gjøre i sin almindelighet å påvise årsakene til den ulike grad av forgjeldelse innen de forskjellige størrelsesgrupper av eiendommer innen samme fylke. Her er så mange slags årsaker som griper inn, men ved å sammenligne de forskjellige fylker kan man få øie på enkelte mere almenne trekk.

De fleste fylker har for gårdbrukerne minimum av gjeld, dels i klassen for de minste, dels for de næstminste eiendommer (verdi under 5 000 kr. og 5—10 000 kr.). De sterkt vekslende tall gir en antydning om at disse de minste gårdsbruk er egentlig to slags. Først de rene jordbruk, uten bierhverv, hvor forgjeldelsen er og må være minimal, da deres avkastning lite overstiger det nødtørftigste underhold for brukeren og familie. For det annet de bedrifter som er kombinert med bierhverv, hvor der tåles mere gjeld, og oftest også er mere gjeld, likesom disse kombinerte bedrifter gjennom bierhvervenes stagnasjon i de senere år sikkerlig har øket sin gjeld. Alt eftersom den ene eller annen av disse to typer av småbedrifter har vært fremherskende, varierer den gjennomsnittlige gjeldsprocent.

Men vi har en gruppe av fylker hvor gjeldsprocenten gjennomgående er fallende fra klasse til klasse med eiendommenes tiltagende størrelse. Det gjelder de fire fylker Hordaland—Sør-Trøndelag. Disse fylker har alle minimum av forgjeldelse i kl. 4 (eiendomsverdi 20—40 000 kr.). Hvad er det nu som kan

ha bevirket disse distrikters særstilling i denne henseende? Bierhvervenes stagnasjon har nok bidratt til å øke gjelden på de minste bruk; fiskeri er jo her en viktig næring ved siden av og sammen med jordbruket. Sterkere innflydelse har dog antagelig de omstendigheter hatt som har virket hemmende på forgjeldelsen av større bruk, først og fremst da føderådsinstitusjonen. Det viser sig nemlig at disse fylker er nettop de som blandt alle rikets fylker kan opvise det største antall føderåd pr. 100 jordbrukere. At føderåd er meget almindeligere for de middelsstore enn for de ganske små bruk er velkjent; derfor den lave forgjeldelse særlig i klasse 4 (20—40 000 kr.).

Betrakter man gjeldsprocenten ved eiendommer av forskjellig størrelse innen de enkelte herreder, ser man snart at uregelmessighetene her er større enn i fylkestallene. Tilfeldige årsaker virker nemlig sterkere forstyrrende på herredstallene. I fylkestallene er de tilfeldige årsaker mere utjevnet, slik at de generelle kommer mere til sin rett.

Årsaker til større eller mindre forgjeldelse.

De nevnte tilfeldige årsaker som virker snart til forøkelse av gjelden, snart til forminskelse, har i krisetiden spillet en langt større rolle enn før krigen; pengeverdiens fluktuasjoner og den økonomiske krise i sin almindelighet har grepet sterkt inn på dette felt.

Pengenes vekslende verdi har hatt stor innflydelse. De som kjøpte før krigen fikk, med nutidens forhold som målestokk, svært godt kjøp på eiendommene. Etter prisene i 1913 gav de ikke stort mere enn tredjeparten av det prisene var da de nominelt var på det høieste, nemlig i 1920, og selv etter siste beregning, for året 1932, da mere normale forhold var intrådt, stod eiendomsprisen 48 pct. over prisen for 1913. De som nu besidder eiendom kjøpt i den dyre tid, da pengeverdien var lav, må nødvendigvis ha meget større gjeld enn de som kjøpte før krigen, forutsatt relativt like formuesforhold ved overtagelsen. En mellomstilling inntar de som har kjøpt eiendom etter at pengeverdi og prisnivå er blitt mere normalt.

Skjønt en vesentlig del av de forstyrrelser i formuesforholdene som disse omstendigheter førte med sig nu er utjevnet, idet en mengde eiendommer overtatt i den dyre tid nu er gått over på andre hender, så står vi dog her ved en av de vesentligste årsaker til høi gjeldsbyrde og overforgjeldelse. Innberetninger fra distriktene stadfester denne antagelse, og gjeldsopgavene gir grei beskjed herom. Den store mengde av overforgjeldede brukere er et karakteristisk krisefenomen. Når 7.5 pct. av gårdbrukerne og 14.6 pct. av småbrukerne har en gjeldsprocent av 100 og derover, likesom pantegjelden alene i mangfoldige tilfelle overstiger eiendomsverdien endog i høi grad, så må dette ofte skyldes kjøp av eiendom i den dyre tid med efterfølgende nedslag i eiendomstakstene. Ifølge jordbrukstelingen av 1929 var pr. 20 juni 1929: 44.6 pct. av brukene overtatt av daværende eier til og med året 1914,

18.2 pct. var overtatt i årene 1915—1920, 29.0 pct. i 1921—1927 og 8.2 pct. i 1928 og 1929. Denne undersøkelse viste tillike at der i de beste jordbruks- og skogbruksdistrikter foregikk en sterkere omsetning av landeiendommer i krigsårene og de nærmeste etterkrigsår enn ellers i landet.

Av andre mere tilfeldige årsaker til sterke variasjoner i gjeldsbyrde, og som særlig har virket til øket gjeldsbyrde, må i første rekke nevnes krisen på arbeidsmarkedet. For de norske jordbrukere spiller jo andre erhverv ved siden av deres jordbruk gjennomgående en særlig stor rolle. Disse andre erhverv utgjør ofte hovederhvervet og jordbruket bierhvervet. I nærværende undersøkelse er dog bare tatt med — ved siden av dem som har jordbruk for egen regning som eneerhverv — de som har næringer utenom bruket som bierhverv. De jordbrukere som denne undersøkelse omfatter kan altså deles i to kategorier: de uten bierhverv og de med bierhverv. Etter de undersøkelser som er foretatt i forbindelse med jordbrukstillingen av 1929 skal der den gang av gårdbrukerne i rikets bygder ha vært 72.17 pct. uten bierhverv og 27.83 pct. med bierhverv, av småbrukerne 50.20 pct. uten bierhverv og 49.80 pct. med bierhverv, og for alle jordbrukere som har jordbruk enten som eneerhverv eller hovederhverv var der 64.63 pct. uten bierhverv og 35.37 pct. med bierhverv.

Bierhvervenes relative hyppighet er nokså forskjellig i de forskjellige distrikter, som av nedenstående opgave for de enkelte fylker vil ses.

Det procentvise antall gårdbrukere og småbrukere med og uten bierhverv utgjorde 1929:

Fylker	Gårdsbruk		Småbruk		Gårdsbruk og småbruk	
	Forenet med bierhverv	Uten bierhverv	Forenet med bierhverv	Uten bierhverv	Forenet med bierhverv	Uten bierhverv
Østfold	17.43	82.57	49.42	50.58	22.77	77.23
Akershus	17.10	82.90	56.08	43.92	25.52	74.48
Hedmark	36.62	63.38	68.83	31.17	49.07	50.93
Opland	19.12	80.88	55.41	44.59	32.13	67.87
Buskerud	24.01	75.99	42.17	57.83	29.67	70.33
Vestfold	20.96	79.04	52.72	47.28	26.08	73.92
Telemark	39.37	60.63	37.84	62.16	38.88	61.12
Aust-Agder	19.96	80.04	40.67	59.33	30.07	69.93
Vest-Agder	25.40	74.60	32.82	67.18	29.49	70.51
Rogaland	19.77	80.23	33.01	66.99	23.20	76.80
Hordaland	25.15	74.85	39.07	60.93	30.33	69.67
Sogn og Fjordane	22.65	77.35	39.13	60.87	28.18	71.82
Møre	30.86	69.14	52.59	47.41	38.40	61.60
Sør-Trøndelag	24.73	75.27	50.65	49.35	31.83	68.17
Nord-Trøndelag	24.57	75.43	52.93	47.07	34.02	65.98
Nordland	57.55	42.45	69.65	30.35	62.00	38.00
Troms	46.50	53.50	59.87	40.13	52.99	47.01
Finnmark	61.58	38.42	59.20	40.80	59.89	40.11
Rikets bygder	27.83	72.17	49.80	50.20	35.37	64.63

Nu er jo ikke alle slags bierhverv like hårdt rammet av krisen. Forskjellig slags storindustri kan være helt lammet av krisen. Skogbruket, som spiller en overordentlig stor rolle som bierhverv for småbrukere og gårdbrukere i store distrikter, har vært meget sterkt rammet. Fiskeriet, som spiller en likeså stor rolle i denne henseende i andre distrikter, har også vært hårdt rammet. Forskjellig slags håndverk og hjemmeindustri derimot har vært forholdsvis mindre berørt av arbeidskrisen.

Men bierhverv som i krisetiden har holdt sig nogenlunde godt vedlike har under den herskende driftskrise for jordbruket vært en støtte for bedriften og altså virket hemmende på gjeldsdannelsen.

Når det altså er slik at bierhvervene dels har befordret gjeldsdannelse, dels hemmet den, vil det ikke forundre at der i almindelighet ikke kan påvises nogen bestemt sammenheng mellom høi gjeldsprocent og stor utbredelse av bierhvervene.

I det hele må det dog fastslås at krisen på arbeidsmarkedet — både før 1929 og senere — har vært den sterkeste virkende faktor til økning av gjeldsprocenten for småbrukerne, som i denne henseende er sterkeste rammet. Dog er også gårdbrukerne, navnlig de på små gårder, rammet hårdt av bierhvervenes stagnasjon. Man må nemlig betenke at de jordbrukere som på denne vis er rammet, de er dobbelt rammet, nemlig både gjennom den almindelige jordbrukskrise og gjennom krisen på arbeidsmarkedet. Alt etter omstendighetene — brukets størrelse og bierhvervets betydning i den kombinerte bedrift — vil snart den ene, snart den annen av disse faktorer ha virket sterkeste til gjeldsprocentens økning.

Der er visse omstendigheter ved eiendomsprisene og kredittforholdene for småbrukerne som her bør nevnes.

Det er en kjent sak at jordbrukets eiendomspriser har en tendens til å ville stige over hvad en beregning efter nettoutbyttet av bruket skulde tilsi, og at dette fremfor alt er tilfelle med de små eiendommer. Man kan endog si at jordeiendommenes salgsverdi vil utvikle sig ganske uavhengig av nettoutbytte-verdien, når jorden vesentlig skal tjene som objekt for nyttiggjørelsen av brukerens og hans families personlige arbeidskraft til tider da denne ikke er optatt med arbeide for andre. Åpenbart blir, som enkelte socialøkonomiske forfattere fremhever, i dette tilfelle grensene for kjøpesummens størrelse ikke bestemt gjennom kapitalisering av jordens nettoutbytte, men gjennom bruttoutbyttets kapitalverdi, kanskje med fradrag av utgifter til utsæd, leiet trekkraft og lignende, men ikke gjennom avdrag av arbeidsomkostningene. Hvor eiendommen slett ikke er bestemt å tjene til bestridelse av livsunderholdet, men til fullkommengjørelse og forbedring av en fra andre kilder (håndverk, industri m. v.) flytende arbeidsinnkomst, og hvor av den grunn høiden av den ved brukets drift erholdte arbeidslønn for brukeren ikke lenger spiller nogen avgjørende rolle, kan

jordlottenes pris anta de eventyrligste skikkelser. Særlig vil dette være tilfelle når jordmaterialet kun forekommer i innskrenket omfang sammenlignet med tallet av jordsøkende personer. I vårt land har disse forhold i den senere tid gjort sig sterkt gjeldende i forbindelse med den pågående industrialisering og det derav følgende sterkt stigende behov for parsellbesiddelse. Det gjelder også, om enn i mindre utpreget grad, de noget større bruk — virkelige småbruk hvis drift kan danne hovederhverv for en familie, men ikke enerhverv, idet der trenges en del inntekter utenfra. Under egnebevegelsens vekst etter århundredskiftet er der bureist en mengde slike småbruk, særlig i skogdistriktene, bruk hvis innehavere nu figurerer i nærværende undersøkelses lister med til dels uhyrlig store gjeldsprocenter.

Om prisdannelsen for jordeiendommer kan man altså si at salgsværdien har en tendens til å ville overstige avkastningsværdien i sin almindelighet, og dette i høiere grad jo mindre salgsobjektet er, hvorimot ved tiltagende størrelse av salgsobjektet salgsværdien søker å avpasse sig mere efter avkastningsværdien. Denne eiendommelighet ved eiendomsprisene gir sig for vårt lands vedkommende til kjenne bl. a. i tallene for prisen pr. skyldmark ved eiendommer av forskjellig størrelse. Efter beregning på grunnlag av foretatte salg var prisen pr. skyldmark adskillig over dobbelt så høi for de minste som for de største eiendommer. Prisen pr. skyldmark var således i årene 1926—1929 for eiendommer med skyld 24—50 øre 7 853 kr. pr. skyldmark, mens den for eiendommer med en skyld av over 20 mark var 3 605 kr. pr. skyldmark. Ved beregningens utførelse er enda holdt utenfor de aller minste eiendommer, med under 24 øres skyld.

Hvordan forholder nu långiverne sig likeoverfor denne for småbrukene gjeldende prisdannelse, som så lite tar hensyn til eiendommenes bruksverdi som jordbruk betraktet. Det almindelige er jo at långiverne skjematisk oppstiller som lånegrense en bestemt procent (50—60) av salgsværdien. Der vil altså til småbrukerne bli gitt betydelig større lån i forhold til eiendommenes avkastningsverdi enn til de større bruk. De nevnte procenter gjelder nærmest for de almindelige hypoteklån. Men småbrukerne opnår ofte lån på en meget høiere procent av eiendommenes salgsværdi. Således gir Småbrukerbanken lån med inntil $\frac{9}{10}$ av brukets verdi, riktignok mot kommunegaranti.

Både långivere og kausjonister har visstnok også regnet med de inntekter som bruket eller brukeren har hatt utenfra, altså regnet med brukers arbeidskraft og arbeidsanledningen utenfor bruket.

Også i andre land har man tilsvarende forhold, idet der skjernes mellem rene jordbruk og de kombinerte småbedrifter. Hvad de rene jordbruk angår, gjelder det at når landeiendommene ansettes efter sin avkastningsverdi, er fremragende agrarpolitiske forfattere enige om at en beheftelse av inntil $\frac{2}{3}$ eller endog $\frac{3}{4}$ av værdien er fullt forsvarlig ved normal drift. Forutset-

ningen er da at den årlige avkastningsverdi danner grunnlaget for taksten, og at der ikke legges en lavere rentefot til grunn for kapitaliseringen av den årlige avkastningsverdi enn den som betales for lånene; ti jo lavere kapitaliseringsfaktor der brukes, desto høiere blir kapitalverdien.

Flyter derimot en del av inntektene fra andre kilder enn bruket, så kan, hevdes der, under givne omstendigheter selv en forgjeldelse til full verdi av eiendommen være forsvarlig. Og der nevnes eksempler på at håndverkere, industriarbeidere o. a. uten nevneverdig kapital å legge i bruket dog i løpet av forholdsvis kort tid har evnet å avbetale det vesentlige av gjelden.

Av andre mere tilfeldige årsaker som i krisetiden har virket sterkere enn før til å forverre tilstandene blandt jordbrukerne er mislykkede spekulasjoner av forskjellig slags. Dette forhold er nevnt foran under behandlingen av gjeldsfordelingen.

Bruttoformuen og dens fordeling.

Der er som nevnt innhentet opgave fra alle herreder over bruttoformuens størrelse. Videre er der for de 179 representative herreder innhentet opgaver over bruttoformuens fordeling på:

1. Jordeiendom med besetning og redskap.
2. Procentlignet skog.
3. Annen formue.

Bruttoformuens procentvise fordeling utregnet etter disse opgaver for de representative herreder er så anvendt på tallene for alle herreder i riket. Opgaver over bruttoformuen og dens fordeling finnes tatt inn i tabell 2. For rikets bygder utgjør den samlede bruttoformue for dem som har jordbruk for egen regning som hoved- eller eneerhverv 2 616.4 mill. kroner. Herav falt på gårdbrukerne 2 273.5 mill. og på småbrukerne 340.7 mill. kroner. På forpaktere og nogen få skogeiere falt 2.2 mill.

Verdien av eiendommen med besetning, redskap og skog utgjorde for gårdbrukerne 2 009.3 mill. eller 88.38 pct. av deres samlede formue, for småbrukerne 292.6 mill. eller 85.86 pct. av deres samlede formue.

Med fratrekk av den procentlignede skogs verdi utgjorde verdien av jordveien med tilbehør, besetning og redskap for gårdbrukerne 1 590.4 mill. kroner eller 69.95 pct. av hele formuen, for småbrukerne 278.3 mill. eller 81.67 pct. Det er skogverdiene som frembringer denne store forskjell i procentene. Den procentlignede skog hadde en samlet verdi av 434.2 mill. kroner, derav 418.9 mill. hos gårdbrukerne og bare 14.2 mill. hos småbrukerne; av gårdbrukernes samlede bruttoformue utgjorde dette 18.43 pct., men av småbrukernes bare 4.18 pct.

Annen formue utgjorde for gårdbrukerne 264.1 mill. kroner eller 11.62 pct. av samlet bruttoformue, for småbrukerne 48.2 mill. eller 14.14 pct.

Verdien av jordvei med tilbehør, besetning, redskap og procentlignet skog utgjør altså den langt overveiende del av jordbrukernes bruttoformue, hele 88.03 pct., annen formue bare 11.97 pct.

Det blir da et viktig spørsmål å besvare hvorvidt de takster som ligger til grunn for verdiansettelsen av disse aktiva er overensstemmende med de virkelige verdier. Vi skal først behandle den største og viktigste post, selve

Landeieendommene.

Hvad takstene over disse angår kan man anstille en sammenligning med landeieendommenes verdi etter de offisielt beregnede priser på skyldmarken, en beregning som foretas på grunnlag av solgte eiendommer, og de gjelder almindelige jordbruk (altså undtatt eiendommer med særskilte herligheter) i frie salg.

Verdien av rikets landeieendommer etter prisen pr. skyldmark for 1931 utgjør 2 120 mill. kroner. Trekkes herfra 15 pct., som antas å utgjøre eiendomsverdien hos alle de personer som har jordbruk som bierhverv, får man som rest 1 802 mill. kroner. Denne verdi kan man så sammenligne med de eiendomsverdier som fremkommer gjennom ligningsansettelsene for gårdbrukere og småbrukere, og som der er innhentet opgaver for ved nærværende undersøkelse. Men vel å merke, ligningsansettelsene, som omfatter de fulle verdier, skal ligge adskillig over den etter skyldmarksverdien utregnede eiendomsverdi. Ligningstakstene for eiendommene med besetning og redskap (se tab. 2) 1 869 165 000 kr. Fratrekkes den beregnede verdi av besetning og redskap med 319 213 000 kroner, fremkommer som verdi av eiendommene 1 549 952 000 kroner. Hertil kommer verdien av den procentlignede skog 434 166 000 kroner, tilsammen 1 984 118 000 kroner. Differensen mellom resultatene av de to beregninger utgjør da 182 mill. kroner, som altså skal svare til verdien av de særskilte herligheter som ikke innbefattes i den beregnede skyldmarksverdi (skog til vesentlig mere enn husbehov, særlig kostbar bebyggelse, tomteverdier m. v.). Denne sum er jo adskillig for lav. Det er neppe mere enn verdien av de skoger som ikke er innbefattet i skyldmarksverdien. Til full salgsverdi er altså eiendommene ved ligningen ikke taksert.

Takstenes størrelse i forhold til almindelig markedsverdi stiller sig noget ulike i de forskjellige bygder. Byrået har forespurt hvordan forholdet i så måte er i hvert enkelt av de 179 representative herreder. Svarene angir for 42.5 pct. av herredene at takstene er mindre enn salgsverdien etter skyldmarksberegningen, i 37 pct. av herredene større og i 20.5 pct. av herredene like store. En beregning fylkesvis viser at for de fire fylker Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust-Agder står ligningstakstene gjennomsnittlig endog under den beregnede skyldmarksverdi, mens de, om ligningstakstene var satt

etter markedsverdien, skulde ha ligget betydelig over. I de andre fylker — med undtagelse av Nordland, hvor de to ansettelse er omtrent like høie — står takstene visstnok over den beregnede skyldmarksverdi, men heller ikke her langt nok over. Finnmark, som ikke er matrikulert, er ikke med i denne beregning.

Hvor meget den fulle verdi av jordbrukernes eiendommer ligger over den efter skyldmarkens gjennomsnittsverdi beregnede sum lar sig vanskelig fastslå. At det dreier sig om store verdier er sikkert nok.

Beregner man således skyldmarksverdien efter alle de i året foretatte salg, får man meget høiere gjennomsnittsverdi. I 1931 solgtes der i alt eiendommer med en samlet matrikkelskyld av 17 180 mark, salgssummen utgjorde 125 mill. kroner eller gjennomsnittlig pr. skyldmark 7 278 kroner, mens verdien for almindelige jordbruk (uten særskilte herligheter) efter den offisielle skyldmarksberegning bare var 4 239 kroner pr. skyldmark. Når alle salg er innbefattet får man imidlertid med store verdier som ikke tilhører jordbrukerne, men andre næringer, som industri, handel, herbergering og bevertning m. v., hvortil der jo hører jord som i forhold til sin ubetydelige skyld har overordentlig stor verdi. På den annen side er jo også slektssalg og andre salg til redusert pris tatt med, hvilket bidrar til å senke prisen.

Nok er det, disse betraktninger synes å godtgjøre at ligningsmyndighetenes eiendomstakster mangler adskillig på å komme op i full verdi.

Redskap og besetning.

Over verdien av redskap og besetning er der ikke innhentet særskilte oppgaver; de er innbefattet i de opgitte samlede verdier for eiendommen med tilbehør. For å kunne foreta en beregning særskilt for disse verdier er der sendt forespørsel til hver av de 179 representative herreder om hvor mange procent verdien av redskap og besetning antas å utgjøre av den samlede verdi av eiendommene med tilbehør. Efter de således innhentede oppgaver svinger gjennomsnittsprocenten for de enkelte fylker fra 14 til 19. For rikets bygder under ett blir procenten 17.08.

Den beregnede verdi av besetning og redskap pr. 1 januar 1932 efter de nevnte gjennomsnittlige procentangivelser for hvert fylke blir for gårdbrukere og småbrukere tilsammen 319.2 mill. kroner. Gjør man hertil det samme tillegg som foran nevnt for jordbruk som bierhverv, får man som samlet verdi av jordbrukets besetninger og redskap 375.5 mill. kroner.

Hermed kan sammenholdes at ved jordbrukstillingen i 1929 beregnedes husdyrbesetningenes verdi (besetning 1 januar 1929, priser for 1930) til 367.8 mill. kroner; med tillegg for fjærfe, kaniner m. v. blir verdien 375 mill. kroner. Her må tas i betraktning at ligningsansettelsene gjelder 1 januar 1932, jordbrukstillingens priser året 1930. På den annen side øket besetningene 1929—32 med ca. 8 pct.

Verdien av redskap og maskiner, regnet efter $\frac{1}{2}$ pris mot nytt for de almindelige maskiner, noget lavere for kjerrer o. desl., er beregnet til 70.8 mill. kroner.

Tilsammen for besetning, redskap og maskiner efter den i Byrået foretatte beregning 445.8 mill. kroner.

Ligningsansettelsene ligger da ca. 70 mill. kr. eller 15.7 pct. lavere.

Annen formue.

Det aller meste av jordbrukernes formue består som anført i eiendommen med tilbehør, husdyr, redskap og andre løsøregjenstander. (Jfr. skattelov for landet av 18 aug. 1911 § 37 a og b.) Den i behold værende for årets gårdsdrift fornødne avling regnes ikke som skattbar formue. Den avling derimot som ikke er nødvendig for gårdsdriften, og som således kan selges, blir derimot å ta med ved formuesansettelsen.

Under «annen formue» blir således å opføre formue som ikke hører med til jordbruk og skogbruk i engere forstand. Det vil da ikke forundre at en masse jordbrukere ved ligningsansettelsene ikke er opført med nogen annen formue enn den som representeres av eiendommen og hvad der til dens drift nærmest hører av formuesgjenstander.

Det absolutte og relative antall gårdbrukere og småbrukere med og uten «annen formue» for riket og de enkelte fylker vil fremgå av tabellen på neste side.

Langt opimot halvdelen av det samlede antall jordbrukere er — efter skatteligningens utvisende — overhodet ikke i besiddelse av nogen skattbar «annen formue». For rikets bygder var der nemlig efter optelling for de 179 representative herreder 44.3 pct. av gårdbrukerne uten, 55.7 pct. med annen formue, og av småbrukerne 53.1 pct. uten og 46.9 pct. med annen formue.

Betrakter man tallene for de enkelte fylker, viser det sig at de beste jordbruksdistrikter gjennomgående har relativt mange gårdbrukere uten annen formue. Øverst står Hedmark med 66.7 pct. uten annen formue, hvorefter følger Vestfold med 62.3, Akershus 60.1, Østfold 58.4, Nord-Trøndelag 55.0, Telemark 54.2 og Sør-Trøndelag 52.2 pct. Vi bortser da fra Finnmark, hvor der overhodet er yderlig få gårdbrukere. Tallene for småbrukerne viser en tilsvarende tendens, om enn i mindre utpreget grad enn for gårdbrukerne.

Det relativt største antall gårdbrukere med annen formue kan Troms og Nordland fylker opvise med henholdsvis 90.5 og 75.9 pct., hvorefter følger Rogaland med 72.6, Vest-Agder 68.6 og Opland 68.2 pct. Også for småbrukerne er der i denne henseende en tilsvarende forskjell distriktene imellem.

Årsakene til de distriktsvise divergenser i den relative forekomst av annen formue er vesentlig to slags:

1. I distrikter hvor der mere almindelig forekommer en binæring som fordrer større eller mindre kapital anbragt i utstyr og redskap særskilt for

**Antall gårdbrukere og småbrukere med og uten «annen formue» og gjennomsnittlig «annen formue» pr. jordbruker
i de 179 representative herreder.**

	Absolutte tall				Relative tall				Gjennomsnittlig «annen formue»			
	Gårdbrukere		Småbrukere		Gårdbrukere		Småbrukere		pr. gårdbruker		pr. småbruker	
	med «annen formue»	uten «annen formue»	med «annen formue»	uten «annen formue»	med «annen formue»	uten «annen formue»	med «annen formue»	uten «annen formue»	av alle Kr.	av de med «annen formue» Kr.	av alle Kr.	av de med «annen formue» Kr.
Østfold	501	702	91	390	41.6	58.4	18.9	81.1	3 388	8 136	1 142	6 036
Akershus	560	843	135	521	39.9	60.1	20.6	79.4	4 775	11 964	1 568	7 621
Hedmark	551	1 102	124	1 650	33.3	66.7	7.0	93.0	5 879	17 638	295	4 226
Opland	1 357	632	782	593	68.2	31.8	56.9	43.1	4 035	5 914	864	1 519
Buskerud	465	450	167	524	50.8	49.2	24.2	75.8	4 743	9 333	1 107	4 579
Vestfold	479	790	86	318	37.7	62.3	21.3	78.7	5 285	14 002	1 738	8 165
Telemark	503	595	150	446	45.8	54.2	25.2	74.8	3 777	8 246	821	3 263
Aust-Agder	264	269	125	254	49.5	50.5	33.0	67.0	3 693	7 457	979	2 970
Vest-Agder	975	447	352	90	68.6	31.4	79.6	20.4	2 282	3 329	2 243	2 816
Rogaland	1 339	506	282	158	72.6	27.4	64.1	35.9	2 773	3 821	1 692	2 640
Hordaland	1 005	838	837	589	54.5	45.5	58.7	41.3	2 298	4 214	1 472	2 507
Sogn og Fjordane	1 269	763	161	116	62.5	37.5	58.1	41.9	1 225	1 961	1 159	1 993
Møre	1 134	948	561	591	54.5	45.5	48.7	51.3	1 222	2 243	771	1 584
Sør-Trøndelag	813	889	316	521	47.8	52.2	37.8	62.2	1 806	3 780	801	2 122
Nord-Trøndelag	532	650	333	589	45.0	55.0	36.1	63.9	2 154	4 786	703	1 948
Nordland	1 100	350	1 316	404	75.9	24.1	76.5	23.5	1 282	1 690	916	1 197
Troms	823	86	1 188	385	90.5	9.5	75.5	24.5	1 588	1 754	836	1 107
Finnmark	20	33	428	288	37.7	62.3	59.8	40.2	3 484	9 233	455	761
Rikets bygder	13 690	10 893	7 434	8 427	55.7	44.3	46.9	53.1	2 946	5 290	958	2 044

denne binæring, der vil det jo bli flere enn vanlig som har «annen formue». Således i fiskeridistriktene, hvor verdiene av båter og fiskeredskap jo blir å opføre som annen formue. Når man gjennomgår oppgavene for de enkelte representative herreder, f. eks. i Nord-Norge, ser man straks at det er fiskeriet som her har bevirket forskjellen bygdene imellem i relativt antall jordbrukere med og uten annen formue. Særlig i de mere utpregede fiskeribygder er der langt flere jordbrukere med annen formue enn i innlandsbygdene i samme fylke. I fiskeribygder har ofte alle eller næsten alle såvel gårdbrukere som småbrukere annen formue, i bygder lengere inne fra kysten er der derimot nokså få med sådan formue. Summen av annen formue for den enkelte gårdbruker er i fiskeribygdene ganske liten, almindelig nogen få hundrede kroner.

2. I de egentlige jordbruksbygder, hvor binæringer som foranlediger anskaffelse av redskap og utstyr i det omfang at det merkes i formuesansettelsen neppe forekommer, er der jo oftest nokså få som har annen formue. Det hender dog at der i slike bygder i ligningen er opført annen formue på næsten alle både gårdbrukere og småbrukere. Et eksempel herpå har man i flere av de representative herreder i Opland fylke. Således har i Øystre Slidre, Lunner, Eina, Øyer og Vågå næsten alle gårdbrukere og småbrukere annen formue, det motsatte er tilfelle i de fleste andre lignende bygder.

Her er det fremgangsmåtene ved skatteligningens utførelse som er forskjellige. I enkelte bygder er man mere nøieregnende med å ta med alle mulige, selv de minste skatteobjekter. Det kan være innbo av forskjellig slags, avling som er disponibel for salg m. v.

Oftest dreier dette sig om ganske små beløp, for småbrukere og mindre gårdbrukere nogen få hundrede kroner for hver skattyder, for de større gårdbrukere noget mere.

Man får et bestemt inntrykk av at når jordbrukerne opføres med annen formue så skyldes det i de fleste tilfelle en eller annen av forannevnte årsaker.

Hvor meget der av jordbrukernes «annen formue» består i likvide midler som kontanter, bankinnskudd, obligasjoner, gjeldsbrev og andre utestående fordringer o. l. lar sig efter de foreliggende opplysninger ikke avgjøre. Der finnes jo her og der forholdsvis store formuer opført under annen formue, særlig hos de større gårdbrukere. I riket fantes der således av gårdbrukere med fra 10 000 til 20 000 kroner et antall av 3453, med 20 000—50 000 var der 2030, med 50 000—100 000 kroner 490 og med over 100 000 kroner 168 gårdbrukere. Tilsammen med 10 000 kr. annen formue og derover 6141 gårdbrukere eller 6.74 pct. av alle. Av småbrukerne var der 927 med over 10 000 kroner eller 1.53 pct. av alle.

Mens ligningsmyndighetene ved ansettelsen av den formue som består i eiendom med tilbehør ingen større vanskelighet har ved å finne og vurdere

slike skatteobjekter, stiller saken sig ganske anderledes med de nevnte likvide midler. Finansiell og økonomisk utvikling i det hele tatt har ført det med sig at den slags midler lettere lar sig skjule enn tidligere har vært tilfelle.

I hvilken grad skattyderne har benyttet sig herav har man selvsagt ikke materiale til å bedømme.

Formue og gjeld i forhold til landbruksarealet.

Jorden er jo grunnlaget for landbrukets produksjon. Denne produksjons størrelse er avhengig av mange faktorer; men omfanget av det areal som avhøstes vil jo være den mest inngripende faktor for produksjonens størrelse og derigjennem for den kapital som legges i bedriften og for størrelsen av de lån som kan forrentes. Ved en undersøkelse over jordbrukernes formue og gjeld vil det derfor være av særlig interesse å kunne fastslå hvorledes formue og gjeld fordeler sig pr. arealenhet i de forskjellige distrikter. Ved nærværende undersøkelse er ikke innhentet opgaver over jordbruksarealene; man har derfor vært nødt til å benytte siste jordbrukstellings (1929) opgaver, nemlig de over jordarealer ved bruk av forskjellig størrelse i forbindelse med brukenes fordeling på eiere eller brukere av forskjellige livsstillinger. Denne beregning som slik er utført har fremskaffet resultater som — om de enn ikke kan betegnes som helt eksakte — ligger så nær de virkelige forhold at de er fullt brukbare for øiemedet.

Det opstår da spørsmål om hvilke arealer man skal legge til grunn, om bare dyrket jord, hele innmarken eller hele det avhøstede landbruksareal. Man har valgt å beregne på grunnlag av både innmarksareal og hele landbruksarealet.

På neste side hitettes en tabell hvor førstnevnte beregningsgrunnlag er benyttet, og hvor der er sondret mellom gårdbrukere og småbrukere.

Som man ser varierer formue og gjeld i forhold til arealet sterkt distriktene imellem. Det er især to fylker som fremhever sig ved høie tall for såvel bruttoformue som nettoformue, nemlig Agderfylkene. Dette skyldes delvis det forhold at utslåttene her spiller en særlig stor rolle. I den følgende tabell, hvor utslåttene er iberegnet, er i det hele variasjonene fylkene imellem noget mindre utpreget. Hvad gårdbrukerne angår har Aust-Agder størst bruttoformue pr. dekar med 717 kroner og Vest-Agder med 564. Den minste bruttoformue pr. dekar har Nord-Norges tre fylker. I gjeld pr. dekar kommer Aust-Agder høiest med 276 kroner, dernæst har Buskerud 240 og Hedmark 225. Finnmark, Nordland og Møre har lavest gjeld pr. dekar med henholdsvis 26, 44 og 69 kroner. Nettoformuen er størst i Aust-Agder: 441 og i Vest-Agder: 404 kroner. Lavest er nettoformuen pr. dekar i Nord-Norge.

Ved utregning av formue og gjeld pr. dekar for småbrukerne viser det sig at disse gjennomsnittlig har noget lavere tall enn gårdbrukerne; hvad gjelden angår er forskjellen dog ubetydelig. Småbrukernes bruttoformue er størst i

Formue og gjeld pr. dekar innmark.

	Gårdbrukere			Småbrukere			Gårdbrukere og småbrukere		
	Brut.-for-mue	Gjeld	Netto-for-mue	Brut.-for-mue	Gjeld	Netto-for-mue	Brut.-for-mue	Gjeld	Netto-for-mue
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Østfold	272	127	145	347	191	156	278	132	146
Akershus	323	153	170	328	191	137	324	157	167
Hedmark	404	225	179	212	141	71	363	207	156
Opland	367	182	185	237	155	82	349	178	171
Buskerud	454	240	214	206	104	102	415	218	197
Vestfold	325	167	158	494	254	240	335	172	163
Telemark	384	190	194	315	199	116	378	191	187
Aust-Agder	717	276	441	478	172	306	661	251	410
Vest-Agder	564	160	404	656	161	495	576	160	416
Rogaland	394	146	248	414	199	215	395	150	245
Hordaland	290	100	190	375	148	227	306	109	197
Sogn og Fjordane ..	229	90	139	428	180	248	235	92	143
Møre	221	69	152	233	94	139	223	73	150
Sør-Trøndelag	235	81	154	263	122	141	238	86	152
Nord-Trøndelag	243	106	137	253	150	103	245	113	132
Nordland	129	44	85	164	65	99	141	51	90
Troms	217	87	130	177	89	88	196	88	108
Finnmark	123	26	97	150	50	100	142	43	99
Rikets bygder	315	140	175	260	130	130	307	139	168

Vest-Agder med 656 kroner pr. dekar, dernæst har Vestfold 494 og Aust-Agder 478 kroner. De laveste tall har Nord-Norge. Småbrukernes gjeld pr. dekar er størst i Vestfold med 254 kroner, dernæst har Rogaland og Telemark hver 199. Nord-Norge har som sedvanlig minst. Hvad småbrukernes nettoformue angår kommer Vest-Agder øverst med 495 kroner, Aust-Agder har dernæst 306 og Sogn og Fjordane 248 kroner. Minst nettoformue pr. dekar har småbrukerne i Hedmark og Opland med henholdsvis 71 og 82 kroner. Tallene for småbrukerne i Hedmark, Opland og Buskerud viser særlig liten bruttoformue og nettoformue. Årsaken er visstnok at her er takstene på småbrukene sterkt nedskrevet. Tvangsauksjonene har jo her vært mere enn almindelig tallrike; oftest får da den tidligere eier før eller senere bruket tilbake til sterkt redusert verdi, likesom jo også dette tør ha virket til at verditakstene også for de ikke tvangssolgte bruk tilsvarende er senket. Til forminskelse av nettoformuen bidrar ellers den høie gjeldsprocent, navnlig i Hedmark og Opland.

Når småbrukernes bruttoformue pr. dekar innmark er så meget mindre enn gårdbrukernes, skyldes dette overveiende skogverdiene, som er så meget større for de siste. Trekker man fra verdien av den procentlignede skog både for gårdbrukere og småbrukere, fremkommer for rikets bygder 257 kroner pr. dekar for gårdbrukerne mot 250 kroner for småbrukerne. Egentlig skulde

man vente at småbrukerne hadde større eiendomsverdi pr. dekar enn gårdbrukerne, men det er vel de i nedgangsårene foretatte sterke reduksjoner av takstene på småbrukene som har bevirket at de to klasser av jordbrukere nu står omtrent like i denne henseende.

Anvendelsen av innmarksarealet som beregningsgrunnlag er ufullkomment, idet utslåttene spiller en så høist ulike rolle i de forskjellige distrikter.

En fylkesvis beregning etter hele landbruksarealet viser for gårdbrukere og småbrukere under ett følgende resultat.

**Jordbrukernes formue og gjeld pr. dekar landbruksareal
(innmark + utslåtter).**

	Bruttoformuen				Gjeld	Nettoformue
	Eiendommen m. v.	Procentlignet skog	«Annen formue»	Til sammen		
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Østfold	208	45	24	277	132	145
Akershus	238	48	36	322	156	166
Hedmark	204	97	41	342	195	147
Opland	214	61	36	311	159	152
Buskerud	221	112	45	378	199	179
Vestfold	246	45	43	334	171	163
Telemark	179	105	47	331	168	163
Aust-Agder	246	99	48	393	150	243
Vest-Agder	290	53	64	407	113	294
Rogaland	299	10	42	351	133	218
Hordaland	210	9	50	269	96	173
Sogn og Fjordane	180	9	20	209	82	127
Møre	162	20	18	200	65	135
Sør-Trøndelag	163	28	19	210	76	134
Nord-Trøndelag	162	53	18	233	107	126
Nordland	92	4	22	118	42	76
Troms	126	—	25	151	68	83
nnmark	82	—	21	103	31	72
Rikets bygder	198	46	33	277	125	152

I ovenstående tabell, hvor hele landbruksarealet danner grunnlaget for beregningen, er der i det hele jevnere tall.

Verdien av eiendom med besetning m. v. er pr. dekar landbruksareal størst i Rogaland med 299 kroner, dernæst har Vest-Agder 290, Aust-Agder og Vestfold hver 246 kroner, minst er verdien i Nord-Norge. Verdien av procentlignet skog pr. dekar er størst i Buskerud med 112 kroner; ellers er jo disse verdier i det hele store over Østlandet og Oplandene, yderst små i Nord-Norge og ikke så meget bedre på Vestlandet. Annen formue er nokså jevnt fordelt; den varierer fra 64 kroner pr. dekar i Vest-Agder til 18 kroner i Møre og Nord-Trøndelag. Gjelden pr. dekar er størst i Buskerud med 199 kroner, dernæst har Hedmark 195, Vestfold 171 og Telemark 168 kroner; minst er gjelden i Finnmark med 31 og Nordland med 42 kroner pr. dekar.

I nettoformue står Vest-Agder høiest med 294 kroner pr. dekar, dernæst har Aust-Agder 243 og Rogaland 218 kroner. Lavest er nettoformuen pr. dekar i Nord-Norge, hvor den veksler fra 72 til 83 kroner.

Ved å betrakte de foran omhandlede fylkesvise tall for formuens og gjeldens størrelse pr. dekar landbruksareal får man et inntrykk av at stort sett er det de naturlige betingelser for landbruket og ikke minst de klimatiske forhold som bestemmer tallenes høide. Landets sydligste fylker med sitt mildere klima, sin lengere sommer, store nedbørsmengder og sin store årsikkerhet figurerer med særlig høie tall. Så har man minkende verdier eftersom man kommer nordover; en minkende avkastningsverdi av jorden eftersom betingelsene for jordbruket blir mindre heldige. Og de laveste tall for både eiendomsverdi og annen formue, også for gjeld og nettoformue, opviser Nord-Norge og fremfor alt Finnmark. Nedgangen i verdiene eftersom man kommer nordover er ikke jevn; Trøndelagens noget bedre betingelser for jordbruk gir en smule tilbakeslag; til gjengjeld er nedgangen stor mellom Nord-Trøndelag og Nordland.

Antall skattydere, formue, inntekt og skattebeløp ifølge fylkesskattestyrenes opgaver i krisetiden.

De gjennom nærværende undersøkelse tilveiebragte statistiske opgaver omfatter jo formue og gjeld alene for et enkelt år.

For bedre å kunne forstå gjeldskrisens opståen og dens forløp er det dog nødvendig å ireddelegge opgaver ialfall for nogen av de tidligere år i denne bevegede periode, som begynner med verdenskrigens utbrudd og rekker til nutiden. I det foregående har man leilighetsvis meddelt en del slike data fra de forløpne kriseår. Man skal her supplere dette stoff ved å meddele statistiske opgaver av samme slags som gjeldstillingens også for flere av de forløpne kriseår.

Slike opgaver foreligger nemlig i fylkesskattestyrenes innberetninger, som nu en rekke år har vært utarbeidet etter nogenlunde ensartet skjema for de enkelte fylker. Byrået har av disse beretninger utarbeidet et sammendrag hvis hovedresultat gjengis på neste side.

Sondringen mellom gårdbrukere og småbrukere har ikke vært gjennomført på samme vis i alle distrikter, og den har visstnok også endret sig noget fra år til annet. Således må det antas at nedgangen i antall gårdbrukere fra 102 258 for 1919—20 til 90 934 for 1932—33 ialfall delvis skyldes at personer som tidligere er opført i klassen gårdbrukere er flyttet over til klassen småbrukere, hvilket altså har bevirket nedgang i den førstnevnte og stigning i den sistnevnte klasse. Disse omstendigheter har da også hatt en tilsvarende innvirkning på formuens og inntektens fordeling på hver av de to klasser.

Det samlede antall jordbrukere er litt mindre nu enn ved periodens begynnelse. Dette kan synes noget påfallende når man erindrer at der i

A. Absolutte tall.

Budgettår	Antall skattydere		Formue 1000 kr.		Antatt inntekt 1000 kr.	
	Gård- brukere	Små- brukere	Gård- brukere	Små- brukere	Gård- brukere	Små- brukere
1915—16 (1914).....	153	864	929	288	117	34
1919—20 (1918).....	102 258	45 922	2 515	476	241 109	265 739
1920—21 (1919).....	101 379	47 813	2 654	099	272 449	292 523
1921—22 (1920).....	97 388	49 643	2 749	604	300 050	318 973
1922—23 (1921).....	93 010	52 052	2 392	537	282 000	277 091
1923—24 (1922).....	96 075	53 140	2 282	739	268 397	258 481
1924—25 (1923).....	94 568	55 389	2 244	756	277 334	235 821
1931—32 (1930).....	91 646	60 873	1 385	850	216 170	145 608
1932—33 (1931).....	90 934	60 643	1 257	648	200 814	128 386

B. Relative tall. 1915—16 (1914) = 100.

	Antall gårdbrukere og småbrukere	Formue			Antatt inntekt		
		Gård- bru- kere	Små- bru- kere	Til- sam- men	Gård- bru- kere	Små- bru- kere	Til- sam- men
1915—16 (1914).....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1919—20 (1918).....	96.3	270.5	174.4	258.1	226.7	178.6	215.8
1920—21 (1919).....	97.0	285.4	197.0	274.0	249.6	213.8	241.5
1921—22 (1920).....	95.6	295.7	217.0	285.5	272.1	254.7	268.2
1922—23 (1921).....	94.3	257.3	203.9	250.4	236.4	244.4	238.2
1923—24 (1922).....	97.0	245.5	194.1	238.8	220.5	214.5	219.2
1924—25 (1923).....	97.5	241.2	200.6	236.1	201.2	210.6	203.3
1931—32 (1930).....	99.1	149.0	156.3	150.0	124.2	157.8	131.8
1932—33 (1931).....	98.5	135.3	145.2	136.6	109.5	139.4	116.3

disse år er kommet til en masse nye bruk. Disse bruk er dog i langt overveiende grad så små at de ikke danner hovederhverv, følgelig opføres brukerne under andre livsstillinger. Enn videre er det i mange tilfelle vanskelig å avgjøre hvad der er brukernes hovederhverv, f. eks. når fiske kombineres med jordbruk, og spørsmålet har nok vært løst noget forskjellig til forskjellige tider.

Hvad formuen angår hadde denne sitt maksimum (nominelt) ved utgangen av 1920, da den for jordbrukerne utgjorde 3 050 mill. kroner, hvilket er henvend 2 milliarder mere enn i 1914, eller langt opimot tredobling. Bruttoformuen må ha steget enda mere. Bare eiendomsverdiens stigning — efter skyldmarksberegningen — utgjorde for disse år ikke mindre enn 2.5 milliarder, økning i verdien av besetning og redskap androg til ca. 0.5 milliard. Hertil kommer driftsgevinst og all annen inntekt som ikke straks forbrukes. Det blir altså adskillig over 1 milliard kroner som ikke er kommet med i nettoformuen. Differensen er å søke til dels i den omstendighet at lignings-

takstene ikke fulgte de voldsomt stigende eiendomspriser så hakk i hæl, annet enn at de under høikonjunkturen lå lavere i forhold til salgsprisene enn ellers vanlig. Enn videre ligger den i gjeldsøkningen, der, som foran berørt, ikke var så ganske liten selv i disse florissante år.

Fra 1920 er der stor nedgang i jordbrukernes formue, slik at den for 1931 lå bare 36.6 pct. over formuen i 1914.

Inntektene steg ikke fullt så voldsomt som formuen under høikonjunkturen, og de står for 1931 forholdsvis lavere, for gårdbrukere bare 9.5 og for småbrukere 39.4 pct. høiere enn i 1914. Småbrukernes inntekter steg under høikonjunkturen relativt mindre enn gårdbrukernes, men de har i nedgangsårene holdt sig meget bedre oppe.

I omstående tabell finnes inntatt absolutte og relative fylkesvise opgaver over herredskommunenes skatteligning for budgettåret 1932/33 forsåvidt angår antall skattydere, formue, inntekt og kommuneskatt for alle skattydere, med særskilt opgave for de tre grupper gårdbrukere, småbrukere og andre.

Her får man altså rede på hvor meget jordbrukerne veier i økonomisk henseende sammenholdt med de andre skattydere.

Det viser sig her at

av skattydernes antall utgjør . . . jordbrukerne	20.30,	de andre	79.70 pct.
» den antatte formue hadde . . .	—»— 35.16,	—»—	64.84 »
» den antatte inntekt . . .	—»— 18.00,	—»—	82.00 »
» den ilign. kommuneskatt . . .	—»— 18.21,	—»—	81.79 »

Dette gjaldt altså gårdbrukere + småbrukere i rikets bygder.

Det er jo ganske påfallende at jordbrukerne spiller en så vidt beskjeden rolle i bygdens økonomi. I virkeligheten er da disse tall for lave, idet alle de jordbrukere som har annet hovederhverv her ikke kommer med. Efter den foran omhandlede beregning skal disse personer med jordbruk som bierhverv bruke vel 15 pct. av bygdens landbruksareal. Med et slikt tillegg stiger da jordbrukernes samlede andel til: formue 41.4 pct., inntekt 21.2 og skatt 21.4 pct. For de personer som har jordbruk som bierhverv er altså da ikke regnet deres hele inntekt m. v., men alene så meget som — efter forholdet for de andre jordbrukere — svarer til den jordvidde de bruker. Med dette tillegg blir dog jordbrukernes andel litt for høi, når man dermed forstår bare hvad der hører jordbruket til, idet der hos dem som har jordbruket som hovederhverv jo finnes både formue, inntekt og skatt som hører fra bierhverv utenom jordbruket.

Men selv efter siste beregning er jordbrukernes samlede andel i bygdens økonomi liten, for inntekt og skatt bare litt over en femtedel og for formuen det dobbelte herav.

Naturligvis betyr jordbruket i bygdene meget mere enn disse tall antyder. Det er jo jordbruket som skaffer levebrød til en mengde av «de andre» i bygdene. Således den tallrikste skattyderklasse i bygdene: tjenere og

Antall skattydere, samlet kommuneskatt, formue og antatt inntekt for

Bygdene fylkesvis	Antall skattydere				Samlet	
	Gård- brukere	Små- brukere	Andre	I alt	Gård- brukere	Små- brukere
					1000 kr.	1000 kr.
<i>A. Absolutte tall:</i>						
Østfold	4 650	2 009	42 126	48 785	1 211	135
Akershus	5 085	2 640	101 432	109 157	1 850	230
Hedmark	4 742	6 825	42 874	54 441	1 406	327
Opland	6 514	4 454	36 855	47 823	1 638	205
Buskerud	3 689	2 779	30 686	37 154	1 233	238
Vestfold	3 920	1 068	31 726	36 714	794	76
Telemark	4 060	1 391	24 832	30 283	704	67
Aust-Agder	2 101	1 664	15 330	19 095	492	112
Vest-Agder	5 087	1 745	12 952	19 784	724	141
Rogaland	7 593	1 815	23 339	32 747	1 059	128
Hordaland	8 013	5 189	46 841	60 043	930	373
Sogn og Fjordane	8 621	1 130	26 408	36 159	984	56
Møre	8 091	4 262	36 572	48 925	816	226
Sør-Trøndelag	6 228	3 278	37 320	46 826	1 007	210
Nord-Trøndelag	4 404	3 753	26 953	35 110	967	219
Nordland	5 481	7 319	34 904	47 704	714	463
Troms	2 395	6 917	13 972	23 284	276	376
Finnmark	260	2 405	11 513	14 178	34	124
Rikets bygder	90 934	60 643	596 635	748 212	16 839	3 706
<i>B. Relative tall:</i>						
Østfold	9.53	4.12	86.35	100.00	15.70	1.75
Akershus	4.66	2.42	92.92	100.00	6.38	0.79
Hedmark	8.71	12.54	78.75	100.00	20.38	4.74
Opland	13.62	9.31	77.07	100.00	28.12	3.52
Buskerud	9.93	7.48	82.59	100.00	16.77	3.24
Vestfold	10.68	2.91	86.41	100.00	10.60	1.02
Telemark	13.41	4.59	82.00	100.00	12.54	1.19
Aust-Agder	11.00	8.72	80.28	100.00	16.85	3.84
Vest-Agder	25.71	8.82	65.47	100.00	26.39	5.14
Rogaland	23.19	5.54	71.27	100.00	26.64	3.22
Hordaland	13.35	8.64	78.01	100.00	10.49	4.21
Sogn og Fjordane	23.84	3.13	73.03	100.00	29.13	1.66
Møre	16.54	8.71	74.75	100.00	21.17	5.87
Sør-Trøndelag	13.30	7.00	79.70	100.00	19.89	4.15
Nord-Trøndelag	12.54	10.69	76.77	100.00	25.47	5.77
Nordland	11.49	15.34	73.17	100.00	13.83	8.97
Troms	10.29	29.71	60.00	100.00	14.26	19.42
Finnmark	1.84	16.96	81.20	100.00	2.04	7.44
Rikets bygder	12.16	8.14	79.70	100.00	14.92	3.29

budgetåret 1932—33 (inntektsåret 1931). Efter fylkesskattestyrenes beretninger.

kommuneskatt		Formue				Antatt inntekt			
Andre	I alt	Gård- brukere	Små- brukere	Andre	I alt	Gård- brukere	Små- brukere	Andre	I alt
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
6 369	7 715	98 703	9 143	233 635	341 481	10 053	2 068	63 489	75 610
26 920	29 000	126 095	9 853	597 270	733 218	12 000	2 874	215 473	230 347
5 166	6 899	99 912	13 453	143 116	256 481	7 866	4 711	39 914	52 491
3 982	5 825	118 826	10 677	136 519	266 022	11 857	3 518	36 859	52 234
5 881	7 352	81 624	14 333	188 034	283 991	7 876	2 827	43 189	53 892
6 620	7 490	66 852	6 259	194 212	267 323	8 162	1 231	77 606	86 999
4 842	5 613	59 084	4 339	230 339	293 762	5 171	1 085	37 963	44 219
2 315	2 919	40 448	9 618	92 287	142 353	3 473	1 470	21 749	26 692
1 878	2 743	63 662	11 553	76 343	151 558	5 629	1 391	14 975	21 995
2 788	3 975	96 985	11 835	104 351	213 171	9 866	1 664	27 963	39 493
7 559	8 862	71 457	21 563	215 036	308 056	9 232	4 509	65 334	79 075
2 338	3 378	62 885	3 354	75 734	141 973	7 970	652	19 789	28 411
2 812	3 854	73 255	14 411	79 432	167 098	6 637	2 668	24 732	34 037
3 847	5 064	84 513	10 339	106 493	201 345	7 253	2 373	37 135	46 761
2 611	3 797	69 717	10 480	72 029	152 226	6 498	2 844	22 913	32 255
3 986	5 163	29 101	17 670	92 474	139 245	6 136	5 458	32 522	44 116
1 284	1 936	12 889	16 758	23 455	53 102	2 341	4 342	10 079	16 762
1 508	1 666	1 640	5 176	25 004	31 820	366	2 043	13 092	15 501
92 706	113 251	1 257 648	200 814	2 685 763	4 144 225	128 386	47 728	804 776	980 890
82.55	100.00	28.90	2.68	68.42	100.00	13.30	2.74	83.96	100.00
92.83	100.00	17.20	1.34	81.46	100.00	5.21	1.25	93.54	100.00
74.88	100.00	38.95	5.25	55.80	100.00	14.99	8.97	76.04	100.00
68.36	100.00	44.67	4.01	51.32	100.00	22.70	6.74	70.56	100.00
79.99	100.00	28.74	5.05	66.21	100.00	14.61	5.25	80.14	100.00
88.38	100.00	25.01	2.34	72.65	100.00	9.38	1.42	89.20	100.00
86.27	100.00	20.11	1.48	78.41	100.00	11.70	2.45	85.85	100.00
79.31	100.00	28.41	6.76	64.83	100.00	13.01	5.51	81.48	100.00
68.47	100.00	42.01	7.62	50.37	100.00	25.59	6.33	68.08	100.00
70.14	100.00	45.50	5.55	48.95	100.00	24.98	4.21	70.81	100.00
85.30	100.00	23.20	7.00	69.80	100.00	11.68	5.70	82.62	100.00
69.21	100.00	44.30	2.36	53.34	100.00	28.05	2.30	69.65	100.00
72.96	100.00	43.84	8.62	47.54	100.00	19.50	7.84	72.66	100.00
75.96	100.00	41.98	5.13	52.89	100.00	15.51	5.07	79.42	100.00
68.76	100.00	45.80	6.88	47.32	100.00	20.15	8.82	71.03	100.00
77.20	100.00	20.90	12.69	66.41	100.00	13.91	12.37	73.72	100.00
66.32	100.00	24.27	31.56	44.17	100.00	13.97	25.90	60.13	100.00
90.52	100.00	5.15	16.27	78.58	100.00	2.36	13.18	84.46	100.00
81.79	100.00	30.35	4.81	64.84	100.00	13.12	4.88	82.00	100.00

hjemmeværende barn, enn videre til klassene husmenn o. a. arbeidere samt kårfolk. Disse klasser hører jo overveiende jordbruket til. Og så har vi håndverkere, handlende og mange slags industri som helt eller delvis arbeider i jordbrukets tjeneste.

Av tabellen s. 36—37 fremgår at Akershus er det fylke hvor de andre skattydere spiller den største rolle; dette gjelder såvel antall skattydere som skatt, formue og inntekt. Det er hovedstadens nærhet som har virket sterkest til at næringene utenom jordbruket er blitt så sterkt representert. Vestfold står Akershus nærmest i denne henseende. De fylker hvor jordbruket spiller størst rolle, altså de mest utpregede jordbruksfylker, er Troms og Vest-Agder.

Vurdering av gjeldskrisen.

Formålet med nærværende undersøkelse over jordbrukernes formue og gjeld er nærmest å skaffe fyldigere opplysninger til bedømmelse av den herskende gjeldskrise i landbruket.

Det vil dog være lett forståelig at oppgaver over formue og gjeld, gjeldsprocenter og andre herhen hørende oppgaver er utilstrekkelige i denne henseende. En vurdering av gjeldskrisen måtte, om den skulde være betryggende, foretas på et bredere grunnlag; navnlig måtte evnen til å bære gjeld før og nu søkes belyst.

Men først og fremst må man søke å få klarlagt hvordan formue og gjeld var hos jordbrukerne ved verdenskrigens utbrudd, da den store økonomiske forstyrrelse tok sin begynnelse.

Fra 1885 til århundredets utgang var der stillstand i eiendomsprisene over det meste av landet. Etter århundredskiftet begynte der en sterk stigning i eiendomsprisene. Skyldmarksverdien steg fra 1 707 kroner i 1900 til 2 782 kroner i 1914 eller med 63 pct. De to tredjedeler av denne stigning faller på periodens siste halvdel. Gjennemgående var stigningen størst for de beste jordbruksdistrikter, særlig dem som tillike hadde bra med skog; minst fremtredende var den for mindre gode jordbruksdistrikter og hvor skogbruket ingen nevneverdig rolle spilte.

Eiendomsprisenes stigning synes således hovedsakelig å være grunnlagt på de solide fundamentet jordvei og skog, altså på fremgangen for de næringer som bygger på disse fundamentet.

Stigningen i eiendomsverdien øket selvsagt formuen, ialfall bruttoformuen.

Ved en slik økning av eiendomsprisene og verdier grunnlagt på næringsveienes fremgang og bedriftenes tekniske utbygging og modernisering kan man ved en overfladisk betraktning være tilbøielig til å anta at gjelden ikke øker. Det forholder sig dog ganske motsatt.

I flere land har man statistisk kunnet ettervise hvordan forgjeldelsen eller eiendommenes pantsetning stiger nogenlunde jevnt med deres prisstigning.

Det samme har utvilsomt gjort sig gjeldende her i landet. Tidligere hadde man kjennskap hertil forsåvidt pantegjelden angår. Foretatte beregninger over pantegjeldens størrelse, helt fra 1860-årene, synes å vise at pantegjelden ialfall har steget så nogenlunde proporsjonalt med eiendomsverdien. I 1890-årene beregnedes pantegjelden til 300—400 mill. kroner, i 1912 til 550 mill., og ved krigens utbrudd kan den antas å ha utgjort opimot 600 mill. kroner.

Stigningen i formue og gjeld i den periode på ca. 40 år som ligger mellom undersøkelsen i 1890-årene og nærværende undersøkelse pr. 1 jan. 1932 vil fremgå av nedenstående sammenstilling. (Jfr. E. Hanssen: «Jordbrugets økonomiske Forholde».)

	Bruttoformue mill. kr.	Gjeld mill. kr.	Nettoformue mill. kr.	Gjeldsprocent
I 1890-årene	1 270	474	796	37.32
Pr. 1 jan. 1932	3 078	1 391	1 687	45.20

Opgaven fra 1890-årene er meget usikker, særlig for ansettelsen av bruttoformuen. Etter ovenstående tall skal jordbrukernes bruttoformue i siste menneskealder ha øket til det 2½-dobbelte; gjelden er 3-doblet og nettoformuen noget mere enn fordoblet. Gjelden er altså øket relativt sterkere enn formuen, og som følge herav er gjeldsprocenten øket, fra 37.32 til 45.20.

Det vil være av megen interesse om en tilsvarende oppgave kunde tilveiebringes for tiden omkring verdenskrigens utbrudd.

Der foreligger heldigvis nu gode holdepunkter for en beregning over jordbrukernes samlede gjeld i 1914, og man skal derfor nedenfor forsøke å utføre en sådan.

Ifølge ligningsansettelsene utgjorde den antatte formue (nettoformuen) ved utgangen av 1914 (ligningsåret 1915/16) 1297 mill. kroner. Det gjelder da å utfinne bruttoformuen. Størstedelen av denne er en kjent størrelse, det er nemlig eiendomsverdien; denne utgjorde for 1914 1391 mill. kroner, beregnet etter skyldmarksverdien.

Opgavene pr. 1 jan. 1932, som nærværende undersøkelse har tilveiebragt, viser at eiendomsverdien utgjør 68.88 og «annen formue» 31.12 pct. av bruttoformuen. Det er dog overveiende sannsynlig at disse procenter anvendt på tallene for 1914 gir noget for lavt tall for «annen formue». Det er rimelig at «annen formue» før krigen var relativt større (større i forhold til eiendomsverdien) enn i 1931. Etter foretatte undersøkelser har man for 1914 forhøiet procenten for annen formue til 33.3, mens den for eiendomsverdien blir 66.7. Som sum av annen formue fremkommer da 697 mill. kroner i 1914 mot 958 mill. kr. pr. 1 jan. 1932, og som samlet bruttoformue henholdsvis 2088 mill. mot 3078 mill. kroner. Gjelden blir for 1914 791 mill. mot for 1932 1391 mill. kroner. Alle disse tall gjelder alle jordbrukere, idet der for dem som har jordbruk bare som bierhverv er gjort et beregnet tillegg.

Sammenholdt med undersøkelsen fra 1890-årene fremkommer følgende:

	Brutto- formue mill. kr.	Gjeld mill. kr.	Netto- formue mill. kr.	Gjelds- procent	Pantegjeld ¹ mill. kr.	pct.	Annen gjeld mill. kr.
I 1890-årene	1 270	474	796	37.3	327	69	147
1914	2 088	791	1 297	37.9	585	74	206
1932	3 078	1 391	1 687	45.2	1 105	79	286

En av de viktigste forutsetninger for at beregningen for 1914 er riktig er at forholdet mellom ligningsmyndighetenes takster og eiendomsverdi beregnet etter skyldmarksverdien er nogenlunde det samme for begge beregningsår. Man antar at dette er tilfelle for nevnte to år; derimot ikke for de år da inflasjon eller deflasjon gjorde sig sterkt gjeldende og ligningsmyndighetene ikke holdt sine takster à jour med de hurtig skiftende priser.

Stigningen i gjeldsprocent fra 1890-årene til 1914 — som for resten er høist ubetydelig — er i og for sig naturlig for et jordbruk som stadig endrer sig i retning av mere forretningsmessig drift, mere utpreget pengeøkonomi og handelsjordbruk, en utvikling som kjennetegner sig gjennom stigende investering i bedriften.

Det vesentligste av landbrukets gjeld i 1914 er en kjent størrelse, for såvidt som der foreligger en på foretatte undersøkelser grunnet beregning over pantegjeldens størrelse på dette tidspunkt, en beregning hvis resultater man anser tilnærmelsesvis riktige. Når vi setter pantegjelden til 585 mill. kroner, blir der 206 mill. kroner i annen gjeld. Pantegjelden vil da for 1914 utgjøre 74 pct. av den samlede gjeld, mot 69 pct. i 1890-årene og 79 pct. pr. 1 jan. 1932. Pantegjeldens andel av den samlede landbruksgjeld har altså vært stigende, og den funne procent for 1914 synes sannsynlig.

I første periode, 1895—1914, steg nettoformuen med 61 pct., i siste, 1914—1932, med bare 31.6 pct. I første periode steg gjelden med 70 pct., i siste med 72.6 pct. At gjelden stiger mest og formuen minst i siste periode må da gi sig uttrykk i stigende gjeldsprocent.

Gjelden er altså i krigs- og etterkrigsårene øket fra 791 til 1 391 mill. kroner eller med 72.6 pct.

Ved en riktig vurdering av nærværende undersøkelses resultater burde man vite hvor grensen opad for en forsvarlig belåning av landeiendommene ligger. Det er jo først når denne grense overskrides at man kan si en gjeldskrise inntreer, for den enkelte jordbruker som for hele distrikter, likesom faren for gjeldskrise økes eftersom man nærmer sig denne grense.

Fastsettelsen av en slik grense faller dog overmåte vanskelig, selv under normale forhold, da det er så mange faktorer som her griper inn. Frem-

¹ Se mere om pantegjeldens vekslinger ifølge sorenskrivernes opgaver for årene 1914—1931 i avsnittet «Pantegjeldens størrelse» s. 54.

ragende agrarpolitiske forfattere (som Buchenberger, Conrad, v. d. Goltz) er enige om at en beheftelse av inntil $\frac{2}{3}$ eller endog $\frac{3}{4}$ av verdien er fullt forsvarlig ved normal drift av eiendommen. Forutsetningen er da at den årlige avkastningsverdi danner grunnlaget for taksten.

Hvordan passer så denne grense for norske jordeiendommer. Der er omstendigheter som tyder på at den forsvarlige lånegrense hos oss normalt ligger lavere enn f. eks. i Tyskland. Brukene her i landet er nemlig gjennomgående mindre, og det er en kjent sak at evnen til å bære gjeld avtar med eiendommenes avtagende størrelse.

Men i de oppgaver som foreligger finnes der ingen sikre holdepunkter til bedømmelse av disse forhold. Og selv om man kunde fastslå en belåningsgrense under normale forhold, vil denne ikke gjelde under den krise landbruket nu er rammet av.

Og samme grense for forsvarlig belåning kan heller ikke oppstilles for alle størrelsesklasser av eiendommer. Samme gjeldsprocent virker nemlig ikke like tungt ved små og store bruk. Som en almindelig anerkjent læresetning gjelder det at de store bruk lettere kan bære en høi forgjeldelse enn de små. Det sies at de små brukere føler en lav forgjeldelse tung, en høi umulig å bære. De store brukere derimot kan klare en høi forgjeldelse også i en krisetid, særlig når de evner å pålegge sig innskrenkninger i den forholdsvis rikeligere levestandard. Det avkastningskraftigere storbruk har da også normalt mere behov for kreditt enn de mindre bruk.

Dette at evnen til å bære gjeld er så forskjellig ved de store og de små bedrifter er et moment av betydning ved en vurdering av gjeldskrisen i landbruket. Den statistisk påvisbare forøkelse av forgjeldelsen i et land, f. eks. under depresjon av landbruksmarkedene, er derfor å bedømme forskjellig, alt ettersom det fortrinnsvis rammer de små, de middels eller de større bedrifter.

Ved de av Selskapet for Norges Vel istandbragte driftsundersøkelser har man for de siste år konstatert at under den pågående landbrukskrise er stillingen dårligst for de små bruk. Grunnen hertil antas å være at man har hatt lettere for å rasjonalisere ved de større bruk, likesom den økede avkastning ved en sterkere drift har monnet mere på disse. Likesom for tidligere år viser driftsundersøkelsene ganske klart at en allsidig drift og intens jorddyrkning med store avlinger overalt har gitt de beste økonomiske resultater. Det er de små brukeres sviktende evne til å følge med i slike fremskritt som gjør deres drift mindre lønnsom.

De naturlige betingelser ligger da heller ikke overalt like godt til rette for en intensivering av driften.

Således vil en høi forgjeldelse i de fruktbare flatbygder med sine store bruk i en kritisk tid ikke virke så faretruende som når gjelden øker sterkt i mere kummerlige jordbruksdistrikter, hvor de små bruk er fremherskende.

Når man så erindrer at det er distrikter av den førstnevnte type som viser sig å være høiest forgjeldet, mens de av den sistnevnte type har relativt liten gjeld, så er det klart, at dette er i det store hele en naturlig fordeling av gjelden. De førstnevnte distrikter trenger større kreditter og tåler å bære en større gjeldsbyrde, mens de sistnevnte forholder sig ganske motsatt.

Men herav følger også at gjeldsprocentens ulike størrelse i de forskjellige distrikter ikke i samme grad betegner et ulike gjeldstrykk.

Det er foran antydnet at ved det fremadskridende jordbruk øker efterhånden både eiendomsverdi og gjeld, vesentlig gjennom at der nedlegges ny og øket kapital til eiendommenes og bedriftenes utvidelse og forbedring. Ikke minst har dette vært tilfelle i tiden efter verdenskrigens utbrudd. Det lar sig lett konstatere at et beløp som minst svarer til gjeldsøkningen i disse år er blitt nedlagt i utvidelser og forbedringer av hus og jordvei, økning og bedring av besetningene, av redskap og maskiner m. v.

Nydyrkingen 1914—1932 andrar til ca. 1 mill. dekar. Statens bidrag hertil ca. 80 mill., jordbrukernes andel ca. 240 mill. kroner.

Besetningsøkning ca. 200 000 kyr, antagelig verdi 40—50 mill. kroner. Anskaffelse av maskiner og redskap, automobiler m. v., anlegg av kulturbeiter og andre mere varige jordforbedringer kan tilsammen anslagsvis settes til 50 mill. kroner. Nybygging og modernisering av hus og installasjon av elektrisk energi kan anslagsvis settes til 300 mill. kroner. Tilsammen en kapitalplasing på noget over 600 mill. kroner til forøkelse av jordbrukets realverdier. Da en vesentlig del herav er foretatt på et tidspunkt med lav pengeverdi, er jo den reelle verdi herav idag adskillig mindre.

Den nevnte kapitalplasing har dog kun delvis stått i forbindelse med gjeldsstiftelse. Nydyrkingen foregikk således først og fremst ved de små bruk og er for det meste å betrakte som en kapitalisering av eierens og hans families arbeide hermed. Nybygging og modernisering av hus derimot har nok medført adskillig gjeldsstiftelse.

Men når vi nevner dette, så må vi samtidig understreke at dermed er ikke ment å si at ikke gjeld kan føles like hårdt, selv om gjelden er stiftet i produktivt øiemed. Det er prisforholdene som avgjør om investeringene skal kunne forrentes.

Foran er omhandlet at der til bygder med særlig høi gjeldsprocent er sendt forespørsel om hvad der kan antas å være hovedårsakene til dette uheldige forhold. For småbrukerne faller svarene temmelig ensartede, idet de fordeler sig på bare to kategorier, med et like stort antall på hver: 1. Opprettelse, overtagelse og belåning til påkostninger under høikonjunkturen. 2. Sviktende biinntekter. Omtrent alltid nevnes begge hovedårsaker for samme bygd; de har altså virket sammen til å gjøre stillingen så fortvilet for småbrukerne. Hvad gårdbrukerne angår oppgis der flere forskjellige, mere generelle årsaker til høi forgjeldelse. Disse årsaker kan sammenfattes i følgende punkter:

	Antall bygder	Pct.
1. Stor omsetning av eiendommer under høikonjunkturen	13	16.1
2. Aktiespekulasjoner o.l.	12	14.8
3. Stor belåning under høikonjunkturen og de nær- mest følgende år	14	17.3
4. Store utgifter til bygging, dyrking, kjøp av maskiner m. v. under høikonjunkturen.	7	8.6
5. Tap ved kausjonsansvar	6	7.4
6. Krisen i jordbruk og skogbruk samt på arbeidsmarkedet	29	35.8
	<u>Tilsammen 81</u>	<u>100.0</u>

Oftest oppgis fra den enkelte bygd to forskjellige årsaker, som da begge er tatt med i ovenstående opgave. Det er i det hele 45 herreder som har besvart spørsmålet om årsakene til den høie gjeldsprocent for gårdbrukerne. De under punkt 1—4 opførte årsaker til høi forgjeldelse er fenomener som fortrinsvis tilhører høikonjunkturen, men delvis også den første tid av nedgangstiden. Hertil kan vel også henregnes den under punkt 5 opførte årsak — tap på kausjonsansvar, idet dette ansvar vel oftest er inngått under høikonjunkturen, men først er blitt effektivt i nedgangstiden. Årsakene under punkt 6 derimot tilhører nedgangstiden.

Regnet på denne vis faller der 64.2 pct. av årsakene til høi forgjeldelse på fenomener i høikonjunkturens tid, mens 35.8 pct. faller på nedgangsårene.

Årsakene under punkt 6 — de forskjellige krisers innvirkning — er jo noget hvorunder alle bygder lider. Når det i besvarelsene fra de høit forgjeldede bygder er opført som årsak, så er dette å forstå slik at en eller flere av disse kriser her har virket særlig sterkt. Mest er det krisen i skognæringen som her har gjort sig gjeldende. Skognæringens betydning i de forskjellige distrikter er jo høist vekslende. Og i de mere utpregede skogbygder er også forholdene høist forskjellige såvel efter eiendomsfordelingen som efter forskjelligheter i driften. Som tidligere nevnt har vi nogen skogbygder med særlig lav gjeldsprocent for gårdbrukerne, andre igjen hører til landets høiest forgjeldede bygder. Når skogen er fordelt på få hender, i større komplekser, pleier stillingen å bli dårligst; i slike bygder betegner høikonjunkturen og nedgangstiden gjerne både knall og fall. De 29 bygder som har opgitt krisene som årsak til høi forgjeldelse for gårdbrukerne fordeler sig på følgende nærmere bestemte kategorier:

- a. Årsaken er de lave produktpriser 9 bygder
- b. » » skogbrukets elendige kår . . . 9 »
- c. » » sviktende biinntekter 11 »

De lave produktpriser gjelder ikke minst skogbruket, og under c, sviktende biinntekter, har også skogbruket sin andel. Mens de under a og b opførte årsaker mest oppgis fra de bedre jordbruks- og skogdistrikter, er navnlig

fiskeridistriktene og i det hele distriktene med de relativt små gårdsbruk sterkest representert under punkt c.

De 13 høitforgjeldede bygder hvor stor omsetning av eiendommene under høikonjunkturen opgis som en vesentlig årsak tilhører overveiende de bedre jordbruksdistrikter, hvor slektssalgene er mindre fremtredende; men der er også representert bygder hvor slektssalgene er dominerende. I siste tilfelle er antydning at under høikonjunkturen skjedde også salg innen familien eller slekten til såvidt høie priser at stillingen nu for slike overtagere er meget anstrengt. De som solgte eiendommene hadde jo fordel av de høie priser; men det berettes fra bygdene at det er lite i behold av disse midler. Dels gikk de tapt i forskjellige spekulasjonsforetagender, dels taptes der på havarerte banker og kausjonsansvar. Adskillig gikk jo også ut av landbruket når selger eller arvinger tilhørte eller gikk over til annet erhverv.

Så har vi de under punkt 2—4 opførte årsaker til høi forgjeldelse hos gårdbrukerne, årsaker man stort sett kan sammenfatte under betegnelsen feilinvesteringer under høikonjunkturen og den første del av nedgangsperioden.

Nu er det riktignok så at flere av de pengeplaseringer som særskilt nevnes såvel under punkt 2 som 3 og 4 ikke behøver å være ukloke eller urentable plaseringer; de kan under riktige forutsetninger være både påkrevde og rentable foretagender. Men slik har det riktignok ikke i almindelighet vært i dette tilfelle, og beviset herfor ligger i at disse investeringer opføres som hovedårsaker til den overforgjeldelse som nu hersker i vedkommende bygder.

I denne forbindelse må det påpekes at det er jo ikke bare i de tilspurte — de høiest forgjeldede — bygder den slags feilinvesteringer har funnet sted i nevnte periode; det har forekommet snart sagt over hele landet; men det er i de høiest forgjeldede bygder at slike pengeplaseringer har vært så mange og så omfattende at skadevirkningen er blitt særlig iøinefallende. Disse ukloke eller feilaktige pengeplaseringer har i det hele, efter mange fullgode vidnesbyrd, vært så almindelige og omfattet så store beløp at de må betegnes som en av de vesentligste årsaker til gjeldskrisens opståen og dens forløp.

Av de foran under punkt 2—4 opførte kategorier av hvad man her har kalt feilinvesteringer under høikonjunkturen og senere står tilbake å nevne aktiespekulasjoner o. l.

Allerede av det foregående vil man få et inntrykk av at jordbrukerne så langt fra var uberørt av den økonomiske heksedans som opførtes i høikonjunkturens bevegede år. Dette vil enn tydeligere fremgå av den omstendighet at gårdbrukerne til dels deltok også i vågede og tvilsomme spekulasjoner, idet de kjøpte aktier eller på annen vis blev andelshavere i de mangehånde dårlig planlagte og slett funderte foretagender i skibsfart, industri, bankvesen m. v. som høikonjunkturen avfødte. Fra flere bygder er

innberettet at deltagelsen i slike spekulasjoner har vært hovedårsaken til at forhen velstillede bygder er blitt overforgjeldet hvad gårdbrukerne angår. Småbrukerne har i det hele stått utenfor slike spekulasjoner. Det var gårdbrukerne med sine større økonomiske ressurser som deltok, og helst de større gårdbrukere, særlig fra de mere centrale strøk, hvor pengeøkonomi og handelsjordbruk var mest utviklet. I denne forbindelse klages der fra en bygd på Vestlandet over at «bygden ligger for centralt», og som eksempel herpå fortelles at der i bygden i jobbetiden blev startet et aktiemeglerkontor, med den følge at der senere opstod store tap efter feilslagne spekulasjoner. Til finansiering av deltagelse i slike spekulasjoner trengtes en kredittform som gjorde tilgangen på likvide midler lettere enn både gjennom gjeldsbrev og pantobligasjoner. En sådan fikk man i kassekreditten, en låneform som nu for første gang blev praktisert blandt gårdbrukerne i mange bygder.

Fra en enkelt bygd, i Trøndelagen, oppgis tall for tapet på aktier og deltagelse i industrielle foretagender; det skal ha andratt til kr. 200 000 av gårdbrukernes nuværende gjeld på kr. 275 000. I flere bygder klages over at slike tap gjennom kausjonsansvar førtes over på utenforstående gårdbrukere. Store gjeldsposter fløt på denne vis utover, slik at praktisk talt alle gårder blev sterkt beheftet, heter det.

Det vil være ønskelig her igjen å minne om at de foran skildrede tilstander gjelder de høit forgjeldede bygder og følgelig ikke gir det rette bilde av tilstandene i det store hele i landet. Dette utelukker ikke at de nevnte foreteelser — årsaker til høi forgjeldelse —, som er nærmere angitt under punkt 1—6 foran, jo også har forekommet i de andre av landets herreder. Det gjelder selvsagt først og fremst omsetning av eiendommer under høikonjunkturen og krisetrykket i nedgangsårene (punkt 1 og 6), men også hvad der førte til stor belåning under høikonjunkturen og senere (punkt 2—4), likeså tap ved kausjonsansvar (punkt 5). Dog her har ikke disse uheldige foreteelser (navnlig de under 2—5) grepet så sterkt inn at det har resultert i en særlig sterk stigning av herredets gjennomsnittlige gjeldsprocent. Men forekommet har de over hele landet, mere og mindre, og det er dette som gjør det berettiget såvidt utførlig å omhandle tilstandene i disse forholdsvis få høit forgjeldede bygder. Skildringen bringer oss en bedre forståelse av hvad der slik har foregått.

Den økonomiske situasjon var for jordbrukerne under inflasjonen i det hele utmerket, til tross for at der var visse vanskeligheter som bl. a. rammet husdyrproduksjonen. Prisene på landbrukets produkter var tross inngrep fra statsstyrelsen gjennomgående meget fordelaktige og avsetningen god. Hertil kom at landbrukets gamle gjeldsbyrde gjennom inflasjonen reelt blev sterkt forminskert. En riktig utnyttelse av denne situasjon synes avgjort å tendere henimot avbetaling av all gjeld.

Anledningen blev, som av foregående vil fremgå, ikke i almindelighet benyttet på denne vis, tvertimot blev der i betydelig utstrekning stiftet ny gjeld.

Ikke alle jordbrukere bar sig slik ad; mange, både gårdbrukere og småbrukere, berettes der fra forskjellige distrikter, benyttet anledningen til å kvitte sig for all gjeld. Men det gjennomsnittlige forhold var altså at landbrukets gjeldsbyrde øket betydelig i disse år og senere, kanskje mest i årene 1917—1925.

Om årsakene til dette forhold har man i det foregående gitt nogen antydninger, som nedenfor nærmere skal berøres.

I et landbruk blir man i grunnen aldri ferdig med påkostninger, det være sig reparasjoner, utvidelser og moderniseringer. Det gjelder jordveien, husene, husdyrene, redskap, kort sagt, det hele produksjonsapparat. I sine fremskrittsbestrebelse har den dyktige jordbruker planlagt slike foretagender lenge forut; kun venter han på den beleilige anledning — som næsten alltid er av økonomisk art.

I inflasjonsårene var anledningen der, på eklatant vis endog. Økonomisk evne til forskjellige påkostninger manglet nu i almindelighet ikke lenger; og utsiktene til at slike foretagender vilde lønne sig var jo også under de herskende heldige konjunkturer de beste. Kort sagt, stillingen var god, og motet var stort det og, sies det.

Øg bankene var mere enn villige til å skaffe lån. Gårdbrukerne trengte i virkeligheten nu ikke så meget til lån, slett ikke til mindre påkostninger og ofte heller ikke til de større. Inntektene strømmet jo rikelig inn fra jordbruket, fra skogdriften, fra alle slags binæringer og meget annet. Men, som det oftere fremheves fra de forskjellige bygder, gårdbrukerne fant svært ofte annen anvendelse for overskuddet av sin bedrift. De kjøpte bl. a. aktier og deltok i annen spekulasjon, eller de satte pengene i banken. Mere almindelig låntes der til driftsmessige tiltak, og det hendte nok også at der låntes til spekulasjoner utenfor bedriften.

Gårdbrukernes sterke hang til å opta lån i denne tid synes dog neppe helt ut begrunnet ved de omstendigheter som ovenfor er nevnt. Der må ha vært andre årsaker ved siden av. Som en slik årsak nevnes fra et østlands-herred: der låntes for å undgå de høie skatter, mens pengene som kom inn fra skogen o. a. sattes i banker eller anvendtes til spekulasjon. Dette er jo ikke et isolert utsagn, forholdet er kjent, også fra tidligere tid. Hvor meget dette siste hensyn har veiet lar sig selvsagt ikke avgjøre, men forholdene var jo ellers slike i denne tid at frykten for stigende skattebyrde var vel begrunnet. Skjønt inntekt og formue — altså skattefundamentene — øket voldsomt også for jordbrukerne og under inflasjonen blev mere enn fordoblet, så steg dog skattene raskere, idet de tredobledes.

Hvor meget der av jordbrukerne låntes i de enkelte år under krigen og senere vet vi ikke; men bankstatistikken gir jo enkelte holdepunkter, når

man undersøker stillingen i denne henseende for de banker i hvilke jordbrukerne fortrinsvis søker sine lån. Det er jo først og fremst hypotekbankene, dernæst sparebankene.¹

Nedenfor meddeles et sammendrag av stigningen i utlånssummene for hvert år for pantelån og for kortsiktige lån. Disse tall betegner altså ikke summen av alle i årets løp utbetalte lån, men nettostigningen, — utbetalte nye lån ÷ innbetalte avdrag på og innfrielser av eldre lån. Av pantelån er tatt med de i Hypotekbanken, i rikets sparebanker, brukslånene i småbruksbankene og lånene i Kredittforeningen for land- og skogbruk. De kortsiktige lån omfatter sparebankenes samlede utlån av den slags.

Utlånskapitalens årlige økning, i mill. kroner.

År	Pantelån	Kortsiktige lån	Tilsammen
1914	16.7	20.6	37.3
1915	16.6	47.7	64.3
1916	25.9	108.7	134.6
1917	49.8	144.3	194.1
1918	38.4	244.6	283.0
1919	52.3	222.1	274.4
1920	44.7	160.5	205.2
1921	63.8	÷ 12.9	50.9
1922	81.0	÷ 12.0	69.0
1923	96.9	4.3	101.2
1924	41.6	÷ 60.9	÷ 19.3
1925	81.0	÷ 20.7	60.3
1926	66.4	÷ 59.8	6.6
1927	53.2	÷ 69.6	÷ 16.4
1928	25.5	÷ 67.6	÷ 42.1
1929	7.0	÷ 44.6	÷ 37.6
1930	18.3	÷ 55.4	÷ 37.1
1931	14.7	÷ 39.2	÷ 24.5

Man ser straks at oppgavene for en vesentlig del omfatter andre lån enn landbrukernes. Særlig er dette tilfelle for de kortsiktige låns vedkommende. Den samlede stigning i jordbrukets pantegjeld 1914—1932 er jo foran beregnet til å utgjøre bare 520 mill. kroner, og de kortsiktige lån og løs gjeld er tilsammen steget med bare 80 mill. kroner.

Allikevel vil oppgavene kunne gi en antydning av bevegelsen i lánetransaksjonene fra år til annet også for landbrukslånene.

Vi ser at i inflasjonstiden er det de kortsiktige lån som øker så voldsomt. Ved næriere undersøkelse viser det sig at det er kassekreditten som øket

¹ Se mere om pantegjeldens vekslinger ifølge sorenskrivernes opgaver for årene 1914—1931 i avsnittet «Pantegjeldens størrelse» s. 54.

aller mest, nemlig med 534 mill. kroner av de 880 mill. s økning som faller på den kortsiktige gjeld i de 5 inflasjonsår 1916—20.

Realkreditten hadde sin høikonjunktur så å si først efter at økningen av de kortsiktige lån har ebbet ut, mest i årene 1921—27.

Som foran nevnt deltok landbrukerne livlig i lånevirkksomheten også under inflasjonen og lærte sig da til bruken av kassekreditt. Fremfor alt denne kredittform, som kortsiktige lån i det hele tatt, egnet sig jo best for inflasjonstiden med dens raske og urolig pulserende økonomiske liv.

I de følgende år, 1921—27, er det alene pantelånene som øker; ikke alene gjennom at helt nye lån optas, men også, og det i betydelig grad, gjennom at kortsiktige lån ombyttes med pantelån. Derfor denne sterke nedgang i den kortsiktige gjeld, en nedgang som neppe kan tenkes i større grad å skyldes virkelig gjeldsavbetaling — altså formuesøkning.

Til denne store konvertering fra personalkreditt til realkreditt bidrog vel mest at bankene nu begynner mere å spørre efter full bankmessig sikkerhet for sine utlån.

Disse år, da pantelånsvirkksomheten hadde sitt maksimum, er en periode da personalkreditten allerede er i nogen grad kompromittert, mens realkreditten ennu har en høi stjerne i bankkretser. Pantets verdi overvurdertes visstnok i disse år; ialfall blev der ikke tatt tilbørlig hensyn til en mulig forlengelse og forverrelse av krisen i jordbruk og skogbruk. Og hvad brukslånene i småbruksbankene angår blev der, som det synes, intet hensyn tatt til at disse arbeider-småbrukere gjennom krisen på arbeidsmarkedet nu var kommet i en yderst prekær stilling. Maksimum av stigningen i brukslånenes sum falt i de tre år 1922—24, da økningen i utlånene androg til ca. 15 mill. kroner årlig, mot 3 mill. i inflasjonstiden og enda mindre i siste halvdel av 1920-årene. Skogbruksnæringen, som har så overmåte stor betydning for en mengde av disse småbrukere, brøt jo sammen i 1920—21. Men det var altså da at disse begynte å låne som mest, altså på en tid da de i mange tilfelle faktisk ikke evnet å livnære sig uten offentlig hjelp, langt mindre kunde avse noget til renter og avdrag. De foran refererte innberetninger, navnlig fra oplandske skogbygder, om disse forhold vinner bekreftelse gjennom bankstatistikkens ovenfor gjengitte tall.

Det som gjør stillingen for jordbrukerne så vanskelig, ja til dels kritisk, er ikke bare den relativt høie gjeld, men også den efterhånden inntrådte ringere evne til å bære gjeld. De sterkt fallende priser på landbruksproduktene, i forbindelse med et i de siste år inntrådt uheldig prisforhold mellem landbrukets salgsartikler og dets behovsartikler, har forringet nettoutbyttet overordentlig.

Dette vil nærmere fremgå av omstående tabell med indekstall for landbrukets viktigste prisgrupper.

Indekstall for priser på de viktigste landbruksartikler m. v.¹

År	Plante- produkter	Husdyr- produkter	Jord- brukspro- dukter i alt	Produk- sjons- midler	Konsum- sjons- artikler	Arbeids- lønn	Jord- brukspro- duktenes bytteverdi mot be- hovs- artikler
1909/14	100	100	100	100	100	100	100
1914/15	126	110	114	112	—	—	—
1915/16	181	149	158	136	—	125	—
1916/17	193	217	210	174	—	168	—
1917/18	308	292	296	256	—	234	—
1918/19	388	389	389	327	—	326	—
1919/20	367	383	379	308	—	390	—
1920/21	390	404	400	365	—	439	—
1921/22	347	341	342	305	—	362	—
1922/23	242	254	250	249	—	291	—
1923/24	283	273	275	245	—	274	—
1924/25	370	328	339	285	—	294	—
1925/26	282	280	280	235	249	272	115
1926/27	167	195	189	171	207	228	101
1927/28	216	177	187	162	184	199	109
1928/29	193	174	178	161	174	185	107
1929/30	138	159	154	151	168	183	97
1930/31	125	142	138	130	160	174	97
1931/32	120	114	115	123	149	161	86
1932/33	112	109	110	127	154	152	80

Den raske prisstigning på produktene sammenlignet med prisstigningen på tekniske produksjonsmidler og arbeide i oppgangstiden frembragte en sterk stigning i nettoinntekten. Dette gjelder særlig årene 1914—20. Allerede i 1919—20 lå dog indekstallet for arbeidspriser over det for produktpriser, og med få og mindre vesentlige avbrytelser lå senere arbeidsprisene over produktprisene. Prisen på produksjonsmidlene derimot holdt sig helt til 1931—32 under produktprisene, om de enn i 1922—23 og fra 1926—27 sterkt har nærmet sig disse.

Det er navnlig prisutviklingen gjennom de to siste år som stiller sig så avgjørt uheldig for landbruket; ikke alene gjennom den sterke nedgang i produktprisene, men også gjennom at produksjonsmidler, konsumsjonsartikler og arbeidslønn har holdt sig bedre oppe i pris, slik at misforholdet mellom landbrukets inntekter og utgifter er blitt større. Det sistnevnte forhold vil fremgå av tallene for jordbruksproduktene bytteverdi mot behovsartikler (se tabellen). For siste år, 1932—33, er indekstallet herfor sunket til 80.

Å møte denne prisforverrelse med innskrenkninger i utgiftene er man for en stor del avskåret fra, da flere av de største utgifter er nærmest av bunden art. Det gjelder skatter, renter, lys, kraft og meget annet. Slike utgifter

¹ Efter prof. Borgealds beregninger. Jfr. Statsøk. Tidsskr. 1931 s. 28 flg. Indeksberegningen før 1925/26 har et noget annet grunnlag enn senere.

sluker nu en stor del av inntektene. Alene kommuneskattene er for jordbrukerne øket fra 9.1 til 20.7 mill. kroner, gjeldsrentene (etter 5 pct.) fra 40 til 70 mill. kroner.

I slike vanskelige tider har det under tidligere kriser erfaringsmessig mest vært det private forbruk det gikk ut over. Ved å senke levestandarden vil jo evnen til å klare gjeldsforpliktelser stige. I denne forbindelse har det vært pekt på at de større brukere lettere vil kunne bestå i en krise, av den grunn at de har anledning til å nedsette sin levestandard, mens der hos de mindre brukere, som allerede før har en levestandard som lite overstiger dekningen av de aller nødvendigste behov, er liten besparelse å foreta.

Man skal dernæst gå over til å belyse gjeldstrykket gjennom iretteleggelse av opgaver over antall tvangssolgte faste eiendommer i bygdene. Det må jo sies å være en god målestokk for gjeldstrykket å angi hvor mange det er som på denne vis har måttet gi op — ikke lenger evnet å bære dette trykk.

Antallet av tvangssolgte faste eiendommer i bygdene utgjorde i årene nærmest før krigen omkring 800 årlig. I årene 1917—19 gikk antallet noget ned. I 1921 begynte antallet å stige raskt og er senere vedblitt hermed, når undtas en forbigående nedgang i 1925, som det av nedenstående opgave for rikets bygder vil sees.

År	Antall tvangsauksjoner	År	Antall tvangsauksjoner
1920	471	1926	2631
1921	1125	1927	2940
1922	1740	1928	3265
1923	2073	1929	3987
1924	2176	1931	5862
1925	1987	1932	6568

Distriktene imellem er der store variasjoner i tvangssalgenes antall, absolutt og relativt. (Se tabellen på neste side.)

Til forståelse av disse distriktstise variasjoner i tvangssalgenes antall må først minnes om at salgene fortrinsvis omfatter små eiendommer. Ikke alene småbruk hvis jordvei danner hovederhverv, men også den vrimmel av mindre parseller er sterkt representert. Av tvangssalgene i 1931—32 omfattet således småeiendommene (de med inntil 3 mark skyld) de 90 pct. og de større bruk bare 10 pct. Også relativt er de små eiendommer sterkest representert, idet der av slike årlig selges 25 av hvert 1000 eksisterende eiendommer, men av de større bare 15 pro mille. For Hedmark, hvor tvangssalgenes antall i 1931 utgjorde 2115 eiendommer, gjaldt de 2001 små eiendommer.

Det var tvangssalg av små eiendommer som først begynte å øke så sterkt. Deflasjonskrisen, som preger tallene for 1926—28, var jo som bekjent i særlig grad en småbrukerkrise. Deflasjonen virket sterkest på de økonomisk svake,

	Antall tvangsauksjoner over fast eiendom gjennomsnittlig pr. år				Relative tall Antall tvangsauksjoner 1912/13 = 100			Tvangsauksjoner årlig pr. 1000 bruk 1913/32
	1912/13	1922/23	1926/28	1931/32	1922/23	1926/28	1931/32	
Østfold.....	49	78	197	195	159	402	398	14.27
Akershus.....	62	147	312	423	237	503	682	14.97
Hedmark.....	80	191	628	2 072	239	785	2 590	103.54
Opland.....	35	76	260	627	217	743	1 791	35.74
Buskerud.....	58	90	224	313	155	386	540	21.30
Vestfold.....	40	88	87	122	220	218	305	9.00
Telemark.....	54	81	143	366	150	265	678	32.06
Aust-Agder.....	22	55	55	76	250	250	345	8.46
Vest-Agder.....	30	38	33	48	127	110	160	4.17
Rogaland.....	26	172	84	114	662	323	438	7.50
Hordaland.....	22	120	67	57	545	305	259	2.73
Sogn og Fjordane..	25	48	49	63	192	196	252	5.38
Møre.....	27	110	62	131	407	230	485	7.63
Sør-Trøndelag.....	49	155	167	192	316	341	392	13.25
Nord-Trøndelag....	29	86	140	287	297	483	990	25.27
Nordland.....	98	194	203	435	198	207	444	23.04
Troms.....	52	94	126	462	181	242	888	42.54
Finnmark.....	42	85	108	231	202	257	550	50.66
	800	1 908	2 945	6 214	239	368	777	23.47

som hadde forholdsvis stor gjeld fra inflasjonstiden. Men enda mere veiet det at inntektene utenom bruket næsten helt stoppet op. Ved skogsnæringens sammenbrudd 1920—21 inntraff dette for en masse småbrukere i de beste skogfylker. Det er nettop disse fylker som opviser den største stigning i tvangssalgene i 1920-årene.

Tallene for 1931—32 viser en sammenheng mellom høi gjeldsprocent og stort antall tvangssalg. Hedmark står således i begge henseender øverst. Østlandet og Oplandene har i det hele tatt høie gjeldsprocenter og mange tvangssalg. Nord-Norge derimot har svært mange tvangssalg, mens gjeldsprocenten er under middels.

Det er nemlig et annet forhold som sterkt øker tvangssalgene, men innvirker mindre på gjeldsprocenten. Det er det relative antall av låntagere i Småbruk- og Boligbanken m. v. Hvor disse høit forgjeldede småbrukere er tallrikst, der er tvangssalgene også tallrike. Dette gjelder Oplandene først og fremst, dernæst Østlandet, inklusive Telemark, men undtatt Vestfold, enn videre Nord-Trøndelag og Nord-Norge. Disse 10 fylker er de som har flest låntagere i nevnte banker, og de samme fylker er nettop de 10 som har det største antall tvangsauksjoner pro mille.

Det må derfor kunne sies at tvangssalgenes sterke økning mest skyldes krisen på arbeidsmarkedet, i annen rekke kommer landbrukskrisen og eftervirkninger fra jobbetiden.

Til belysning av betalingsforholdene har man foran omhandlet bare tvangsauksjoner over faste eiendommer. Nedenfor sammenstilles disse med tilsvarende oppgaver over andre tvangsforanstaltninger på gjeldsinndrivelsens område i årene 1920—32.

Antall konkurser og namsforretninger i rikets bygder 1920—1932.

År	Åpnede konkurser	Utleddsforretninger	Tvangsauksjoner over fast eiendom	Tvangsauksjoner over løsøre	Utpantninger
1920	193	5 826	471	303	156 934
1921	555	13 426	1 125	811	186 214
1922	592	16 624	1 740	1 402	211 561
1923	523	18 459	2 073	1 494	237 782
1924	509	17 591	2 176	1 310	240 889
1925	515	17 669	1 987	1 319	249 058
1926	838	21 408	2 631	2 895	299 204
1927	885	22 600	2 940	3 115	305 313
1928	668	21 100	3 265	2 961	286 769
1929	514	16 000	3 987	2 495	264 414
1930	455	13 500	—	—	—
1931	377	13 200	5 862	—	—
1932	471	—	6 568	—	—

Mens antallet av åpnede konkurser, utleggsforretninger, tvangsauksjoner over løsøre og utpantninger alle har sitt maksimum i 1927 og senere en uavbrutt nedgang, så viser oppgavene over tvangsauksjoner over fast eiendom fortsatt stigning helt til det siste.

For å klargjøre dette motsetningsforhold må der først pekes på at oppgavene omfatter ikke alene de tvangsforretninger som rammer gårdbrukere og småbrukere, men alle slags næringsdrivende og andre i bygdene hvis gjeldsforhold gir anledning til slike foranstaltninger. Av skatteligningen får vi rede på at disse «andre» tilsammen veier meget sterkere i kommunenes økonomi enn jordbrukerne. Således utgjorde for budgettåret 1932—33 gårdbrukere + småbrukere for rikets bygder bare 20.30 pct. av skattydernes antall, deres inntekt 18.00 og deres formue 35.16 pct. av det hele. Det vil da lett forstås at oppgavene over tvangsforretninger — når undtas tvangsauksjoner over fast eiendom — må være sterkt preget av disse andres økonomiske forhold.

Det er ikke de økonomiske forhold for gårdbrukerne og småbrukerne som har ført til maksimum i 1927, men forholdene i andre næringer.

Hvad jordbrukerne angår er det oppgavene over tvangsauksjoner over fast eiendom som er de viktigste; disse kan gi oss antydninger om krisens forløp i denne periode.

Antall tvangssolgte eiendommer var i begynnelsen av 1920-årene svært lite. I 1922 steg det så antallet blev dobbelt så stort som før krigen, og så meget høyere var det fremdeles ikke i 1925. Nogen jordbrukskrise var det

ennu ikke. Prisene på jordbruksprodukter var jo i disse år temmelig høie, til dels oppe i det tredobbelte mot før krigen. Da jordbruket fremdeles var rentabelt, var realkrediten, tross nogen nedgang i eiendomsprisene, i det hele for de almindelige jordbruk usvekket; tapssonen omfattet her i sin almindelighet bare personalkrediten.

Sammenbruddet i skogsdriften 1920—21 hadde dog virket til å øke tvangssalgene, likeså den spesielle småbrukerkrise, hvis fornemste årsak var arbeidsmarkedets stilling. For de eiendommer som rammedes av skogbrukerkrisen og småbrukerkrisen fikk kreditorene snart en sørgelig erfaring for at tapssonen nu i slike tilfelle blev utvidet til å omfatte også realkrediten.

Antall tvangssolgte og gjenkjøpte eiendommer.

År	Av Hypotekbanken		År	Av småbruksbankene	
	Solgt av banken	Gjenkjøpt av banken		Solgt av bankene	Gjenkjøpt av bankene eller garanterende kom.
1920	3	0	1920/21	—	—
1921	10	3	1921/22	2	0
1922	44	0	1921/22	28	6
1923	58	5	1922/23	44	15
1924	67	1	1923/24	137	44
1925	64	8	1924/25	52	0
1926	222	39	1925/26	341	185
1927	435	112	1926/27	564	397
1928	517	220	1927/28	459	344
1929	769	406	1928/29	615	485
1930	958	522	1929/30	1163	909
1931	1121	791	1930/31	1241	1069
1932	1825	1400	1931/32	2174	1834

Året 1926 viser sterk økning i antall tvangssolgte eiendommer, visstnok delvis en følge av den betydelige nedgang i prisene på landbruksprodukter. Nu ser man da også at Hypotekbanken og småbruksbankene finner sig foranlediget til å tvangsselge et større antall eiendommer, likesom disse bankers gjenkjøp av eiendommer øker, noget som viser at nu er tapssonen mere avgjort utvidet til å omfatte også realkreditene.

Senere er der for rikets bygder sterk økning i antall tvangssolgte eiendommer år for år.

Særlig sterk er økningen i det antall tvangssolgte eiendommer som faller på Hypotekbanken og småbruksbankene. Mens således antallet av tvangssolgte eiendommer fra 1927 til 1932 i rikets bygder blev noget mere enn fordoblet, øket Hypotekbankens andel av tvangssalgene til det 4—5-dobbelte og småbruksbankenes til det 4-dobbelte. Dette viser at stillingen blir stadig alvorligere for realkrediten, mere og mere av den kommer over i tapssonen. Klarest fremgår dette av at bankenes gjenkjøp av eiendommer øker

voldsomt; for Hypotekbanken øket de fra 1927 til 1932 fra 112 til 1400 og for småbruksbankene fra 397 til 1834. I 1927 omfattet Hypotekbankens gjenkjøp $\frac{1}{4}$ av de tvangssolgte eiendommers antall, i 1932 derimot $\frac{3}{4}$. Av alle tvangssolgte faste eiendommer i rikets bygder falt der i 1927 på nevnte banker ca. $\frac{1}{3}$, i 1932 opimot $\frac{2}{3}$.

Ganske betegnende for tidene er det at de aller fleste tvangssolgte eiendommer blir tilslått saksøkeren (forfølgende pantekreditor) og fra denne før eller senere oftest går tilbake til den tidligere eier eller hans pårørende.

Hvad de offentlige banker angår som har de aller fleste av tvangssalgene, så går henimot 80 pct. av de solgte eiendommers antall senere tilbake til den tidligere eier eller nogen av hans pårørende.

Dette at tvangssalgene så sjelden betegner en families definitive fordrivelse fra eiendom og hjem er et overordentlig gledelig fenomen, et forsonende trekk blandt de mange dystre fakta som tidens økonomiske historie har å fremvise.

Pantegjeldens størrelse i årene 1914—16, 1920—27 og 1931, etter sorenskrivernes opgaver.

Til supplerung av de foran omhandlede opgaver over jordbrukernes formue og gjeld vil det være av interesse å irettelegge resultatene av en tidligere foretatt undersøkelse over pantegjeldens størrelse i perioden 1914—1931. Denne undersøkelse er bygget på de av sorenskriverne avgitte opgaver over salg av faste eiendommer i landdistriktene, og som hvert år benyttes ved beregningen av skyldmarkens gjennomsnittsverdi. Opgavene over panteheftelsenes størrelse gjelder kun det utvalg av solgte eiendommer som er benyttet ved utregning av skyldmarksverdien, nemlig alene almindelige jordbruk i frie salg. Sorenskrivernes opgaver over pantegjeldens størrelse har til dels vært ufullstendige, og man har av den grunn vært nødt til å innskrenke undersøkelsen til å omfatte bare et utvalg av sorenskriverier, nemlig de hvorfra opgavene har vært fyldestgjørende.

Eiendommer som er overbeheftet, d. v. s. hvor panteheftelsene er opgitt å være større enn kjøpesummen, har man ikke tatt med. Det er nemlig flere grunner for at slike salg bør utelukkes. For det første fordi man må anta at salget i nogen grad har karakteren av tvangssalg, og således er skjedd til redusert pris. Dessuten må jo den del av panteheftelsen som overstiger kjøpesummen i realiteten bli fiktiv. Enn videre har det ved foretatte undersøkelser i den slags tilfelle ofte vist sig at den store pantegjeld skyldes at også andre eiendommer er stillet som pant ved siden av den i sorenskriverens liste opførte.

Det kan enn videre minnes om at de aller minste eiendommer, de med under 24 øres skyld, ikke er tatt med hverken ved denne undersøkelse eller ved beregningen over skyldmarksverdien.

Materialet fra det utvalg av sorenskriverier som her er tatt med er såvidt

fyldig og representativt at man på grunnlag av det har bygget en beregning over pantegjeldens størrelse, absolutt og relativt, ved alle jordbruk i rikets bygder. Hovedresultatet av denne beregning gjengis nedenfor:

År	Sum av pantegjeld vedr. jordbruk i rikets bygder 1000 kr.	Pantegjeld i pct. av kjøpesummen Pct.
1914	587 808	44.5
1915	653 277	44.4
1916	697 551	43.0
— — — — —	—	—
1920	1 272 171	33.9
1921	1 405 464	39.2
1922	1 348 002	42.3
1923	1 301 373	43.2
1924	1 429 956	45.9
1925	1 409 232	47.1
1926	1 296 192	47.5
1927	1 156 305	46.7
— — — — —	—	—
1931	1 023 954	49.4

Denne opgaverekke viser at panteheftelsene steg sterkt til i 1921. Deretter var det nedgang i 1922 og 1923. Med inflasjonsbølgen i 1924 fulgte igjen en sterk stigning i pantegjelden. Den følgende store nedgang var lite merkbar i 1925, men desto mere i 1926 og 1927.

Hvordan stemmer nu disse resultater med de foran meddelte opgaver som skyldes ligningsmyndighetene?

Som det fremgår av det s. 40 anførte, blev den samlede pantegjeld i jordbruket pr. 1 jan. 1932, beregnet på grunnlag av ligningsoppgavene, ansatt til 1 105 mill. kr., svarende til 47.4 pct. av ligningsverdien av gårdsbruk og skog, men uten besetning og redskap. Etter beregningen, som er foretatt på grunnlag av sorenskrivernes opgaver for 1931, utgjør den samlede pantegjeld 1 024 mill. kr., svarende til 49.4 pct. av eiendommenes salgsverdi. Her må man imidlertid gjøre et tillegg, fordi eiendommer med særskilte herligheter (som stor skog, tomteverdi m. v.) ikke er tatt med ved skyldmarksberegningen. Tar man med alle eiendommer, også de siste, vil jo pantegjelden bli større enn om man regner etter almindelige jordbruks verdi og bepantning. Differensen mellom de to beregninger 81 mill. kr. vil da mere enn opveies.

Som før nevnt har man holdt utenfor beregningen de overbeheftede eiendommer. Tar man disse med, men samtidig reduserer pantegjelden ned til samme størrelse som kjøpesummen, vil den beregnede pantegjeld i alt utgjøre 1 277 mill. kr. Hertil et tillegg som ovenfor.

Tabell 1. Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{1}$ 1932.

	Antall herre-der	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent			
		Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle	
I. Rikets bygder.	{ Spesialoppgaver	179	626 107 127	285 764 677	109 464 328	55 398 171	737 770 581	342 121 845	45.64	50.61	46.37
	{ Summariske	503	1 647 374 016	725 470 724	231 282 730	114 937 022	1 878 656 746	840 407 746	44.04	49.70	44.73
	{ Tilsammen	682	2 273 481 143	1 011 235 401	340 747 058	170 335 193	2 616 427 327	1 182 529 591	44.48	49.99	45.20
II. Bygdene fylkesvis.											
Østfold	{ Spesialoppgaver	8	47 473 676	24 548 216	4 891 822	2 822 280	52 680 008	27 480 716	51.71	57.69	52.17
	{ Summariske	21	135 825 230	61 177 248	13 776 481	7 428 837	149 601 711	68 606 085	45.04	53.92	45.86
	{ Tilsammen	29	183 298 906	85 725 464	18 668 303	10 251 117	202 281 719	96 086 801	46.77	54.91	47.50
Akershus	{ Spesialoppgaver	9	60 324 669	30 327 849	7 791 907	4 443 343	68 252 746	34 824 107	50.27	57.03	51.02
	{ Summariske	21	179 712 214	83 613 583	15 795 824	9 290 923	195 508 038	92 904 506	46.53	58.82	47.52
	{ Tilsammen	30	240 036 883	113 941 432	23 587 731	13 734 266	263 760 784	127 728 613	47.47	58.23	48.43
Hedmark	{ Spesialoppgaver	10	73 686 006	42 573 510	12 295 858	8 820 301	86 350 180	51 610 111	57.78	71.73	59.77
	{ Summariske	20	171 592 248	94 221 017	23 176 491	14 850 691	194 768 739	109 071 708	54.91	64.08	56.00
	{ Tilsammen	30	245 278 254	136 794 527	35 472 349	23 670 992	281 118 919	160 681 819	55.77	66.73	57.16
Opland	{ Spesialoppgaver	10	70 632 368	37 215 569	8 972 234	5 502 395	79 921 545	42 916 085	52.69	61.33	53.70
	{ Summariske	25	157 666 569	75 905 899	15 482 596	10 515 052	173 149 165	86 420 951	48.14	67.92	49.91
	{ Tilsammen	35	228 298 937	113 121 468	24 454 830	16 017 447	253 070 710	129 337 036	49.55	65.50	51.11
Buskerud	{ Spesialoppgaver	7	36 601 236	17 927 397	6 251 915	3 199 960	43 020 775	21 231 226	48.98	51.18	49.35
	{ Summariske	17	136 696 921	73 611 475	8 655 230	4 355 789	145 352 151	77 967 264	53.85	50.33	53.64
	{ Tilsammen	24	173 298 157	91 538 872	14 907 145	7 555 749	188 372 926	99 198 490	52.82	50.69	52.66
Vestfold	{ Spesialoppgaver	6	52 991 184	26 504 595	4 587 705	2 673 121	57 585 889	29 182 916	50.02	58.27	50.68
	{ Summariske	13	86 893 308	45 254 577	8 153 396	3 878 581	95 046 704	49 133 158	52.08	47.57	51.69
	{ Tilsammen	19	139 884 492	71 759 172	12 741 101	6 551 702	152 632 593	78 316 074	51.30	51.42	51.31
Telemark	{ Spesialoppgaver	6	29 191 878	14 159 015	3 797 681	2 323 381	33 322 137	16 559 096	48.50	61.18	49.69
	{ Summariske	19	85 184 730	42 438 965	6 739 354	4 346 291	91 924 084	46 785 256	49.82	64.49	50.90
	{ Tilsammen	25	114 376 608	56 597 980	10 537 035	6 669 672	125 246 221	63 344 352	49.48	63.30	50.58

Aust-Agder	Spesialopgaver	6	15 408 373	6 194 576	3 865 612	1 491 067	19 281 235	7 685 643	40.20	38.57	39.86
	Summariske	25	51 276 027	19 435 409	9 706 126	3 407 959	60 982 153	22 843 368	37.90	35.11	37.46
	Tilsammen	31	66 684 400	25 629 985	13 571 738	4 899 026	80 263 388	30 529 011	38.43	36.10	38.04
Vest-Agder	Spesialopgaver	11	23 711 017	6 621 261	3 715 417	726 198	27 451 384	7 347 459	27.92	19.55	26.77
	Summariske	26	65 293 815	18 588 983	11 762 055	3 072 735	77 055 870	21 661 718	28.47	26.12	28.11
	Tilsammen	37	89 004 832	25 210 244	15 477 472	3 798 933	104 507 254	29 009 177	28.32	24.54	27.76
Rogaland	Spesialopgaver	11	42 834 588	16 843 890	5 310 338	2 532 572	48 151 631	19 379 821	39.32	47.69	40.25
	Summariske	37	114 426 162	41 552 997	6 125 923	2 951 405	120 552 085	44 504 402	36.31	48.18	36.92
	Tilsammen	48	157 260 750	58 396 887	11 436 261	5 483 977	168 703 716	63 884 223	37.13	47.95	37.87
Hordaland	Spesialopgaver	14	24 145 346	7 596 770	9 922 875	4 036 346	34 111 464	11 659 716	31.46	40.68	34.18
	Summariske	41	85 331 893	30 342 476	22 595 054	8 802 591	107 926 947	39 145 067	35.56	38.96	36.27
	Tilsammen	55	109 477 239	37 939 246	32 517 929	12 838 937	142 038 411	50 804 783	34.65	39.48	35.77
Sogn og Fjordane	Spesialopgaver	10	27 386 276	10 006 682	1 845 285	747 841	29 234 383	10 756 623	36.54	40.53	36.79
	Summariske	28	69 341 240	27 808 131	3 810 700	1 630 901	73 151 940	29 439 032	40.10	42.80	40.24
	Tilsammen	38	96 727 516	37 814 813	5 655 985	2 378 742	102 386 323	40 195 655	39.09	42.06	39.36
Møre	Spesialopgaver	15	29 887 927	9 856 642	7 263 153	2 986 878	37 163 441	12 848 020	32.98	41.12	34.57
	Summariske	50	76 885 495	23 368 270	13 640 128	5 429 814	90 525 623	28 798 084	30.39	39.81	31.81
	Tilsammen	65	106 773 422	33 224 912	20 903 281	8 416 692	127 689 064	41 646 104	31.12	40.26	32.62
Sør-Trøndelag	Spesialopgaver	14	36 638 715	12 100 229	5 245 248	2 256 046	42 088 261	14 429 285	33.03	43.01	34.28
	Summariske	41	91 979 230	32 451 351	15 681 009	7 414 201	107 660 239	39 865 552	35.28	47.28	37.03
	Tilsammen	55	128 617 945	44 551 580	20 926 257	9 670 247	149 748 500	54 294 837	34.64	46.21	36.26
Nord-Trøndelag	Spesialopgaver	11	35 227 401	15 832 954	6 064 135	3 482 101	41 391 987	19 380 208	44.94	57.42	46.82
	Summariske	34	87 538 670	37 536 518	16 803 945	10 111 304	104 342 615	47 647 822	42.88	60.17	45.66
	Tilsammen	45	122 766 071	53 369 472	22 868 080	13 593 405	145 734 602	67 028 030	43.47	59.44	45.99
Nordland	Spesialopgaver	16	10 468 521	3 633 673	7 457 868	2 705 922	18 080 294	6 360 545	34.71	36.28	35.18
	Summariske	47	32 595 919	10 938 376	18 949 025	7 766 063	51 544 944	18 704 439	33.56	40.98	36.29
	Tilsammen	63	43 064 440	14 572 049	26 406 893	10 471 985	69 625 238	25 064 984	33.84	39.66	36.00
Troms	Spesialopgaver	10	9 014 105	3 746 679	7 858 573	3 709 336	16 872 678	7 456 015	41.56	47.20	44.19
	Summariske	23	17 517 654	6 852 699	16 584 059	8 548 933	34 101 713	15 401 632	39.12	51.55	45.16
	Tilsammen	33	26 531 759	10 599 378	24 442 632	12 258 269	50 974 391	22 857 647	39.95	50.15	44.84
Finnmark	Spesialopgaver	5	483 841	75 170	2 326 702	939 083	2 810 543	1 014 253	15.54	40.36	36.09
	Summariske	15	1 616 691	372 750	3 845 334	1 134 952	5 462 025	1 507 702	23.06	29.52	27.60
	Tilsammen	20	2 100 532	447 920	6 172 036	2 074 035	8 272 568	2 521 955	21.32	33.60	30.49

¹ Heri medregnet 195 forpaktere med formue kr. 782 538 og gjeld kr. 284 081 og 48 skogeiere med formue kr. 1 416 588 og gjeld kr. 674 916.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis.									
Trøgstad	13 408 070	5 894 030	1 578 040	1 166 573	14 986 110	7 060 603	43.96	73.93	47.11
Askim	8 981 509	3 908 981	1 058 944	459 746	10 040 453	4 368 727	43.52	43.42	43.51
Rakkestad	14 105 370	6 707 920	1 444 570	976 230	15 549 940	7 684 150	47.56	67.58	49.42
Degernes	6 289 761	2 782 541	609 759	367 240	6 899 520	3 149 781	44.24	60.23	45.65
Eidsberg	18 140 255	6 622 715	1 359 181	636 881	19 499 436	7 259 596	36.51	46.86	37.23
Mysen ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødenes	4 357 460	1 654 730	335 650	182 400	4 848 900	1 904 800	37.97	54.34	39.28
Rømskog	580 620	135 208	603 690	87 554	1 184 310	222 762	23.29	14.50	18.81
Spydeberg	8 581 600	4 523 149	507 330	437 368	9 088 930	4 960 517	52.71	86.21	54.58
Skiptvet	6 168 700	3 591 512	287 400	155 813	6 456 100	3 747 325	58.22	54.21	58.04
Aremark	5 432 250	2 033 200	440 400	190 350	5 872 650	2 223 550	37.43	43.22	37.86
Øymark	4 555 469	1 462 256	355 000	192 034	4 910 469	1 654 290	32.10	54.09	33.69
Idd	4 475 800	2 576 500	425 800	195 700	4 901 600	2 772 200	57.57	45.96	56.56
Berg	10 180 196	5 291 976	—	—	10 180 196	5 291 976	51.98	—	51.98
Skjeberg	10 554 573	6 724 417	760 111	519 774	11 470 304	7 283 641	63.71	68.38	63.50
Hvaler	328 400	104 800	1 288 600	240 500	1 617 000	345 300	31.91	18.66	21.35
Borge	4 937 821	3 043 821	377 367	221 167	5 315 188	3 264 988	61.64	58.61	61.43
Torsnes ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varteig	2 153 800	1 228 800	1 061 000	699 800	3 217 900	1 931 700	57.05	65.96	60.03
Tune	4 768 427	2 159 627	691 606	234 506	5 460 033	2 394 133	45.29	33.91	43.85
Rolvsey	2 681 750	1 119 065	436 734	181 532	3 118 484	1 300 597	41.73	41.57	41.71
Glemmen	1 623 837	834 112	225 335	137 797	1 849 172	971 909	51.37	61.15	52.56
Kråkerøy	1 048 163	379 718	114 084	41 304	1 162 247	421 022	36.23	36.20	36.22
Onsøy	8 368 900	2 628 900	2 185 100	1 469 300	10 554 000	4 098 200	31.41	67.24	38.83
Råde	9 604 524	4 500 918	878 610	472 335	10 483 134	4 973 253	46.86	53.76	47.44
Våler	9 600 827	4 817 279	304 100	221 600	9 904 927	5 038 879	50.18	72.87	50.87
Hobøl	6 520 619	3 695 574	691 917	420 276	7 212 536	4 115 850	56.68	60.74	57.07
Rygge	8 993 205	3 814 215	397 975	201 837	9 391 180	4 016 052	42.41	50.72	42.76
Jeløy	2 527 000	959 500	125 000	76 500	2 652 000	1 036 000	37.97	61.20	39.06
Østfold i alt	183 298 906	85 725 464	18 668 303	10 251 117	202 281 719	96 086 801	46.77	54.91	47.50
Frogn	6 314 441	3 524 064	359 421	207 246	6 673 862	3 731 310	55.81	57.66	55.91
Ås	10 571 776	5 356 522	421 726	324 399	10 993 502	5 680 921	50.67	76.92	51.68
Vestby	9 540 400	4 932 000	795 600	440 200	10 336 000	5 372 200	51.70	55.33	51.98
Kråkstad	5 680 458	2 895 610	305 500	180 700	5 985 958	3 076 310	50.97	59.15	51.39
Ski	6 414 066	2 889 852	322 650	186 176	6 736 716	3 076 028	45.05	57.70	45.66
Nesodden	2 043 700	871 700	548 100	118 200	2 591 800	989 900	42.65	21.57	38.19
Oppegård	681 674	183 486	—	—	681 674	183 486	26.92	—	26.92
Aker	31 932 873	13 496 168	1 251 646	365 172	33 184 519	13 861 340	42.26	29.18	41.77
Bærum	14 577 644	4 811 470	188 470	117 912	14 766 114	4 929 382	33.01	62.56	33.38
Asker	7 639 951	3 745 265	2 551 536	1 420 183	10 238 712	5 165 648	49.02	55.66	50.45

¹ Heri for Østfold medregnet forpaktere med formue kr. 228 870 og gjeld kr. 110 220 og skogeiere med formue kr. 85 640, gjeld 0. For Akershus medregnet forpaktere med formue kr. 88 945 og gjeld kr. 52 715 og skogeiere med formue kr. 47 225 og gjeld kr. 200.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Aurskog	7 862 592	2 447 003	1 188 493	468 965	9 051 085	2 915 968	31.12	39.46	32.22
Blaker	4 135 663	1 974 364	778 705	491 070	4 914 368	2 465 434	47.74	63.06	50.17
Nordre Høland	6 808 020	2 993 220	368 300	220 300	7 176 320	3 213 520	43.97	59.82	44.78
Søndre Høland	6 338 810	2 659 469	544 655	347 556	6 883 465	3 007 025	41.96	63.81	43.68
Setskog	1 733 905	326 871	111 050	35 050	1 844 955	361 921	18.85	31.56	19.62
Enebakk	9 532 700	5 640 925	751 700	548 500	10 284 400	6 189 425	59.17	72.97	60.18
Fet	5 509 425	2 615 709	997 030	549 895	6 506 455	3 165 604	47.48	55.15	48.65
Rælingen	2 322 709	1 045 729	294 427	109 437	2 617 136	1 155 166	45.02	37.17	44.14
Sorum	9 282 985	5 153 735	721 611	425 231	10 004 596	5 578 966	55.52	58.93	55.76
Skedsmo	6 376 433	3 081 896	820 738	365 415	7 197 171	3 447 311	48.33	44.52	47.90
Lillestrøm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lørenskog	4 472 012	1 260 358	127 685	58 423	4 599 697	1 318 781	28.18	45.76	28.67
Nittedal	5 469 708	3 151 881	671 593	397 235	6 141 301	3 549 116	57.62	59.15	57.79
Gjerdrum	5 511 890	2 722 694	557 549	314 584	6 082 799	3 042 378	49.40	56.42	50.01
Ullensaker	16 284 100	8 410 200	1 530 100	961 250	17 814 200	9 371 450	51.65	62.82	52.61
Nes	24 317 885	14 351 692	2 510 803	2 236 087	26 828 688	16 587 779	59.02	89.06	61.83
Eidsvoll	13 464 660	6 837 222	2 104 949	1 195 560	15 569 609	8 032 782	50.78	56.80	51.59
Nannestad	10 960 725	5 360 307	1 033 642	575 402	12 069 952	5 983 324	48.90	55.67	49.57
Hurdal	2 286 417	504 401	862 886	590 361	3 149 303	1 094 762	22.06	68.42	34.76
Feiring	1 969 261	697 619	867 166	483 757	2 836 427	1 181 376	35.43	55.79	41.65
Akershus i alt	240 036 883	113 941 432	23 587 731	13 734 266	263 760 784	127 728 613	47.47	58.23	48.43
Ringsaker	22 470 644	13 041 946	2 403 056	1 511 305	24 873 700	14 553 251	58.04	62.89	58.51
Nes	9 478 400	6 490 300	563 700	450 500	10 048 900	6 946 400	68.47	79.82	69.13
Furnes	7 807 800	3 521 600	1 322 100	837 400	9 129 900	4 359 000	45.10	63.34	47.74
Vang	12 099 617	6 869 766	1 307 060	1 012 537	13 406 677	7 882 303	56.78	77.47	58.79
Løten	8 099 403	4 801 780	2 440 921	1 820 263	10 540 324	6 622 043	59.29	74.57	62.83
Romedal	8 189 323	6 398 859	1 820 570	1 330 253	10 009 893	7 729 112	78.14	73.07	77.21
Stange	13 380 270	7 878 460	442 030	336 057	13 822 300	8 214 517	58.88	76.03	59.43
Sør-Odal	16 445 752	9 726 292	1 502 027	871 608	17 947 779	10 597 900	59.14	58.03	59.05
Nord-Odal	12 118 400	6 582 400	1 188 300	434 200	13 306 700	7 016 600	54.32	36.54	52.73
Eidskog	15 906 765	6 705 950	3 365 925	1 762 925	19 272 690	8 468 875	42.16	52.38	43.94
Vinger	9 935 273	5 012 140	1 087 325	662 919	11 150 614	5 680 809	50.45	60.97	50.95
Brandval	5 993 061	3 204 765	1 150 017	719 860	7 311 078	4 121 622	53.47	62.60	56.38
Grue	9 720 475	3 926 891	2 714 155	1 725 732	12 434 630	5 652 623	40.40	63.58	45.46
Hof	6 134 000	3 023 000	295 000	57 000	6 429 000	3 080 000	49.28	19.32	47.91
Åsnes	7 004 663	4 759 282	—	—	7 004 663	4 759 282	67.94	—	67.94
Våler	6 546 745	4 811 048	1 336 551	902 710	7 883 296	5 713 758	73.49	67.54	72.48
Elverum	17 115 300	10 786 300	3 262 500	2 656 900	20 377 800	13 443 200	63.02	81.44	65.97
Trysil	8 334 341	2 645 222	227 555	122 338	8 561 896	2 767 560	31.74	53.76	32.32

¹ Heri for Hedmark medregnet forpaktere med formue kr. 23 920 og gjeld kr. 800 og skogeiere med formue kr. 344 396 og gjeld kr. 215 500.

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Åmot.....	10 876 402	7 566 302	1 243 607	1 092 407	12 120 009	8 658 709	69.57	87.84	71.44
Stor-Elvdal ..	6 800 750	4 155 320	1 754 705	1 153 625	8 555 455	5 308 945	61.10	65.74	62.05
Sollia	666 975	166 725	158 000	50 500	824 975	217 225	25.03	31.96	26.33
Øvre Rendal .	3 817 130	1 788 430	228 775	70 075	4 045 905	1 858 505	46.85	30.63	45.94
Ytre Rendal .	2 532 000	2 130 000	800 000	750 000	3 332 000	2 880 000	84.12	93.75	86.43
Alvdal	4 024 250	2 241 091	806 336	725 695	4 830 586	2 966 786	55.69	90.00	61.42
Foldal	2 945 457	1 113 750	652 043	367 652	3 632 500	1 488 755	37.81	56.38	40.98
Tynset.....	7 763 050	3 873 550	1 197 200	1 004 540	8 990 750	4 878 690	49.90	83.91	54.26
Tolga	3 812 958	1 655 358	683 891	229 191	4 496 849	1 884 549	43.41	33.51	41.91
Os	1 904 000	800 000	983 900	769 700	2 887 900	1 569 700	42.02	78.23	54.35
Engerdal.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kvikne	2 241 900	910 400	366 100	215 600	2 608 000	1 126 000	40.61	58.89	43.17
Hedmark i alt	245 278 254	136 794 527	35 472 349	23 670 992	281 118 919	160 681 819	55.77	66.73	57.16
Dovre	4 211 267	1 656 374	254 381	150 689	4 465 648	1 807 063	39.33	59.24	40.47
Lesja	5 223 179	1 245 679	—	—	5 223 179	1 245 679	23.85	—	23.85
Skjåk.....	3 352 370	1 226 375	316 098	96 282	3 668 468	1 322 657	36.58	30.46	36.05
Lom.....	3 535 700	1 471 200	845 800	366 900	4 381 500	1 838 100	41.61	43.38	41.95
Vågå	4 807 763	2 499 239	615 566	362 827	5 423 329	2 862 066	51.98	58.94	52.77
Sel.....	3 111 250	1 074 155	—	—	3 111 250	1 074 155	34.52	—	34.52
Heidal.....	2 258 452	1 200 357	261 172	242 601	2 519 624	1 442 958	53.15	92.89	57.27
Nord-Fron ...	8 842 560	3 474 657	675 086	332 331	9 517 646	3 806 988	39.29	49.23	40.00
Sor-Fron.....	6 227 863	2 667 176	690 556	420 537	6 918 419	3 087 713	42.83	60.90	44.63
Ringebu.....	8 498 000	2 848 400	944 200	673 100	9 442 200	3 521 500	33.52	71.29	37.30
Øyer	7 533 754	3 033 223	792 964	469 401	8 419 713	3 583 174	40.26	59.20	42.56
Østre Gausdal	7 908 924	3 912 624	585 365	343 065	8 494 289	4 255 689	49.47	58.61	50.10
Vestre Gausdal	5 949 452	2 914 437	397 993	404 502	6 347 445	3 318 939	48.99	101.64	52.29
Fåberg	14 206 080	5 740 840	1 138 625	762 520	15 344 705	6 503 360	40.41	66.97	42.38
Biri	4 552 400	1 160 000	—	—	4 552 400	1 160 000	25.48	—	25.48
Snertingdal...	4 119 770	2 875 490	389 440	465 380	4 509 210	3 340 870	69.80	119.50	74.09
Vardal.....	9 588 048	5 399 593	888 719	616 161	10 476 767	6 015 754	56.32	69.33	57.42
Østre Toten..	17 187 105	11 248 962	2 067 112	1 538 594	19 312 823	12 802 111	65.45	74.43	66.29
Vestre Toten .	7 099 564	3 809 186	1 472 758	914 652	8 572 322	4 723 838	53.65	62.10	55.11
Eina	2 525 301	1 173 011	343 699	228 463	3 008 842	1 478 490	46.45	66.47	49.14
Kolbu	6 237 300	2 928 300	847 700	502 600	7 085 000	3 430 900	46.95	59.29	48.42
Jevnaker.....	5 666 300	2 735 700	505 200	343 800	6 171 500	3 079 500	48.28	68.05	49.90
Lunner.....	7 713 116	2 994 838	1 188 908	636 424	8 917 524	3 642 462	38.83	53.53	40.85
Gran	9 914 272	4 258 272	1 787 657	1 192 757	11 701 929	5 451 029	42.95	66.72	46.58
Brandbu.....	11 930 771	5 061 971	1 616 411	814 224	13 547 182	5 876 195	42.43	50.37	43.38
Fluberg.....	4 587 440	3 169 340	479 612	304 712	5 067 052	3 474 052	69.09	63.53	68.56
Søndre Land .	10 342 712	7 061 601	462 340	356 158	10 805 052	7 417 759	68.28	77.03	68.65

¹ Heri for Opland medregnet forpaktere med formue kr. 78 048 og gjeld kr. 27 769 og skogeiere med formue kr. 238 895 og gjeld kr. 170 352.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{4}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Nordre Land . Torpa	4 218 310 2 865 059	2 878 470 2 135 385	861 620 633 840	778 600 800 065	5 079 930 3 498 899	3 657 070 2 935 450	68.24 74.53	90.36 126.23	71.99 83.90
Sør-Aurdal ... Etnedal	11 290 000 2 631 000	8 612 000 1 239 000	— 726 800	— 518 000	11 290 000 3 357 800	8 612 000 1 757 000	76.28 47.09	— 71.27	76.28 52.33
Nord-Aurdal . Vestre Slidre . Øystre Slidre. Vang	6 675 254 6 105 650 3 408 233 3 974 718	3 357 639 2 867 050 1 523 506 1 667 418	1 228 141 — 1 328 567 108 500	703 338 — 635 964 42 800	7 913 395 6 105 650 4 736 800 4 083 218	4 075 777 2 867 050 2 159 470 1 710 218	50.30 46.96 44.70 41.95	57.27 — 47.87 39.45	51.50 46.96 45.59 41.88
Opland i alt .	228 298 937	113 121 468	24 454 830	16 017 447	253 070 710	129 337 036	49.55	65.50	51.11
Norderhov ... Hole	19 591 035 4 789 188	12 684 735 2 878 822	— 1 196 016	— 632 704	19 591 035 5 985 204	12 684 735 3 511 526	64.75 60.11	— 52.90	64.75 58.67
Tyristrand ... Ådal	2 651 800 9 400 601	1 037 300 8 406 556	479 000 430 019	224 800 275 619	3 130 800 9 830 620	1 262 100 8 682 175	39.12 89.43	46.93 64.09	40.31 88.32
Nes	5 797 952	1 907 666	—	—	5 797 952	1 907 666	32.90	—	32.90
Flå	3 875 159	1 820 706	414 080	311 936	4 289 239	2 132 642	46.98	75.33	49.72
Gol	3 413 100	1 088 000	1 295 800	567 300	4 720 300	1 655 300	31.88	43.78	35.07
Hemsedal Ål	2 089 800 7 404 163	587 250 2 250 263	— 1 987 785	— 710 835	2 089 800 9 391 948	587 250 2 961 098	28.10 30.39	— 35.76	28.10 31.53
Hol	2 689 303	741 935	632 530	270 093	3 321 833	1 012 028	27.59	42.70	30.47
Sigdal	11 794 180	6 307 900	1 514 900	963 100	13 360 980	7 324 500	53.48	63.58	54.82
Krødsherad .. Modum	6 745 605 11 976 000	3 138 005 7 209 800	— 4 173 200	— 2 230 600	6 745 605 16 149 200	3 138 005 9 440 400	46.52 60.20	— 53.45	46.52 58.46
Øvre Eiker ... Nedre Eiker .. Røyken	16 606 248 2 593 432 7 741 514	7 944 899 1 340 307 4 032 582	— 380 675 571 893	— 165 145 295 611	16 606 248 2 974 107 8 382 432	7 944 899 1 505 452 4 376 297	47.84 51.68 52.09	— 43.38 51.69	47.84 50.62 52.21
Hurum	5 257 361	2 958 054	—	—	5 257 361	2 958 054	56.26	—	56.26
Lier	19 271 513	12 348 747	—	—	19 271 513	12 348 747	64.26	—	64.26
Øvre Sandsvær Ytre Sandsvær Flesberg	3 580 519 7 892 522 6 084 554	1 537 851 3 478 331 2 360 831	660 101 — —	306 007 — —	4 275 919 7 892 522 6 084 554	1 846 123 3 478 331 2 360 831	42.95 44.07 38.80	46.36 — —	43.17 44.07 38.80
Rollag	4 811 184	1 763 382	—	—	4 811 184	1 763 382	36.65	—	36.65
Nore	3 391 179	1 383 324	—	—	3 391 179	1 383 324	40.79	—	40.79
Uvdal	2 668 850	1 109 631	346 146	106 999	3 014 996	1 216 630	41.58	30.91	40.35
Buskerud i alt ¹	173 298 157	91 538 872	14 907 145	7 555 749	188 372 926	99 198 490	52.82	50.69	52.66

¹ Heri for Buskerud medregnet forpaktere med formue kr. 46 699 og gjeld kr. 2 265 og skogeiere med formue kr. 120 925 og gjeld kr. 101 604.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Strømm	2 412 041	1 814 327	385 771	164 984	2 797 812	1 979 311	75.22	42.77	70.74
Skoger	5 847 434	3 336 196	359 084	181 907	6 206 518	3 518 103	57.05	50.66	56.68
Sande	9 657 300	5 386 828	1 110 306	505 854	10 767 606	5 892 682	55.78	45.56	54.73
Hof	5 296 800	1 383 897	1 108 139	738 725	6 404 939	2 122 622	26.13	66.66	33.14
Botne	6 615 500	4 218 800	335 100	175 400	6 950 600	4 394 200	63.77	52.34	63.22
Våle	10 535 450	6 204 320	713 300	362 700	11 248 750	6 567 020	58.89	50.85	58.38
Borre	7 203 755	3 778 888	1 140 100	585 110	8 343 855	4 363 998	52.46	51.32	52.30
Rammes	10 479 600	5 720 800	1 129 600	692 100	11 609 200	6 412 900	54.59	61.27	55.24
Andebu	8 854 200	4 623 300	473 900	345 500	9 328 100	4 968 800	52.22	72.91	53.27
Stokke	11 075 490	6 014 160	971 380	411 820	12 046 870	6 425 980	54.30	42.40	53.34
Sem	13 829 470	5 814 535	434 935	158 381	14 271 405	5 978 116	42.04	36.41	41.89
Notterøy	4 227 659	1 845 859	1 397 782	523 182	5 625 441	2 369 041	43.66	37.43	42.11
Tjøme	959 000	382 000	470 000	136 000	1 429 000	518 000	39.83	28.94	36.25
Sandar	11 687 380	6 173 157	—	—	11 687 380	6 173 157	52.82	—	52.82
Tjølling	6 812 219	4 249 434	414 108	211 945	7 226 327	4 461 379	62.38	51.18	61.74
Stavern	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brunlanes	9 288 680	3 800 335	623 962	217 975	9 912 642	4 018 310	40.91	34.93	40.54
Hedrum	8 242 569	3 546 755	866 717	444 603	9 109 286	3 991 358	43.03	51.30	43.82
Lardal	6 859 945	3 465 581	806 917	695 516	7 666 862	4 161 097	50.52	86.19	54.27
Vestfold i alt	139 884 492	71 759 172	12 741 101	6 551 702	152 632 593	78 316 074	51.30	51.42	51.31
Drangedal	5 235 837	3 169 325	303 732	158 755	5 539 569	3 328 080	60.53	52.27	60.08
Sannidal	2 762 000	986 000	271 000	105 000	3 033 000	1 091 000	35.70	38.75	35.97
Skåtøy	2 267 600	1 251 650	856 900	336 100	3 124 500	1 587 750	55.20	39.22	50.82
Bamble	5 926 077	2 902 240	373 490	202 325	6 300 567	3 106 565	48.97	54.17	49.31
Eidanger	7 173 774	3 087 302	—	—	7 173 774	3 087 302	43.04	—	43.04
Siljan	1 600 000	903 300	279 200	201 100	1 879 200	1 104 400	56.46	72.03	58.77
Gjerpen	12 027 365	6 631 164	704 062	531 942	12 731 427	7 163 106	55.13	75.55	56.26
Solum	6 706 690	4 197 890	1 469 100	1 098 700	8 175 790	5 296 590	62.59	74.79	64.78
Holla	5 495 449	2 520 541	—	—	5 495 449	2 520 541	45.87	—	45.87
Lunde	5 212 859	3 320 160	735 879	645 433	5 951 319	3 965 593	63.69	87.71	66.63
Bø	5 974 545	4 055 854	574 740	529 835	6 549 285	4 585 689	67.89	92.19	70.02
Sauherad	8 673 486	3 775 220	1 262 408	851 129	10 264 891	4 701 049	43.53	67.42	45.80
Heddal	7 849 201	3 934 658	380 914	224 061	8 230 115	4 158 719	50.13	58.82	50.53
Tinn	4 063 409	1 356 682	764 042	376 832	4 827 451	1 733 514	33.39	56.31	35.91
Gransherad	3 326 800	1 000 100	221 500	74 000	3 548 300	1 074 100	30.06	33.41	30.27
Hovin	1 567 226	766 969	61 708	40 404	1 628 934	807 373	48.94	65.48	49.56
Hjartdal	4 906 700	2 306 600	—	—	4 906 700	2 306 600	47.01	—	47.01
Seljord	2 722 700	1 065 500	242 200	98 400	2 964 900	1 163 900	39.13	40.63	39.26

¹ Heri for Vestfold medregnet forpaktere med formue kr. 7 000 og gjeld kr. 5 200. For Telemark medregnet forpaktere med formue kr. 2 581, gjeld 0 og skogeiere med formue kr. 329 997 og gjeld kr. 76 700.

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{4}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Kviteseid	4 534 049	2 293 755	483 291	301 807	5 017 340	2 595 562	50.59	62.45	51.73
Nissedal	3 957 000	2 173 000	515 000	248 000	4 472 000	2 421 000	54.92	48.16	54.14
Fyresdal	3 899 257	1 904 363	397 645	183 706	4 296 902	2 088 069	48.84	46.20	48.59
Mo	2 523 335	821 000	134 020	71 255	2 657 355	892 255	32.54	53.17	33.58
Lårdal	2 012 200	786 700	259 400	218 700	2 271 600	1 005 400	39.10	84.31	44.26
Vinje	3 212 599	1 005 382	171 359	104 688	3 383 958	1 110 070	31.29	61.09	32.80
Rauland	746 450	382 625	75 445	67 500	821 895	450 125	51.26	89.47	54.77
Telemark i alt	114 376 608	56 597 980	10 537 035	6 669 672	125 246 221	63 344 352	49.48	63.30	50.58
Gjerstad	2 903 864	1 111 184	1 005 299	410 396	3 909 163	1 521 580	38.27	40.82	38.92
Vegårshei	4 668 400	2 037 500	666 100	246 300	5 334 500	2 283 800	43.64	36.98	42.81
Søndeled	1 546 500	582 665	1 733 500	724 135	3 280 000	1 306 800	37.68	41.77	39.84
Dypvåg	207 056	67 200	163 080	54 947	370 136	122 147	32.45	33.69	33.00
Flosta	—	—	467 000	57 200	467 000	57 200	—	12.25	12.25
Holt	2 711 579	958 912	685 832	271 740	3 397 411	1 230 652	35.36	39.62	36.22
Åmli	3 302 832	1 264 711	286 318	215 188	3 589 150	1 479 899	38.29	75.16	41.23
Gjøvdal	910 452	526 345	132 337	100 600	1 042 789	626 945	57.81	76.02	60.12
Tovdal	2 026 200	569 300	24 600	6 260	2 050 800	575 560	28.10	25.45	28.07
Mykland	1 462 130	947 430	39 900	24 750	1 502 030	972 180	64.80	62.03	64.72
Herefoss	1 784 540	931 650	—	—	1 784 540	931 650	52.21	—	52.21
Froland	4 260 847	1 895 497	285 197	178 498	4 546 044	2 073 995	44.49	62.59	45.62
Hisøy	363 028	177 970	73 827	15 773	436 855	193 743	49.02	21.36	44.35
Øyestad	3 787 171	1 276 004	1 114 893	432 264	4 902 064	1 708 268	33.69	38.77	34.85
Østre Moland	2 123 480	935 289	730 460	277 024	2 853 940	1 212 313	44.05	37.92	42.48
Stokken	299 600	41 500	104 600	24 800	404 200	66 300	13.85	23.71	16.40
Tromøy	639 100	221 700	308 000	92 500	947 100	314 200	34.69	30.03	33.17
Fjære	2 005 600	632 400	1 598 160	478 760	3 603 760	1 111 160	31.53	29.96	30.83
Landvik	4 804 223	1 401 526	667 981	185 758	5 472 204	1 587 284	29.17	27.81	29.01
Eide	747 000	266 100	451 550	125 600	1 198 550	391 700	35.62	27.82	32.68
Vestre Moland	1 715 710	831 922	731 635	276 697	2 447 345	1 108 619	48.49	37.82	45.30
Høvåg	2 041 013	652 113	778 966	172 066	2 819 979	824 179	31.95	22.09	29.23
Birkenes	5 399 600	1 824 600	493 800	188 800	5 893 400	2 013 400	33.79	38.23	34.16
Vegusdal	2 571 261	1 073 161	74 402	39 702	2 645 663	1 112 863	41.74	53.36	42.06
Evje	1 729 400	715 000	—	—	1 729 400	715 000	41.34	—	41.34
Iveland	3 012 134	1 571 994	144 092	69 189	3 156 226	1 641 183	52.19	48.02	52.00
Hornnes	2 337 409	834 809	408 543	167 243	2 745 952	1 002 052	35.72	40.94	36.49
Bygland	3 997 100	1 345 500	—	—	3 997 100	1 345 500	33.66	—	33.66
Valle	1 866 014	468 183	139 233	25 497	2 012 497	493 680	25.09	18.31	24.53
Hylestad	1 045 397	378 274	175 263	30 359	1 220 660	408 633	36.18	17.32	33.48
Bykle	415 760	89 546	87 170	6 980	502 930	96 526	21.54	8.01	19.19
Aust-Agder i alt	66 684 400	25 629 985	13 571 738	4 899 026	80 263 388	30 529 011	38.43	36.10	38.04

¹ Heri for Aust-Agder medregnet skogeiere med formue kr. 7 250, gjeld kr. 0.

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Tveit	3 800 060	1 193 028	664 416	152 107	4 464 476	1 345 135	31.39	22.89	30.13
Oddernes	3 426 390	1 249 090	765 890	125 590	4 192 280	1 374 680	36.45	16.40	32.79
Randesund ...	2 117 802	602 821	169 495	21 400	2 287 297	624 221	28.46	12.63	27.29
Vennesla	2 351 700	1 276 400	1 008 900	507 300	3 360 600	1 783 700	54.28	50.28	53.08
Øvrebø	2 415 330	1 037 900	110 900	56 600	2 526 230	1 094 500	42.97	51.04	43.33
Hægeland	2 156 268	1 110 140	139 999	66 434	2 296 267	1 176 574	51.48	47.45	51.24
Søgne	3 503 600	1 193 100	937 000	329 800	4 440 600	1 522 900	33.74	35.20	34.29
Grepstad	2 288 100	1 051 900	247 100	126 400	2 535 200	1 178 300	45.97	51.15	46.48
Halse og Harkmark	3 997 858	1 021 223	1 257 932	289 858	5 255 790	1 311 081	25.54	23.04	24.95
Holum	3 748 800	543 100	316 300	42 800	4 065 100	585 900	14.49	13.53	14.41
Øyslebø	3 312 106	999 209	79 851	29 470	3 406 507	1 028 679	30.17	36.91	30.20
Laudal	1 492 200	361 000	75 400	28 800	1 567 600	389 800	24.19	38.20	24.87
Finsland	2 252 714	827 989	149 980	36 380	2 402 694	864 369	36.76	24.26	35.97
Bjelland	2 471 085	858 985	169 176	50 476	2 640 261	909 461	34.76	29.84	34.45
Grindheim ...	1 795 680	729 070	273 029	112 399	2 068 709	841 469	40.60	41.17	40.68
Åseral	2 293 150	827 480	115 200	41 100	2 408 350	868 580	36.08	35.68	36.07
Vigmostad ...	2 313 925	500 880	97 970	24 050	2 411 895	524 930	21.65	24.55	21.76
Konsmo	1 823 932	496 822	143 450	27 080	1 967 382	523 902	27.24	18.88	26.63
Sør-Audnedal	2 943 200	802 800	756 400	149 700	3 699 600	952 500	27.28	19.79	25.75
Spangereid ...	1 224 887	219 287	1 113 514	258 314	2 338 401	477 601	17.90	23.19	20.42
Lista	9 803 930	1 435 630	1 055 443	102 943	10 859 373	1 538 573	14.64	9.75	14.17
Herad	900 855	193 715	310 150	81 420	1 211 005	275 135	21.50	26.25	22.72
Spind	1 008 862	108 856	1 145 044	108 388	2 153 906	217 244	10.79	9.47	10.09
Lyngdal	4 347 967	1 123 153	903 259	199 448	5 251 226	1 322 601	25.83	22.08	25.19
Austad	1 098 900	115 800	637 100	140 600	1 736 000	256 400	10.54	22.07	14.77
Kvås	1 505 000	371 635	81 500	8 250	1 586 500	379 885	24.69	10.12	23.94
Hægebostad ..	1 501 392	287 691	366 426	107 541	1 867 818	395 232	19.16	29.35	21.16
Eiken	1 672 423	429 435	45 013	23 401	1 717 436	452 836	25.68	51.99	26.37
Fjotland	1 691 800	600 600	69 200	48 500	1 761 000	649 100	35.50	70.09	36.86
Kvinesdal	4 652 600	901 200	842 000	217 100	5 494 600	1 118 300	19.37	25.78	20.35
Feda	1 051 121	204 117	264 067	53 261	1 315 188	257 378	19.42	20.17	19.57
Bakke	1 873 439	520 011	279 749	60 138	2 153 188	580 149	27.76	21.50	26.94
Gyland	1 755 434	443 934	33 326	10 360	1 788 760	454 294	25.29	31.09	25.40
Tonstad	1 037 065	637 794	58 393	28 225	1 095 458	666 019	61.50	48.34	60.80
Øvre Sirdal ..	813 614	500 488	9 500	8 400	823 114	508 888	61.51	88.42	61.82
Hidra	680 000	170 600	392 200	38 800	1 072 200	209 400	25.09	9.89	19.53
Nes	1 881 643	263 361	393 200	86 100	2 285 243	349 461	14.00	21.90	15.29
Vest-Agder i alt	89 004 832	25 210 244	15 477 472	3 798 933	104 507 254	29 009 177	28.32	24.54	27.76
Sokndal	3 175 568	731 856	—	—	3 175 568	731 856	23.05	—	23.05
Lund	2 191 800	665 040	18 700	1 100	2 210 500	666 140	30.34	5.88	30.14
Heskestad	2 297 659	770 078	—	—	2 297 659	770 078	33.52	—	33.52

¹ Heri for Vest-Agder medregnet forpaktere med formue kr. 24 950, gjeld 0.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{1}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Helleland	2 304 705	922 375	—	—	2 304 705	922 375	40.02	—	40.02
Bjerkreim	4 959 137	1 834 137	—	—	4 959 137	1 834 137	36.99	—	36.99
Eigersund	1 988 700	706 930	—	—	1 988 700	706 930	35.55	—	35.55
Ogna	1 462 760	1 280 904	354 813	189 203	1 817 573	1 470 107	87.57	53.32	80.88
Nærbø	5 111 315	1 962 085	202 643	134 547	5 313 958	2 096 632	38.39	66.40	39.46
Varhaug	5 438 900	2 129 400	—	—	5 438 900	2 129 400	39.15	—	39.15
Klepp	9 346 043	4 380 902	610 041	254 710	9 956 084	4 635 612	46.88	41.76	46.57
Time	8 580 950	4 581 650	746 900	395 600	9 327 850	4 977 250	53.39	52.97	53.36
Gjestal	3 338 900	1 500 678	—	—	3 338 900	1 500 678	44.95	—	44.95
Høyland	12 913 820	6 470 399	3 343 300	1 908 390	16 257 120	8 378 789	50.10	57.09	51.53
Madla	3 049 819	1 525 846	519 786	389 758	3 569 605	1 915 604	50.03	74.98	53.66
Sola	9 365 552	4 711 478	—	—	9 365 552	4 711 478	50.31	—	50.31
Hetland	13 502 630	4 670 208	255 650	117 055	13 758 280	4 787 263	34.59	45.79	34.80
Randberg ...	5 443 800	1 059 400	—	—	5 443 800	1 059 400	19.46	—	19.46
Vikedal ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sandeid ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Insland	1 494 693	283 221	—	—	1 494 693	283 221	18.95	—	18.95
Nedstrand ...	1 899 000	450 600	611 200	186 500	2 510 200	637 100	23.73	30.51	25.38
Sjernerøy	1 210 421	573 747	313 873	121 194	1 524 294	694 941	47.40	38.61	45.59
Hjelmeland ..	2 450 455	821 033	732 010	235 988	3 189 170	1 060 380	33.51	32.24	33.25
Fister ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Årdal	2 185 670	619 555	146 000	24 117	2 331 670	643 672	28.35	16.52	27.61
Jelsa	1 381 900	289 900	182 500	42 900	1 564 400	332 800	20.98	23.51	21.27
Erfjord	967 087	238 153	—	—	967 087	238 153	24.63	—	24.63
Sand	1 268 900	577 490	—	—	1 268 900	577 490	45.51	—	45.51
Sauda ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suldal	2 746 100	683 300	—	—	2 746 100	683 300	24.88	—	24.88
Høle	1 672 000	421 500	219 700	100 500	1 891 700	522 000	25.21	45.74	27.59
Forsand	2 908 208	831 508	357 992	115 892	3 266 200	947 400	28.59	32.37	29.01
Strand	3 973 218	731 028	—	—	3 973 218	731 028	18.40	—	18.40
Finnøy	3 424 200	1 062 325	—	—	3 424 200	1 062 325	31.02	—	31.02
Rennesøy	3 334 700	618 000	—	—	3 334 700	618 000	18.53	—	18.53
Mosterøy	2 140 546	315 950	246 230	80 380	2 386 776	396 330	14.76	32.64	16.61
Kvitingsøy ...	532 267	50 830	—	—	532 267	50 830	9.55	—	9.55
Skudenes	2 126 400	532 780	—	—	2 126 400	532 780	25.06	—	25.06
Åkra ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stangaland ...	680 660	274 613	184 200	40 359	864 860	314 972	40.35	21.91	36.42
Avaldsnæs	4 134 980	909 980	—	—	4 134 980	909 980	22.01	—	22.01
Tysvær	2 149 850	781 293	237 637	66 408	2 387 487	847 701	36.34	27.95	35.51
Bokn	1 258 754	299 054	—	—	1 258 754	299 054	23.76	—	23.76
Skjold	2 108 118	1 000 581	925 436	425 176	3 033 554	1 425 757	47.46	45.94	47.00
Vats	1 322 900	675 200	689 200	502 700	2 012 100	1 177 900	51.04	72.94	58.54
Torvastad	2 530 785	607 380	38 450	1 500	2 569 235	608 880	24.00	3.90	23.70
Utsire ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skåre	3 561 880	1 389 500	—	—	3 561 880	1 389 500	39.01	—	39.01
Rogaland i alt	157 260 750	58 396 887	11 436 261	5 483 977	168 703 716	63 884 223	37.13	47.95	37.87

¹ Heri for Rogaland medregnet forpaktere med formue kr. 6 705, gjeld kr. 3 359.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{1}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Strandebarm .	1 778 360	468 474	457 200	131 400	2 239 360	602 074	26.34	28.74	26.89
Varaldsøy	965 115	247 315	172 601	32 201	1 137 716	279 516	25.63	18.66	24.57
Kvinnherad ..	3 227 370	923 068	1 404 460	518 750	4 631 830	1 441 818	28.60	36.94	31.13
Skånevik.....	2 539 193	1 092 930	666 721	237 735	3 205 914	1 330 665	43.04	35.66	41.51
Etne	3 000 000	960 000	640 000	205 000	3 640 000	1 165 000	32.00	32.03	32.01
Fjelberg	1 235 315	347 037	588 000	185 228	1 823 315	532 265	28.09	31.50	29.19
Ølen	2 664 244	1 049 132	488 185	232 344	3 152 429	1 281 476	39.38	47.59	40.65
Sveio	1 239 816	501 216	666 682	262 982	1 906 498	764 198	40.43	39.45	40.08
Vikebygd	876 712	305 468	652 056	213 923	1 528 768	519 391	34.84	32.81	33.79
Valestrand ...	595 250	188 750	574 475	220 175	1 169 725	408 925	31.71	38.33	34.96
Moster	344 500	74 400	953 800	338 500	1 298 300	412 900	21.60	35.49	31.80
Bremnes	2 540 697	713 620	324 146	137 893	2 864 843	851 513	28.09	42.54	29.72
Bømlo	420 550	179 770	304 670	169 765	725 220	349 535	42.75	55.72	48.20
Stord	2 308 935	545 275	486 865	185 835	2 795 800	731 110	23.62	38.17	26.15
Fitjar	1 339 000	467 560	815 200	373 330	2 154 200	840 890	34.92	45.80	39.03
Tysnes.....	3 496 445	834 807	1 562 870	388 395	5 059 315	1 223 202	23.88	24.85	24.18
Fusa	1 614 400	443 100	158 700	28 400	1 773 100	471 500	27.45	17.90	26.59
Hålandsdal ...	873 000	295 500	89 800	51 500	962 800	347 000	33.85	57.35	36.04
Strandvik	1 577 700	572 200	179 300	56 600	1 757 000	628 800	36.27	31.57	35.79
Os	2 468 559	1 008 232	434 215	285 395	2 903 074	1 293 627	40.84	65.73	44.56
Samnanger ...	547 800	224 700	586 100	230 900	1 133 600	455 600	41.04	39.40	40.19
Fana	7 477 099	4 398 060	—	—	7 477 099	4 398 060	58.82	—	58.82
Sund	495 030	191 125	1 770 356	644 968	2 265 386	836 093	38.61	36.43	36.91
Austevoll.....	1 677 900	637 320	1 073 150	401 450	2 787 350	1 060 670	37.98	37.41	37.75
Fjell.....	804 293	249 443	2 440 157	955 592	3 244 450	1 205 035	31.01	39.16	37.14
Askøy	873 200	426 900	2 225 700	973 200	3 098 900	1 400 100	48.89	43.73	45.18
Laksevåg	443 178	251 680	338 788	235 642	781 966	487 322	56.79	69.55	62.32
Haus	4 736 300	2 052 000	699 700	357 400	5 436 000	2 409 400	43.32	51.08	44.32
Bruvik	1 282 687	224 746	1 240 780	325 569	2 523 467	550 315	17.52	26.24	21.81
Hosanger	1 732 640	761 815	—	—	1 732 640	761 815	43.97	—	43.97
Modalen	724 737	242 937	13 269	7 669	738 006	250 606	33.52	57.80	33.96
Hamre.....	2 307 567	984 107	627 145	349 530	2 934 712	1 333 637	42.65	55.73	45.44
Åsane	1 591 500	532 300	237 000	102 400	1 828 500	634 700	33.45	43.21	34.71
Alversund	1 943 508	1 118 978	157 618	100 780	2 104 269	1 222 258	57.58	63.94	58.08
Møland	1 379 483	667 068	283 393	272 157	1 662 876	939 225	48.36	96.04	56.48
Herdla.....	766 560	191 160	1 599 433	492 333	2 365 993	683 493	24.94	30.78	28.89
Hjelme ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Manger	1 148 783	520 083	384 713	196 213	1 533 496	716 296	45.27	51.00	46.71
Hordabø	1 339 000	726 000	275 000	193 000	1 614 000	919 000	54.22	70.18	56.94
Sæbø	1 147 800	507 500	59 200	25 230	1 207 000	532 730	44.22	42.62	44.14
Lindås ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Austrheim ...	857 330	305 390	1 223 561	642 756	2 080 891	948 146	35.62	52.53	45.56
Masfjorden ...	1 815 900	550 000	94 000	50 000	1 909 900	600 000	30.29	53.19	31.42
Røldal	—	—	651 300	316 600	651 300	316 600	—	48.61	48.61
Ullensvang ...	3 732 400	1 062 110	258 500	49 700	3 990 900	1 111 810	28.46	19.23	27.86

¹ Heri for Hordaland medregnet forpaktere med formue kr. 43 243 og gjeld kr. 26 600.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.)									
Kinsarvik	3 290 337	870 247	803 243	244 274	4 093 580	1 114 521	26.45	30.41	27.23
Odda	2 215 100	498 600	37 200	6 500	2 252 300	505 100	22.51	17.47	22.43
Ulvik	2 404 000	491 300	210 900	43 800	2 614 900	535 100	20.44	20.77	20.46
Granvin	2 217 106	174 024	113 599	11 610	2 330 705	185 634	7.85	10.22	7.96
Eidfjord ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kvam	4 958 200	1 376 800	—	—	4 958 200	1 376 800	27.77	—	27.77
Jondal	1 357 200	468 400	605 300	144 500	1 962 500	612 900	34.51	23.87	31.23
Evanger	1 635 353	491 453	204 562	70 462	1 839 915	561 915	30.05	34.45	30.54
Voss	10 560 666	3 449 544	1 022 716	423 001	11 583 382	3 872 545	32.66	41.36	36.67
Vossestrand . .	2 129 421	447 602	588 600	263 350	2 718 021	710 952	21.02	44.74	26.16
Hordaland i alt	109 477 239	37 939 246	32 517 929	12 838 937	142 038 411	50 804 783	34.65	39.48	35.77
Jostedal	832 831	608 731	—	—	832 831	608 731	73.09	—	73.09
Luster	3 724 700	1 440 630	—	—	3 724 700	1 440 630	38.68	—	38.68
Hafslo	3 083 200	1 214 800	213 700	127 300	3 296 900	1 342 100	39.40	59.57	40.71
Årdal	1 560 835	416 635	—	—	1 560 835	416 635	26.69	—	26.69
Lærdal	3 080 290	1 329 000	352 800	168 900	3 433 090	1 497 900	43.15	47.87	43.63
Borgund ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sogndal	6 515 900	2 936 200	235 000	109 800	6 750 900	3 046 000	45.06	46.72	45.12
Aurland	2 961 200	1 012 104	477 109	101 300	3 438 309	1 113 404	34.18	21.23	32.38
Leikanger	3 535 372	864 614	268 329	67 007	3 803 701	931 621	24.46	24.97	24.49
Balestrand . . .	2 880 822	728 009	209 250	86 516	3 090 072	814 525	25.27	41.35	26.36
Vik	4 117 000	1 242 000	203 000	39 000	4 320 000	1 281 000	30.17	19.21	29.65
Lavik	1 236 873	488 866	17 044	778	1 253 917	489 644	39.53	4.56	39.05
Brekke	1 303 530	441 265	44 800	23 050	1 348 330	464 315	33.85	51.45	34.44
Kyrkjebø	2 557 200	476 800	93 400	34 100	2 650 600	510 900	18.61	36.51	19.27
Gulen	2 459 000	1 150 800	190 100	104 600	2 649 100	1 255 400	46.80	55.02	47.39
Solund	1 095 000	375 000	275 000	108 000	1 370 000	483 000	34.24	39.27	35.26
Hyllestad	2 087 035	1 075 735	—	—	2 087 035	1 075 735	51.54	—	51.54
Askvoll	2 813 332	998 145	—	—	2 813 332	998 145	35.48	—	35.48
Fjaler	3 813 900	1 356 700	—	—	3 813 900	1 356 700	35.57	—	35.57
Gaular	4 242 800	1 647 080	133 750	82 350	4 376 550	1 729 430	38.82	61.57	39.52
Jølster	3 831 077	1 435 038	—	—	3 831 077	1 435 038	37.46	—	37.46
Førde	3 213 919	1 113 471	—	—	3 213 919	1 113 471	34.65	—	34.65
Naustdal	2 905 679	1 083 899	—	—	2 905 679	1 083 899	37.30	—	37.30
Vevring	1 151 400	651 870	—	—	1 151 400	651 870	56.62	—	56.62
Kinn ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bru	1 518 000	904 000	—	—	1 518 000	904 000	59.55	—	59.55
Eikefjord	425 000	287 000	—	—	425 000	287 000	67.53	—	67.53
Bremanger . . .	1 858 487	867 850	353 366	131 844	2 211 853	999 694	46.70	37.31	45.20
Selje	1 953 693	938 695	258 090	154 628	2 211 783	1 093 323	48.05	59.91	49.43
Sør-Vågsøy . . .	331 460	68 260	281 590	108 940	613 050	177 200	20.59	38.69	28.90
Nord-Vågsøy ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Heri for Sogn og Fjordane medregnet forpaktere med formue kr. 2 822 og gjeld kr. 2 100.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Davik	2 236 700	1 201 700	398 800	220 800	2 635 500	1 422 500	53.73	55.37	53.97
Eid	3 841 086	1 485 547	—	—	3 843 908	1 487 647	38.68	—	38.70
Hornindal	2 285 200	964 600	—	—	2 285 200	964 600	42.21	—	42.21
Gloppen	4 142 449	1 262 723	426 052	150 924	4 568 501	1 413 647	30.48	35.42	30.94
Breim	2 344 500	838 100	315 000	158 900	2 659 500	997 000	35.75	50.44	37.49
Innvik	3 684 100	1 397 900	544 400	248 100	4 228 500	1 646 000	37.94	45.57	38.93
Stryn	3 901 621	2 028 821	233 905	99 305	4 135 526	2 128 126	52.00	42.46	51.46
Sogn og Fj. i alt	96 727 516	37 814 813	5 655 985	2 378 742	102 386 323	40 195 655	39.09	42.06	39.36
Vanylven	1 288 381	419 459	602 456	205 949	1 890 837	625 408	32.56	34.18	33.08
Syvde	1 291 480	344 050	286 800	111 700	1 578 280	455 750	26.64	38.95	28.88
Sande	1 404 192	587 342	—	—	1 404 192	587 342	41.83	—	41.83
Rovde	440 489	150 928	47 366	26 285	487 855	177 213	34.26	55.49	36.32
Herøy	1 220 252	428 657	1 370 850	550 030	2 591 102	978 687	35.13	40.12	37.77
Ulstein	1 293 159	513 382	218 665	126 247	1 511 824	639 629	39.70	57.74	42.31
Hareid	807 145	289 314	171 522	97 155	978 667	386 469	35.84	56.64	39.49
Ørsta	2 482 600	730 000	320 500	128 000	2 803 100	858 000	29.40	39.94	30.61
Vartdal	992 792	175 568	225 586	54 050	1 218 378	229 618	17.68	23.96	18.85
Volda ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dalsfjord	840 512	284 040	12 527	10 150	853 039	294 190	33.79	81.02	34.49
Hjørundfjord	1 813 256	389 756	175 330	23 930	1 988 586	413 686	21.49	13.65	20.80
Sunnylven	1 574 200	542 100	202 500	74 300	1 776 700	616 400	34.44	36.69	34.69
Norddal	1 759 285	782 793	300 673	144 432	2 059 958	927 225	44.49	48.04	45.01
Stranda	1 730 000	243 800	479 800	122 900	2 209 800	366 700	14.09	25.61	16.59
Stordal	1 203 200	149 900	170 500	19 200	1 373 700	169 100	12.46	11.26	12.31
Ørskog	1 693 700	281 200	401 950	100 050	2 095 650	381 250	16.60	24.89	18.19
Sykkylven	2 322 700	599 600	692 500	156 700	3 015 200	756 300	25.81	22.63	25.08
Skodje	1 088 434	317 375	272 867	139 052	1 361 301	456 427	29.16	50.96	33.53
Vatne	1 281 250	386 250	353 090	140 990	1 634 340	527 240	30.15	39.93	32.26
Borgund	4 159 300	1 262 770	1 836 400	739 420	5 995 700	2 002 190	30.36	40.26	33.39
Giske ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haram	2 119 600	639 195	521 500	171 831	2 641 100	811 026	30.16	32.95	30.71
Vigra	1 343 593	142 750	174 346	32 900	1 517 939	175 650	10.62	18.87	11.57
Vestnes	1 934 100	657 455	1 034 300	435 875	2 968 400	1 093 330	33.99	42.14	36.83
Tresfjord	1 574 200	500 500	233 700	74 100	1 807 900	574 600	31.79	31.71	31.78
Eid	985 322	500 552	63 144	33 869	1 048 466	534 421	50.80	53.64	50.97
Voll	1 188 976	238 002	123 646	24 745	1 312 622	262 747	20.02	20.01	20.02
Grytten	2 217 689	654 725	123 483	23 557	2 352 233	682 782	29.52	20.85	29.03
Hen	1 733 803	420 603	340 299	145 477	2 074 102	566 080	24.26	42.75	27.29
Veøy	3 444 256	1 021 756	—	—	3 444 256	1 021 756	29.67	—	29.67
Nesset	1 931 880	485 280	479 600	249 800	2 412 780	735 080	25.12	52.08	30.47
Eresfjord og Vistdal	2 202 741	392 841	197 833	50 533	2 400 574	443 374	17.83	25.54	18.47
Bolsøy	4 630 767	1 624 420	1 489 721	748 303	6 120 488	2 372 723	35.08	50.23	38.77
Nord-Aukra ..	1 115 622	439 967	296 989	133 273	1 412 611	573 240	39.44	44.87	40.58

¹ Heri for Møre medregnet forpaktere med formue kr. 12 361 og gjeld kr. 4 500.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Sør-Aukra	1 468 850	543 268	152 500	67 850	1 621 350	611 118	36.99	44.49	37.69
Sandøy	822 827	313 007	—	—	822 827	313 007	38.04	—	38.04
Fræna	2 106 372	794 222	194 750	43 040	2 301 122	837 262	37.71	22.10	36.38
Bud	573 200	200 500	—	—	573 200	200 500	34.98	—	34.98
Hustad	892 100	416 300	508 800	317 900	1 400 900	734 200	46.67	62.48	52.41
Grip	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frei	953 500	448 700	383 400	184 500	1 336 900	633 200	47.06	48.12	47.36
Øre	1 983 650	901 860	283 200	170 350	2 266 850	1 072 210	45.47	60.15	47.30
Gjemnes	928 800	381 000	279 100	151 800	1 207 900	532 800	41.02	54.39	44.11
Tingvoll	3 765 677	1 151 029	543 334	183 783	4 309 011	1 334 812	30.57	33.83	30.98
Straumsnes	1 714 800	375 200	280 900	94 400	1 995 700	469 600	21.88	33.61	23.53
Kvernes	697 400	226 000	172 300	61 100	869 700	287 100	32.41	35.46	33.01
Bremsnes	2 373 300	1 070 100	809 300	360 200	3 182 600	1 430 300	45.09	44.51	44.94
Kornstad	914 277	419 975	402 028	266 490	1 316 305	686 465	45.94	66.29	52.15
Eide	1 067 700	557 900	256 300	172 900	1 324 000	730 800	52.25	67.46	55.20
Øksendal	1 070 546	286 184	106 385	19 070	1 176 931	305 254	26.73	17.93	25.94
Ålvundeid	730 482	115 035	53 400	12 475	783 882	127 510	15.75	23.36	16.27
Sunddal	2 577 037	873 390	117 795	51 757	2 694 832	925 147	33.89	43.94	34.33
Stangvik	3 853 750	618 440	—	—	3 853 750	618 440	16.05	—	16.05
Åsskard	996 000	426 130	134 230	41 825	1 130 230	467 955	42.78	31.16	41.40
Halsa	1 695 917	757 647	230 836	113 607	1 926 753	871 254	44.67	49.22	45.22
Tustna	1 408 441	554 104	453 627	130 343	1 862 068	684 447	39.34	28.73	36.76
Edøy	694 300	285 400	184 150	67 850	878 450	353 250	41.11	36.84	40.21
Bratvær	75 870	29 780	94 867	42 760	170 737	72 540	39.25	45.07	42.49
Hopen	221 600	114 200	80 800	14 800	302 400	129 000	51.53	18.32	42.66
Surnadal	3 885 475	959 316	321 566	83 154	4 207 041	1 042 470	24.69	25.86	24.78
Rindal	3 713 200	1 226 600	327 300	178 500	4 040 500	1 405 100	33.03	54.54	34.78
Aure	2 286 260	649 370	370 570	135 010	2 656 830	784 380	28.40	36.43	29.52
Stemshaug	808 300	245 500	211 400	65 500	1 019 700	311 000	30.37	30.98	30.50
Valsøyfjord	1 224 630	440 340	121 000	47 325	1 345 630	487 665	35.96	39.11	36.24
Møre i alt	106 773 422	33 224 912	20 903 281	8 416 692	127 689 064	41 646 104	31.12	40.26	32.62
Roan	1 015 466	391 566	525 363	236 663	1 540 829	628 229	38.56	45.05	40.77
Osen	873 526	386 607	152 298	56 072	1 025 824	442 679	44.26	36.82	43.15
Stoksund	700 557	290 235	94 670	33 930	795 227	324 165	41.43	35.84	40.76
Å	2 995 490	906 196	291 974	94 838	3 287 464	1 001 034	30.25	32.48	30.45
Jøssund	1 246 240	675 519	208 783	104 353	1 455 023	779 872	54.20	49.98	53.60
Bjugn	881 200	555 800	235 500	125 400	1 116 700	681 200	63.07	53.25	61.00
Nes	1 074 221	655 179	198 135	144 472	1 272 356	799 651	60.99	72.92	62.85
Stjørna	2 019 674	857 747	257 635	109 397	2 277 309	967 144	42.47	42.46	42.47
Ørland	4 853 300	2 751 100	274 200	190 600	5 127 500	2 941 700	56.69	69.51	57.37
Agdenes	1 171 204	401 353	245 295	74 940	1 416 499	476 293	34.27	30.55	33.62
Nord-Frøya	387 000	180 500	884 000	381 500	1 271 000	562 000	46.64	43.16	44.22
Sør-Frøya	886 000	404 000	—	—	886 000	404 000	45.60	—	45.60
Hitra	783 240	355 972	310 950	127 870	1 094 190	483 842	45.45	41.12	44.22
Kvenvær	480 690	195 317	66 008	25 767	546 698	221 084	40.63	39.04	40.44

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygger pr. $\frac{1}{1}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Fillan	245 188	77 825	768 923	266 832	1 014 111	344 657	31.74	34.70	33.99
Sandstad	459 287	284 266	242 780	129 390	702 067	413 656	61.89	53.30	58.92
Hemne	1 555 650	693 550	610 680	338 480	2 166 330	1 032 030	44.58	55.43	47.64
Snilfjord	891 520	155 115	119 790	31 906	1 011 310	187 021	17.40	26.63	18.49
Vinje	683 298	280 458	58 555	37 853	741 853	318 311	41.04	64.65	42.91
Heim	1 118 517	473 994	345 930	146 300	1 464 447	620 294	42.38	42.29	42.36
Stadsbygd ...	2 756 232	664 741	352 858	147 250	3 109 090	811 991	24.12	41.73	26.12
Rissa	4 081 000	1 449 262	966 436	452 090	5 047 436	1 901 352	35.51	46.78	37.67
Lensvik	1 552 316	361 116	—	—	1 552 316	361 116	23.26	—	23.26
Orkanger	312 515	273 695	—	—	312 515	273 695	87.58	—	87.58
Orkdal	4 595 000	1 671 800	369 200	91 500	4 964 200	1 763 300	36.38	24.78	35.52
Orkland	3 603 448	986 963	110 195	45 193	3 713 643	1 032 156	27.39	41.01	27.79
Meldal	5 842 200	1 335 300	158 200	47 600	6 000 400	1 382 900	22.86	30.09	23.05
Rennebu	4 912 234	1 312 694	376 240	133 859	5 319 019	1 447 053	26.72	35.57	27.21
Opdal	9 764 000	1 873 800	782 990	405 440	10 546 990	2 279 240	19.19	51.78	21.61
Røros	202 970	44 950	1 382 384	568 006	1 585 354	612 956	22.15	41.09	38.66
Brekken	1 331 675	366 538	134 555	59 456	1 466 230	425 994	27.52	44.19	29.05
Glåmos	803 600	167 300	400 600	176 100	1 204 200	343 400	20.82	43.96	28.52
Røros landsogn	908 060	221 090	364 883	176 126	1 279 943	397 216	24.35	48.27	31.03
Holtålen	1 027 652	296 516	348 663	178 687	1 376 315	475 203	28.85	51.25	34.53
Ålen	1 788 649	768 844	1 057 296	799 036	2 845 945	1 567 880	42.98	75.57	55.09
Singsås	2 832 436	694 705	386 015	159 867	3 282 374	884 082	24.53	41.41	26.93
Støren	3 045 611	322 420	658 283	208 693	3 703 894	531 113	10.59	31.70	14.34
Budal	684 444	124 500	293 461	92 506	977 905	217 006	18.19	31.52	22.19
Horg	3 646 486	1 361 214	662 981	298 262	4 309 467	1 659 476	37.33	44.99	38.51
Soknedal	3 641 706	530 506	593 265	197 565	4 234 971	728 071	14.57	33.30	17.19
Melhus	7 159 781	3 080 552	784 607	539 756	7 944 388	3 620 308	43.03	68.79	45.57
Flå	1 739 737	846 092	196 615	113 524	1 936 352	959 616	48.63	57.74	49.56
Hølanda	1 620 417	769 973	416 479	221 320	2 036 896	991 293	47.52	53.14	48.67
Leinstrand ...	4 771 515	2 747 845	210 574	99 650	4 982 089	2 847 495	57.59	47.32	57.15
Børsa	2 663 785	870 950	185 230	78 390	2 951 845	992 340	32.70	42.32	33.62
Geitastrand ..	820 522	228 392	119 047	62 405	939 569	290 797	27.83	52.42	30.95
Skaun	2 655 504	726 162	191 370	64 510	2 846 874	790 672	27.35	33.71	27.77
Byneset	4 359 436	1 688 233	224 960	87 314	4 584 396	1 775 547	38.73	38.81	38.73
Buvik	1 571 500	430 200	117 900	20 200	1 689 400	450 400	27.37	17.13	26.66
Strinda ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malvik	3 990 300	1 805 991	547 342	275 697	4 537 642	2 081 688	45.26	50.37	45.88
Klæbu	2 291 014	765 685	116 264	87 681	2 407 278	853 366	33.42	75.42	35.45
Tiller	1 563 400	624 600	355 200	235 400	1 918 600	860 000	39.95	66.27	44.82
Selbu	4 443 500	1 559 800	1 721 200	725 500	6 164 700	2 285 300	35.10	42.15	37.07
Tydal	1 014 032	106 852	149 495	15 101	1 163 527	121 953	10.54	10.10	10.48
Sør-Trøndelag i alt	128 617 945	44 551 580	20 926 257	9 670 247	149 748 500	54 294 837	34.64	46.21	36.26

¹ Heri for Sør-Trøndelag medregnet forpaktere med formue kr. 5 830, gjeld kr. 250 og skogeiere med formue kr. 198 468 og gjeld kr. 72 760.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell I (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{1}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Hegra	4 332 482	1 609 342	1 171 911	666 281	5 504 393	2 275 623	37.15	56.85	41.34
Meråker	727 959	351 929	671 186	254 713	1 399 145	606 642	48.34	37.95	43.36
Stjørdal	4 312 482	2 286 293	710 247	432 579	5 022 729	2 718 872	53.02	60.91	54.13
Lånke	2 556 600	982 200	318 000	196 800	2 874 600	1 179 000	38.42	61.89	41.01
Skatval	4 932 954	1 589 202	741 746	335 069	5 674 700	1 924 271	32.22	45.17	33.91
Leksvik	2 965 561	1 218 961	504 322	250 322	3 469 883	1 469 283	41.10	49.64	42.34
Frosta	4 616 821	1 188 732	1 095 073	448 282	5 711 894	1 637 014	25.75	40.94	28.66
Åsen	4 110 732	1 063 645	313 990	133 664	4 424 722	1 197 309	25.87	42.57	27.06
Skogn	7 479 429	3 781 537	984 946	783 429	8 464 375	4 564 966	50.56	79.54	53.93
Verdal	9 906 316	5 036 235	2 607 352	1 872 356	12 513 668	6 908 591	50.84	71.81	55.21
Frol	4 312 605	2 459 760	750 025	408 057	5 062 630	2 867 817	57.04	54.41	56.65
Ytterøy	2 429 243	521 587	375 856	142 410	2 805 099	663 997	21.47	37.89	23.67
Mosvik	1 866 532	651 523	138 931	65 680	2 005 463	717 203	34.91	47.28	35.76
Verran	1 587 588	636 198	466 483	214 848	2 054 071	851 046	40.07	46.06	41.43
Inderøy	4 629 301	2 786 329	900 877	612 569	5 530 178	3 398 898	60.19	68.00	61.46
Røra	1 407 661	965 014	226 494	213 305	1 634 155	1 178 319	68.55	94.18	72.11
Sandvollan ² ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sparbu	5 696 943	3 783 272	451 622	379 679	6 153 355	4 170 477	66.41	84.07	67.78
Ogndal	2 158 003	1 403 716	323 023	319 561	2 481 026	1 723 277	65.05	98.93	69.46
Edge	1 760 367	1 053 210	525 757	392 420	2 286 124	1 445 630	59.83	74.64	63.23
Stod ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kvam	3 040 973	2 050 696	335 738	298 989	3 376 711	2 349 685	67.44	89.05	69.59
Beitstad	4 343 693	2 580 119	860 338	741 969	5 204 031	3 322 088	59.40	86.24	63.84
Malm	1 175 738	503 203	301 745	187 147	1 477 483	690 350	42.80	62.02	46.72
Namdalseid ..	3 352 100	1 092 200	608 500	221 900	3 960 600	1 314 100	32.58	36.47	33.18
Snåsa	6 014 219	1 288 146	434 564	252 741	6 476 950	1 551 187	21.42	58.16	23.95
Nordli	1 075 300	456 600	257 700	165 300	1 333 000	621 900	42.46	64.14	46.65
Sørli	1 177 557	357 585	146 756	62 357	1 324 313	419 942	30.37	42.49	31.71
Namsskogan ..	487 858	139 555	137 231	72 487	648 791	221 569	28.61	52.82	34.15
Harran	2 512 935	114 514	296 036	62 791	2 808 971	177 305	4.56	21.21	6.31
Grong	3 440 412	558 409	188 533	54 827	3 628 945	613 236	16.23	29.08	16.90
Røyrvik	320 918	80 794	91 361	32 077	412 279	112 871	25.18	35.11	27.38
Høylandet ..	2 611 432	758 085	458 209	259 322	3 069 641	1 017 407	29.03	56.59	33.14
Overhalla ..	4 650 771	2 161 497	668 924	406 293	5 363 487	2 605 590	46.48	60.74	48.58
Vemundvik ..	1 537 308	587 694	113 055	62 720	1 650 363	650 414	38.23	55.48	39.41
Klinga	1 848 841	580 741	452 843	210 543	2 301 684	791 284	31.41	46.49	34.38
Otterøy	1 411 909	445 545	231 468	122 025	1 643 377	567 570	31.56	52.72	34.54
Fosnes	850 257	300 103	242 477	100 712	1 092 734	400 815	35.30	41.53	36.68
Flatanger ..	1 312 925	474 990	294 908	110 552	1 607 833	535 542	36.18	37.49	36.42
Nærøy	1 110 750	571 650	465 610	245 910	1 576 360	817 560	51.47	52.81	51.86
Vikna	1 049 770	579 770	752 470	487 490	1 802 240	1 067 260	55.23	64.79	59.22
Leka	380 255	172 920	265 770	111 855	646 025	284 775	45.47	42.09	44.08
Gravvik	525 510	174 017	214 092	94 836	739 602	268 853	33.11	44.30	36.35

¹ Heri for Nord-Trøndelag medregnet forpaktere med formue kr. 56 659 og gjeld kr. 27 353 og skogiere med formue kr. 43 792 og gjeld kr. 37 800.

² Opgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle ¹		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Kolvareid	1 060 902	397 731	650 548	294 220	1 711 450	691 951	37.49	45.23	40.43
Foldereid	534 159	174 223	221 363	92 318	755 522	266 541	32.62	41.70	35.28
Nord-Trøndelag i alt	122 766 071	53 369 472	22 868 080	13 593 405	145 734 602	67 028 030	43.47	59.44	45.99
Bindal ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brønnøy	1 022 222	491 840	970 223	431 442	1 992 445	923 282	48.11	44.47	46.34
Vik	1 398 385	708 150	503 855	249 150	1 902 240	957 300	50.64	49.45	50.32
Velfjord	442 865	204 995	273 490	140 595	716 355	345 590	46.29	51.41	48.24
Vega	373 600	214 500	343 700	106 000	717 300	320 500	57.41	30.84	44.68
Tjøtta ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vevelstad ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stamnes	222 090	132 010	125 285	72 213	347 375	204 223	59.44	57.64	58.79
Alstahaug	550 021	262 866	256 540	135 683	806 561	398 549	47.79	52.89	49.41
Leirfjord	858 705	304 805	299 744	133 744	1 158 449	438 549	35.50	44.62	37.86
Herøy	194 600	60 783	23 000	8 000	217 600	68 783	31.23	34.78	31.61
Nordvik ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vefsn	1 943 700	640 500	339 100	143 000	2 282 800	783 500	32.95	42.17	34.32
Grane	922 973	120 983	87 960	22 898	1 010 933	143 881	13.11	26.03	14.23
Drevja	649 918	202 660	62 344	31 580	712 262	234 240	31.18	50.65	32.89
Hattfjellidal . . .	611 205	42 610	66 410	12 990	750 820	64 200	6.97	19.56	8.55
Nesna	1 100 080	363 729	526 800	241 900	1 707 580	617 979	33.06	45.92	36.19
Donnes	618 436	153 460	157 265	65 860	775 701	219 320	24.81	41.88	28.27
Hemnes	5 240	1 000	17 960	3 930	23 200	4 930	19.08	21.88	21.25
Elsfjord ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Rana ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korgen	1 053 915	146 850	154 870	39 670	1 208 785	186 520	13.93	25.62	15.43
Nord-Rana	1 502 985	381 193	243 105	101 585	1 746 090	482 778	25.36	41.79	27.65
Lurøy	468 000	141 000	151 150	32 450	619 150	173 450	30.13	21.47	28.01
Træna	120 900	29 300	56 700	3 500	177 600	32 800	24.23	6.17	18.47
Rødøy	346 850	93 555	233 270	72 530	580 120	166 085	26.97	31.09	28.63
Meløy ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodin	1 523 690	585 930	238 390	72 896	1 762 080	658 826	38.45	30.58	37.39
Gildeskål ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beiarn	645 400	135 500	356 600	106 500	1 002 000	242 000	20.99	29.87	24.15
Skjerstad	849 600	196 560	512 900	157 700	1 362 500	354 260	23.14	30.75	26.00
Pauske	2 437 900	939 300	—	—	2 437 900	939 300	38.53	—	38.53
Saltdal	812 300	48 700	1 699 845	260 220	2 512 145	308 920	6.00	15.31	12.30
Sørfold	823 700	94 650	321 100	52 200	1 144 800	146 850	11.49	16.26	12.83
Nordfold ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjerringøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steigen	1 215 500	270 700	400 000	98 100	1 615 500	368 800	22.27	24.52	22.83
Leiranger	389 000	103 500	295 500	92 500	684 500	196 000	26.61	31.30	28.63
Hamarøy	772 300	224 900	1 445 900	703 900	2 218 200	928 800	29.12	48.68	41.87
Tysfjord	192 489	45 440	514 053	191 021	706 542	236 461	23.61	37.16	33.47
Lødingen	547 500	79 000	630 300	155 300	1 177 800	234 300	14.43	24.64	19.89

¹ Heri for Nordland medregnet forpaktere med formue kr. 153 905 og gjeld kr. 20 950.

² Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. 1/1 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Bruttoformue Kr.	Gjeld Kr.	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
III. Bygdene herredsvís (forts.).									
Tjeldsund	265 100	77 000	478 500	140 100	743 600	217 100	29.05	29.28	29.20
Evenes	460 931	288 628	160 249	103 862	621 180	392 490	62.62	64.81	63.18
Ballangen ...	704 114	274 300	548 032	371 432	1 252 146	645 732	38.96	67.78	51.57
Ankenes ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vågan ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borge	544 300	205 900	1 324 800	605 500	1 869 100	811 400	37.83	45.71	43.41
Valberg	158 900	76 500	82 200	37 500	241 100	114 000	48.14	45.62	47.28
Gimsøy	119 720	46 000	684 720	212 014	804 440	258 014	38.42	30.96	32.07
Buksnes ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hol ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flakstad	660 925	450 815	—	—	660 925	450 815	68.21	—	68.21
Moskenes	112 000	44 100	—	—	112 000	44 100	39.37	—	39.37
Værøy ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Røst	—	—	57 500	26 000	57 500	26 000	—	45.22	45.22
Hadsel ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bø	835 328	370 670	1 974 070	1 056 640	2 809 398	1 427 310	44.37	53.53	50.80
Øksnes	818 328	379 742	612 263	343 880	1 430 591	723 622	46.40	56.17	50.58
Langenes	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sortland ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bjørnskinn ...	589 000	233 500	408 500	208 000	997 500	441 500	39.64	50.92	44.26
Dverberg ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andenes	41 525	5 725	203 400	29 700	244 925	35 425	13.79	14.60	14.46
Nordland i alt	43 064 440	14 572 049	26 406 893	10 471 985	69 625 238	25 064 984	33.84	39.66	36.00
Kvæfjord	2 037 400	683 800	1 059 400	436 800	3 096 800	1 120 600	32.98	41.23	36.19
Skånland	1 978 003	861 718	—	—	1 978 003	861 718	43.57	—	43.57
Sandtorv	2 529 100	654 298	1 170 278	625 452	3 699 378	1 279 750	25.87	53.44	34.59
Trondenes	2 153 493	1 046 418	1 121 538	564 301	3 275 031	1 610 719	48.59	50.31	49.18
Bjarkøy	177 984	66 921	1 011 879	414 421	1 189 863	481 342	37.60	40.96	40.45
Tranøy	298 300	91 800	1 359 800	716 100	1 658 100	807 900	30.77	52.66	48.72
Sørreisa	629 520	346 550	871 110	457 300	1 500 630	803 850	55.05	52.50	53.57
Dyrøy	2 162 900	893 100	—	—	2 162 900	893 100	41.29	—	41.29
Berg ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torsken	—	—	211 839	35 339	211 839	35 339	—	16.68	16.68
Ibestad	338 850	171 830	1 152 930	498 080	1 491 780	669 910	50.71	43.20	44.91
Andørja	538 300	181 500	894 000	402 600	1 432 300	584 100	33.72	45.03	40.78
Gratangen ...	409 160	172 611	1 421 463	561 845	1 830 623	734 456	42.19	39.53	40.12
Astafjord	56 200	18 960	253 540	79 390	309 740	98 350	33.74	31.31	31.75
Lavangen	671 700	216 554	1 030 945	574 705	1 702 645	791 259	32.24	55.75	46.47
Salangen	522 900	173 000	1 067 000	546 800	1 589 900	719 800	33.10	51.25	45.27
Bardu	1 541 280	721 564	1 233 320	87 200	1 664 600	808 764	46.82	70.71	48.59
Målselv	1 454 679	626 276	770 152	457 292	2 224 831	1 083 568	43.05	59.38	48.70
Øverbygd	472 051	103 614	—	—	472 051	103 614	21.95	—	21.95
Lenvik	1 088 100	528 600	2 481 600	1 456 800	3 569 700	1 985 400	48.58	58.70	55.62
Hillesøy	85 825	26 594	46 951	16 574	132 776	43 168	30.99	35.30	32.51

¹ Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 1 (forts.). Bruttoformue, gjeld og gjeldsprocent for gårdbrukere og småbrukere i rikets bygder pr. $\frac{1}{1}$ 1932.

Herred	Gårdbrukere		Småbrukere		Alle		Gjeldsprocent		
	Bruttoformue	Gjeld	Bruttoformue	Gjeld	Bruttoformue	Gjeld	Gårdbrukere	Småbrukere	Alle
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.			
III. Bygdene herredsvis (forts.).									
Balsfjord	1 695 595	543 726	1 664 657	745 852	3 360 252	1 289 578	32.07	44.81	38.38
Malangen	739 352	250 412	558 810	353 869	1 298 162	604 281	33.87	63.33	46.55
Tromsøysund	1 932 000	1 062 000	726 000	443 000	2 658 000	1 505 000	54.97	61.02	56.62
Lynge	7 600	—	184 000	36 900	191 600	36 900	0.00	20.05	19.26
Storfjord	30 500	—	543 637	150 466	574 137	150 466	0.00	27.68	26.21
Kåfjord	707 000	265 100	—	—	707 000	265 100	37.50	—	37.50
Sørfjord	66 500	18 800	514 800	284 500	581 300	303 300	28.27	55.26	52.18
Karlsøy	45 100	19 900	1 469 200	889 000	1 514 300	908 900	44.12	60.51	60.02
Helgøy	293 100	118 400	601 100	301 900	894 200	420 300	40.39	50.22	47.00
Skjervøy	602 500	291 100	846 300	510 400	1 448 800	801 500	48.32	60.31	55.32
Nordreisa	623 500	199 995	512 300	291 700	1 135 800	491 695	32.08	56.94	43.29
Kvænangen	508 600	190 370	527 250	220 950	1 035 850	411 320	37.43	41.91	39.71
Troms i alt	26 531 759	10 599 378	24 442 632	12 258 269	50 974 391	22 857 647	39.95	50.15	44.84
Kautokeino	242 500	4 000	70 830	5 423	313 330	9 423	1.65	7.66	3.01
Alta	598 864	119 530	1 126 017	314 291	1 724 881	433 821	19.96	27.91	25.15
Talvik	101 900	33 200	130 300	25 500	232 200	58 700	32.58	19.57	25.28
Loppa	—	—	541 058	87 140	541 058	87 140	—	16.11	16.11
Hasvik	29 500	2 100	298 146	105 911	327 646	108 011	7.12	35.52	32.97
Måsøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjelvik	—	—	83 000	25 000	83 000	25 000	—	30.12	30.12
Kistrand	2 250	850	210 870	117 580	213 120	118 430	37.78	55.76	55.57
Kvalsund	148 100	52 100	224 700	67 800	372 800	119 900	35.18	30.17	32.16
Sørøysund ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karasjok	134 100	11 300	300 600	17 100	434 700	28 400	8.43	5.69	6.53
Lebesby	25 452	5 190	117 821	52 840	143 273	58 030	20.39	44.85	40.50
Tana	70 815	21 875	663 024	335 325	733 839	357 200	30.89	50.58	48.68
Berlevåg	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gamvik	12 125	1 500	119 950	37 850	132 075	39 350	12.37	31.55	29.79
Nesseby	95 771	31 465	364 700	113 260	460 471	144 725	32.85	31.06	31.43
Polmak	56 400	7 380	131 700	2 280	188 100	9 660	13.09	1.73	5.14
Nord-Varanger	74 755	17 830	687 090	397 935	761 845	415 765	23.85	57.92	54.57
Sør-Varanger	374 450	86 600	502 230	128 800	876 680	215 400	23.13	25.65	24.57
Vardø	99 550	42 800	—	—	99 550	42 800	42.99	—	42.99
Finmark i alt	2 100 532	447 920	6 172 036	2 074 035	8 272 568	2 521 955	21.32	33.60	30.49

¹ Oppgave mangler. Beregnede tall er tatt med i fylkessummen.

Tabell 2. Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign.skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
I. Rikets bygder. (Beregnete tall).							
a) gårdbrukere	1 590 413	418 924	264 144	2 273 481	799 775	211 460	1 011 235
b) småbrukere	278 305	14 245	48 197	340 747	139 055	31 280	170 335
c) alle ¹	1 869 165	434 166	313 096	2 616 427	939 441	243 089	1 182 530
II. Bygdene fylkesvis. (Beregnete tall).							
a) Gårdbrukere.							
Østfold	135 770	31 784	15 745	183 299	69 471	16 254	85 725
Akershus	174 747	38 646	26 644	240 037	92 418	21 524	113 942
Hedmark	136 326	76 600	32 352	245 278	106 495	30 300	136 795
Opland	153 234	49 107	25 958	228 299	89 377	23 744	113 121
Buskerud	98 572	54 173	20 553	173 298	70 467	21 072	91 539
Vestfold	102 283	19 892	17 709	139 884	58 082	13 677	71 759
Telemark	59 270	38 854	16 253	114 377	47 582	9 016	56 598
Aust-Agder	39 570	18 592	8 522	66 684	20 806	4 824	25 630
Vest-Agder	63 478	13 342	12 185	89 005	17 186	8 024	25 210
Rogaland	133 766	4 718	18 777	157 261	43 780	14 617	58 397
Hordaland	85 491	4 784	19 202	109 477	26 933	11 006	37 939
Sogn og Fjordane	83 737	4 198	8 793	96 728	31 262	6 553	37 815
Møre	85 547	12 140	9 086	106 773	27 015	6 210	33 225
Sør-Trøndelag	98 380	19 447	10 791	128 618	34 688	9 864	44 552
Nord-Trøndelag	82 143	31 747	8 876	122 766	42 845	10 524	53 369
Nordland	34 516	900	7 648	43 064	12 380	2 192	14 572
Troms	22 284	—	4 248	26 532	8 684	1 915	10 599
Finnmark	1 299	—	802	2 101	304	144	448
Gårdbrukere i alt	1 590 413	418 924	264 144	2 273 481	799 775	211 460	1 011 235
b) Småbrukere.							
Østfold	15 596	976	2 096	18 668	8 162	2 089	10 251
Akershus	19 540	934	3 114	23 588	11 415	2 319	13 734
Hedmark	31 134	2 827	1 511	35 472	20 390	3 281	23 671
Opland	20 699	518	3 238	24 455	13 429	2 588	16 017
Buskerud	11 526	1 558	1 823	14 907	6 203	1 353	7 556
Vestfold	10 097	694	1 950	12 741	5 818	734	6 552
Telemark	8 411	768	1 358	10 537	5 627	1 043	6 670
Aust-Agder	10 651	1 618	1 303	13 572	4 139	760	4 899
Vest-Agder	10 992	356	4 130	15 478	2 861	938	3 799
Rogaland	9 695	138	1 603	11 436	4 112	1 372	5 484
Hordaland	25 383	257	6 878	32 518	8 603	4 236	12 839
Sogn og Fjordane	4 633	39	984	5 656	1 865	514	2 379
Møre	18 048	299	2 556	20 903	6 844	1 573	8 417
Sør-Trøndelag	17 835	417	2 674	20 926	7 844	1 826	9 670
Nord-Trøndelag	18 864	1 560	2 444	22 868	11 296	2 297	13 593
Nordland	19 546	1 281	5 580	26 407	8 683	1 789	10 472
Troms	20 351	—	4 092	24 443	9 972	2 286	12 258
Finnmark	5 304	5	863	6 172	1 792	282	2 074
Småbrukere i alt	278 305	14 245	48 197	340 747	139 055	31 280	170 335

¹ Forpakttere og skogeiere medregnet.

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
II. Bygdene fylkesvis (forts.).	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
c) Alle.¹							
Østfold	151 455	32 785	18 042	202 282	77 643	18 444	96 087
Akershus	194 361	39 590	29 810	263 761	103 834	23 895	127 729
Hedmark	167 463	79 759	33 897	281 119	127 079	33 603	160 682
Opland	174 007	49 844	29 220	253 071	102 977	26 360	129 337
Buskerud	110 116	55 828	22 429	188 373	76 746	22 452	99 198
Vestfold	112 388	20 586	19 659	152 633	63 900	14 416	78 316
Telemark	67 681	39 741	17 824	125 246	53 281	10 063	63 344
Aust-Agder	50 222	20 215	9 826	80 263	24 946	5 583	30 529
Vest-Agder	74 470	13 698	16 339	104 507	20 046	8 963	29 009
Rogaland	143 466	4 856	20 382	168 704	47 892	15 992	63 884
Hordaland	110 883	5 041	26 114	142 038	35 536	15 269	50 805
Sogn og Fjordane	88 372	4 237	9 777	102 386	33 127	7 069	40 196
Møre	103 604	12 439	11 646	127 689	33 863	7 783	41 646
Sør-Trøndelag	116 221	20 010	13 517	149 748	42 579	11 716	54 295
Nord-Trøndelag	101 040	33 351	11 344	145 735	54 176	12 852	67 028
Nordland	54 178	2 181	13 266	69 625	21 064	4 001	25 065
Troms	42 635	—	8 339	50 974	18 656	4 202	22 858
Finnmark	6 603	5	1 665	8 273	2 096	426	2 522
Tilsammen	1 869 165	434 166	313 096	2 616 427	939 441	243 089	1 182 530
III. De 179 detaljunder- søkte herreder.							
a) Gårdbrukere.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rødnes	2 366 760	1 561 850	428 850	4 357 460	1 163 771	490 959	1 654 730
Skiptvet	5 407 500	233 800	527 400	6 168 700	3 027 856	563 656	3 591 512
Aremark	2 491 450	2 502 800	438 000	5 432 250	1 516 240	516 960	2 033 200
Skjeberg	8 941 807	850 000	762 766	10 554 573	5 677 067	1 047 350	6 724 417
Varteig	1 744 800	348 200	60 800	2 153 800	935 700	293 100	1 228 800
Rolvøy	2 088 589	284 900	308 261	2 681 750	956 390	162 675	1 119 065
Råde	7 780 465	998 200	825 859	9 604 524	3 653 113	847 805	4 500 918
Hobøl	4 341 041	1 455 300	724 278	6 520 619	2 962 786	732 788	3 695 574
Frogn	4 232 537	1 352 900	729 004	6 314 441	3 046 359	477 705	3 524 064
Kråkstad	4 254 110	781 400	644 948	5 680 458	2 495 660	399 950	2 895 610
Asker	6 231 924	556 000	852 027	7 639 951	3 071 096	674 169	3 745 265
Søndre Høland	3 603 780	2 062 300	672 730	6 338 810	1 970 107	689 362	2 659 469
Enebakk	6 142 200	2 061 700	1 328 800	9 532 700	4 524 575	1 116 350	5 640 925
Skedsmo	5 136 493	577 600	662 340	6 376 433	2 595 708	486 188	3 081 896
Gjerdrum	4 724 516	137 000	650 374	5 511 890	2 265 124	457 570	2 722 694
Nannestad	8 633 941	1 489 100	837 684	10 960 725	4 101 441	1 258 866	5 360 307
Feiring	952 612	694 698	321 951	1 969 261	529 067	168 552	697 619
Nes	7 173 000	1 744 000	561 400	9 478 400	4 702 200	1 788 100	6 490 300
Vang	7 575 232	1 574 266	2 950 119	12 099 617	5 361 468	1 508 298	6 869 766
Løten	6 301 719	823 299	974 385	8 099 403	3 959 393	842 387	4 801 780

¹ Forpaktere og skogeiere medregnet.

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Vinger	3 038 509	4 115 085	2 781 679	9 935 273	3 803 754	1 208 386	5 012 140
Brandval	2 846 228	2 709 482	437 351	5 993 061	2 503 298	701 467	3 204 765
Våler	2 199 805	3 902 881	444 059	6 546 745	4 006 671	804 377	4 811 048
Stor-Elvdal	1 947 055	3 613 200	1 240 495	6 800 750	3 176 160	979 160	4 155 320
Alvdal	2 484 543	1 466 683	73 024	4 024 250	1 583 824	657 267	2 241 091
Foldal	1 994 369	849 951	101 137	2 945 457	722 120	391 630	1 113 750
Tynset	5 390 186	2 217 775	155 089	7 763 050	3 324 034	549 516	3 873 550
Dovre	3 799 090	140 500	271 677	4 211 267	1 594 638	61 736	1 656 374
Vågå	3 723 109	504 500	580 154	4 807 763	1 657 378	841 861	2 499 239
Sør-Fron	4 850 036	525 700	852 127	6 227 863	2 657 726	9 450	2 667 176
Øyer	4 592 648	2 052 700	888 406	7 533 754	2 226 543	806 680	3 033 223
Østre Toten	11 702 748	2 882 200	2 602 157	17 187 105	8 833 858	2 415 104	11 248 962
Eina	1 821 030	441 000	263 271	2 525 301	990 616	182 395	1 173 011
Lunner	5 579 757	1 338 560	794 799	7 713 116	2 424 799	570 039	2 994 838
Søndre Land	3 369 690	5 728 300	1 244 722	10 342 712	5 310 231	1 751 370	7 061 601
Nord-Aurdal	5 163 099	1 272 500	239 655	6 675 254	2 810 477	547 162	3 357 639
Øystre Slidre	2 807 952	311 300	288 981	3 408 233	899 200	624 306	1 523 506
Hole	3 409 455	1 113 500	266 233	4 789 188	2 492 676	386 146	2 878 822
Gol	1 916 000	1 016 900	480 200	3 413 100	774 400	313 600	1 088 000
Hol	1 670 045	129 000	890 258	2 689 303	538 340	203 595	741 935
Sigdal	4 558 180	6 104 600	1 131 400	11 794 180	4 423 100	1 884 800	6 307 900
Nedre Eiker	1 861 900	498 500	233 032	2 593 432	1 166 673	173 634	1 340 307
Røyken	5 154 920	1 800 085	786 509	7 741 514	3 136 797	895 785	4 032 582
Øvre Sandsvær	2 248 557	779 700	552 262	3 580 519	1 269 175	268 676	1 537 851
Sande	7 505 246	1 415 300	736 754	9 657 300	4 961 173	425 655	5 386 828
Hof	2 652 109	1 743 500	901 191	5 296 800	1 373 511	10 386	1 383 897
Våle	8 217 550	1 219 400	1 098 500	10 535 450	4 765 280	1 439 040	6 204 320
Sem	11 014 428	2 76 000	2 539 042	13 829 470	4 574 280	1 240 255	5 814 535
Tjølling	5 597 140	519 810	695 269	6 812 219	3 284 842	964 592	4 249 434
Lardal	3 758 922	2 364 950	736 073	6 859 945	2 494 327	971 254	3 465 581
Skåtøy	1 511 100	499 800	256 700	2 267 600	1 110 400	141 250	1 251 650
Bamble	3 197 520	1 772 950	955 607	5 926 077	2 395 144	507 096	2 902 240
Lunde	2 738 425	1 841 800	632 634	5 212 859	2 650 160	670 000	3 320 160
Sauherad	5 074 424	2 465 700	1 133 362	8 673 486	3 635 899	139 321	3 775 220
Fyresdal	1 295 650	2 033 700	569 907	3 899 257	1 502 100	402 263	1 904 363
Vinje	1 310 345	1 302 828	599 426	3 212 599	610 075	395 307	1 005 382
Gjerstad	1 359 960	1 084 500	459 404	2 903 864	847 222	263 962	1 111 184
Øyestad	2 838 990	254 000	694 181	3 787 171	1 142 021	133 983	1 276 004
Østre Moland	1 261 950	703 400	158 130	2 123 480	795 289	140 000	935 289
Vestre Moland	925 806	573 000	216 904	1 715 710	698 795	133 127	831 922
Iveland	1 384 209	1 323 501	304 424	3 012 134	1 156 472	415 522	1 571 994
Valle	1 373 170	357 190	135 654	1 866 014	389 183	79 000	468 183

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte opgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Randesund	1 545 768	381 600	190 434	2 117 802	471 396	131 425	602 821
Hægeland	1 109 605	867 650	179 013	2 156 268	796 051	314 089	1 110 140
Øyslebø	1 905 303	955 600	451 203	3 312 106	569 611	429 598	999 209
Aseral	1 506 650	382 200	404 300	2 293 150	654 825	172 655	827 480
Vigmstad	1 605 720	355 500	352 705	2 313 925	6 000	494 880	500 880
Herad	810 475	—	90 380	900 855	132 500	61 215	193 715
Spind	719 359	—	289 503	1 008 862	105 068	3 788	108 856
Lyngdal	3 665 555	30 500	651 912	4 347 967	924 510	198 643	1 123 153
Kvås	1 144 700	76 900	283 400	1 505 000	287 850	83 785	371 635
Bakke	1 473 717	256 800	142 922	1 873 439	358 534	161 477	520 011
Nes	1 424 915	246 700	210 028	1 881 643	207 051	56 310	263 361
Lund	1 702 600	111 500	377 700	2 191 800	461 017	204 023	665 040
Helleland	2 160 185	—	144 520	2 304 705	690 110	232 265	922 375
Klepp	8 793 280	—	552 763	9 346 043	3 254 918	1 125 984	4 380 902
Høyland	11 556 661	—	1 357 159	12 913 820	5 025 927	1 444 472	6 470 399
Hjelmeland	1 783 736	397 770	268 949	2 450 455	560 690	260 343	821 033
Årdal	1 640 000	—	545 670	2 185 670	358 501	261 054	619 555
Suldal	1 694 200	773 500	278 400	2 746 100	433 100	250 200	683 300
Rennesøy	2 442 550	—	892 150	3 334 700	391 285	226 715	618 000
Stangaland	621 010	—	59 650	680 660	227 928	46 685	274 613
Tysvær	1 990 357	—	159 493	2 149 850	728 414	52 879	781 293
Torvastad	2 051 441	—	479 344	2 530 785	496 345	111 035	607 380
Strandebarm	1 475 400	169 760	133 200	1 778 360	363 600	104 874	468 474
Fjelberg	934 605	189 500	111 210	1 235 315	317 209	29 828	347 037
Vikebygd	684 364	103 500	88 848	876 712	279 400	26 068	305 468
Bremnes	1 946 060	4 900	589 737	2 540 697	345 511	368 109	713 620
Fitjar	1 140 900	39 600	158 500	1 339 000	336 210	131 350	467 560
Austevoll	513 500	17 500	321 400	852 400	206 600	46 500	253 100
Møgster	472 800	—	352 700	825 500	221 390	162 830	384 220
Fjell	554 581	—	249 712	804 293	205 330	44 113	249 443
Hamre	2 102 467	—	205 100	2 307 567	705 883	278 224	984 107
Alversund	1 828 578	3 500	111 430	1 943 508	723 900	395 078	1 118 978
Sæbø	1 103 100	—	44 700	1 147 800	476 900	30 600	507 500
Austrheim	663 140	—	194 190	857 330	99 850	205 540	305 390
Kinsarvik	2 094 811	303 000	892 526	3 290 337	658 398	211 849	870 247
Granvin	1 617 641	127 650	471 815	2 217 106	154 206	19 818	174 024
Vossestrand	1 722 357	96 900	310 164	2 129 421	298 469	149 133	447 602
Luster	3 243 000	262 000	219 700	3 724 700	1 251 730	188 900	1 440 630
Lærdal	2 994 790	—	85 500	3 080 290	1 025 200	303 800	1 329 000
Leikanger	2 844 575	257 500	433 297	3 535 372	823 581	41 033	864 614
Brekke	1 204 874	—	98 656	1 303 530	387 265	54 000	441 265
Askvoll	2 395 129	—	418 203	2 813 332	740 726	257 419	998 145
Førde	2 811 258	211 050	191 611	3 213 919	994 503	118 968	1 113 471
Bremanger	1 336 985	—	521 502	1 858 487	754 850	113 000	867 850
Sør-Vågsøy	270 660	—	60 800	331 460	56 700	11 560	68 260

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte opgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Eid	3 565 351	—	275 735	3 841 086	1 149 324	336 223	1 485 547
Innvik	3 041 800	458 900	183 400	3 684 100	1 089 100	308 800	1 397 900
Vanylven	1 171 512	—	116 869	1 288 381	305 777	113 682	419 459
Vartdal	773 812	—	218 980	992 792	87 740	87 828	175 568
Norddal	1 584 241	51 400	123 644	1 759 285	531 872	250 921	782 793
Borgund	3 745 400	14 700	399 200	4 159 300	1 037 570	225 200	1 262 770
Vestnes	1 601 950	287 100	45 050	1 934 100	508 935	148 520	657 455
Grytten	1 816 235	65 800	335 654	2 217 689	554 063	100 662	654 725
Nesset	1 392 310	339 790	199 780	1 931 880	363 905	121 375	485 280
Sør-Aukra	1 094 150	4 900	369 800	1 468 850	518 900	24 368	543 268
Frei	789 200	130 600	33 700	953 500	359 000	89 700	448 700
Øre	1 860 620	77 300	45 730	1 983 650	728 860	173 000	901 860
Tingvoll	2 539 499	1 103 692	122 486	3 765 677	903 537	247 492	1 151 029
Kornstad	823 176	12 000	79 101	914 277	337 005	82 970	419 975
Tustna	883 960	296 920	227 561	1 408 441	511 500	42 604	554 104
Surnadal	2 953 956	773 608	157 911	3 885 475	958 716	600	959 316
Valsøyfjord	916 900	239 500	68 230	1 224 630	307 000	133 340	440 340
Stoksund	594 650	12 000	93 907	700 557	201 247	88 988	290 235
Stjørna	1 884 563	—	135 111	2 019 674	715 160	142 587	857 747
Hitra	666 340	50 000	66 900	783 240	329 120	26 852	355 972
Heim	957 850	85 000	75 667	1 118 517	337 731	136 263	473 994
Rissa	3 622 450	229 000	229 550	4 081 000	1 136 902	312 360	1 449 262
Orkland	2 572 278	645 711	385 459	3 603 448	581 452	405 511	986 963
Rennebu	3 644 332	887 950	379 952	4 912 234	995 448	317 246	1 312 694
Røros landsogn	816 530	33 000	58 530	908 060	149 558	71 532	221 090
Singsås	1 871 055	832 335	129 046	2 832 436	440 043	254 662	694 705
Støren	1 902 516	764 255	378 840	3 045 611	313 440	8 980	322 420
Hølonda	969 770	519 931	130 716	1 620 417	651 048	118 925	769 973
Børsa	1 909 565	429 600	324 620	2 663 785	631 030	239 920	870 950
Byneset	3 814 444	273 160	271 832	4 359 436	1 376 562	311 671	1 688 233
Malvik	2 799 715	777 650	412 935	3 990 300	1 562 330	243 661	1 805 991
Meråker	497 319	195 450	35 190	727 959	320 639	31 290	351 929
Skatval	4 183 158	281 900	467 896	4 932 954	1 253 205	335 997	1 589 202
Frol	3 569 454	504 850	238 301	4 312 605	1 966 548	493 212	2 459 760
Verran	863 284	666 309	57 995	1 587 588	353 950	282 248	636 198
Sparbu	4 090 731	1 458 320	147 892	5 696 943	2 944 868	838 404	3 783 272
Beitstad	2 999 653	1 095 900	248 140	4 343 693	2 073 084	507 035	2 580 119
Snåsa	2 340 927	2 914 891	758 401	6 014 219	1 036 963	251 183	1 288 146
Namsskogan	298 644	123 166	66 048	487 858	118 784	20 771	139 555
Overhalla	3 007 827	1 416 781	226 163	4 650 771	1 956 707	204 790	2 161 497
Otterøy	928 275	298 800	184 834	1 411 909	341 515	104 030	445 545
Kolvreid	791 418	154 400	115 084	1 060 902	344 571	53 160	397 731
Brønnøy	874 432	—	147 790	1 022 222	450 027	41 813	491 840
Velfjord	403 870	—	38 005	442 865	160 430	44 565	204 995

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte opgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign.skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Alstahaug	451 516	—	98 505	550 021	252 996	9 870	262 866
Hattfjellidal	533 145	—	78 060	611 205	34 910	7 700	42 610
Nesna	941 580	—	158 500	1 100 080	318 026	4 5703	363 729
Nord-Rana	1 259 185	—	243 800	1 502 985	374 318	6 875	381 193
Rødøy	247 950	—	98 900	346 850	65 455	28 100	93 555
Skjerstad	671 750	—	177 850	849 600	158 800	37 760	196 560
Saltdal	346 200	219 100	247 000	812 300	35 200	13 500	48 700
Leiranger	339 000	—	50 000	389 000	71 900	31 600	103 500
Tysfjord	144 324	—	48 165	192 489	39 460	5 980	45 440
Evenes	430 105	—	30 826	460 931	253 385	35 243	288 628
Gimsøy	103 520	—	16 200	119 720	43 940	2 060	46 000
Flakstad	535 100	—	125 825	660 925	324 450	126 365	450 815
Øksnes	569 673	—	248 655	818 328	310 325	69 417	379 742
Bjørnskinn	539 000	—	50 000	589 000	193 500	40 000	233 500
Kvæfjord	1 612 300	—	425 100	2 037 400	550 900	132 900	683 800
Trondenes	1 888 694	—	264 799	2 153 493	1 043 990	2 428	1 046 418
Sørreisa	534 320	—	95 200	629 520	256 250	90 300	346 550
Gratangen	343 760	—	65 400	409 160	143 890	28 721	172 611
Lavangen	594 000	—	77 700	671 700	119 800	96 754	216 554
Bardu	1 398 125	—	143 155	1 541 280	558 944	162 620	721 564
Malangen	606 447	—	132 905	739 352	206 296	44 116	250 412
Storfjord	21 780	—	8 720	30 500	—	—	—
Helgøy	218 300	—	74 800	293 100	55 300	63 100	118 400
Kvænangen	353 100	—	155 500	508 600	134 380	55 990	190 370
Kautokeino	106 500	—	136 000	242 500	2 200	1 800	4 000
Loppa	—	—	—	—	—	—	—
Tana	63 015	—	7 800	70 815	17 500	4 375	21 875
Nesseby	78 828	—	16 943	95 771	17 000	14 465	31 465
Nord-Varanger	50 845	—	23 910	74 755	14 300	3 530	17 830
b) Småbrukere.							
Rødenes	267 950	23 600	44 100	335 650	163 850	18 550	182 400
Skiptvet	231 900	1 000	54 500	287 400	126 604	29 209	155 813
Aremark	276 600	115 300	48 500	440 400	141 750	48 600	190 350
Skjeberg	739 505	—	20 606	760 111	452 634	67 140	519 774
Varteig	937 200	71 000	52 800	1 061 000	498 700	201 100	699 800
Rolvøy	328 395	2 800	105 539	436 734	140 264	41 268	181 532
Råde	769 260	42 200	67 150	878 610	349 110	123 225	472 335
Hobøl	535 872	—	156 045	691 917	374 147	46 129	420 276
Frogn	315 437	15 000	28 984	359 421	193 261	13 985	207 246
Kråkstad	291 800	—	13 700	305 500	157 700	23 000	180 700
Asker	2 194 702	—	356 834	2 551 536	1 168 999	251 184	1 420 183
Søndre Høland	436 175	25 800	82 680	544 655	283 644	63 912	347 556
Enebakk	647 100	—	104 600	751 700	481 100	67 400	548 500
Skedsmo	733 691	12 500	74 547	820 738	296 151	69 264	365 415

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte opgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Gjerdrum	456 844	5 500	95 205	557 549	259 735	54 849	314 584
Nannestad	824 220	16 200	193 222	1 033 642	461 684	113 718	575 402
Feiring	554 790	233 300	79 076	867 166	390 413	93 344	483 757
Nes	543 000	800	19 900	563 700	365 600	84 900	450 500
Vang	1 154 999	61 562	90 499	1 307 060	853 240	159 297	1 012 537
Løten	2 277 496	53 890	109 535	2 440 921	1 645 048	175 215	1 820 263
Vinger	996 069	47 010	44 246	1 087 325	617 729	45 190	662 919
Brandval	890 279	226 951	32 787	1 150 017	622 216	97 644	719 860
Våler	1 076 853	175 530	84 168	1 336 551	759 743	142 967	902 710
Stor-Elvdal	1 638 755	67 600	48 350	1 754 705	1 026 330	127 295	1 153 625
Alvdal	688 921	87 140	30 275	806 336	565 605	160 090	725 695
Foldal	508 420	110 989	32 634	652 043	224 025	143 627	367 652
Tynset	1 016 745	148 783	31 672	1 197 200	918 005	86 535	1 004 540
Dovre	236 810	—	17 571	254 381	148 750	1 939	150 689
Vågå	529 358	5 600	80 608	615 566	275 666	87 161	362 827
Sør-Fron	538 665	25 800	126 091	690 556	418 537	2 000	420 537
Øyer	647 172	24 400	121 392	792 964	359 451	109 950	469 401
Østre Toten	1 878 895	19 850	168 367	2 067 112	1 383 019	155 575	1 538 594
Eina	196 099	—	147 600	343 699	207 560	20 903	228 463
Lunner	1 043 610	28 620	116 678	1 188 908	606 646	29 778	636 424
Søndre Land	424 630	27 000	10 710	462 340	316 499	39 659	356 158
Nord-Aurdal	1 001 230	58 900	168 011	1 228 141	633 883	69 455	703 338
Øystre Slidre	1 097 931	—	230 636	1 328 567	262 979	372 985	635 964
Hole	937 457	134 000	124 559	1 196 016	607 957	24 747	632 704
Gol	1 039 600	49 000	207 200	1 295 800	503 400	63 900	567 300
Hol	468 270	3 000	161 260	632 530	180 400	89 693	270 093
Sigdal	1 046 900	323 900	144 100	1 514 900	722 100	241 000	963 100
Nedre Eiker	306 300	61 500	12 875	380 675	127 644	37 501	165 145
Røyken	520 493	2 100	49 300	571 893	240 808	54 803	295 611
Øvre Sandsvær	515 126	79 600	65 375	660 101	244 660	61 347	306 007
Sande	772 451	105 500	232 355	1 110 306	449 631	56 223	505 854
Hof	825 209	99 800	183 130	1 108 139	714 686	24 039	738 725
Våle	604 600	4 900	103 800	713 300	290 800	71 900	362 700
Sem	368 135	—	66 800	434 935	139 476	18 905	158 381
Tjølling	361 455	8 000	44 653	414 108	194 075	17 870	211 945
Lardal	703 825	31 640	71 452	806 917	585 104	110 412	695 516
Skåtøy	650 400	52 300	154 200	856 900	276 500	59 600	336 100
Bamble	279 255	20 450	73 785	373 490	148 445	53 880	202 325
Lunde	615 950	41 000	78 929	735 879	515 433	130 000	645 433
Sauherad	1 103 354	56 700	102 354	1 262 408	824 697	26 432	851 129
Fyresdal	253 370	89 300	54 975	397 645	140 058	43 648	183 706
Vinje	129 079	17 100	25 180	171 359	55 148	49 540	104 688

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Gjerstad	757 585	216 200	31 514	1 005 299	324 425	85 971	410 396
Øyestad	976 090	1 500	137 303	1 114 893	412 117	20 147	432 264
Østre Moland	552 705	145 350	32 405	730 460	234 024	43 000	277 024
Vestre Moland	543 403	59 200	129 032	731 635	223 005	53 692	276 697
Iveland	92 650	33 500	17 942	144 092	43 777	25 412	69 189
Valle	111 015	5 200	23 018	139 233	22 497	3 000	25 497
Randesund	99 990	13 000	56 505	169 495	21 200	200	21 400
Hægeland	80 670	41 550	17 779	139 999	57 465	8 969	66 434
Øyslebø	56 994	6 700	16 157	79 851	17 800	11 670	29 470
Åseral	82 400	4 500	28 300	115 200	29 200	11 900	41 100
Vigmostad	81 070	4 500	12 400	97 970	—	24 050	24 050
Herad	265 200	—	44 950	310 150	59 030	22 390	81 420
Spind	690 668	—	454 376	1 145 044	94 450	13 938	108 388
Lyngdal	673 694	—	229 565	903 259	160 313	39 135	199 448
Kvås	53 900	1 100	26 500	81 500	6 900	1 350	8 250
Bakke	208 963	12 000	58 786	279 749	46 900	13 238	60 138
Nes	345 300	2 000	45 900	393 200	53 550	32 550	86 100
Lund	13 700	—	5 000	18 700	—	1 100	1 100
Helleland	—	—	—	—	—	—	—
Klepp	519 809	—	90 232	610 041	231 382	23 328	254 710
Høyland	3 044 714	—	298 586	3 343 300	1 421 791	486 599	1 908 390
Hjelmeland	520 069	64 360	147 581	732 010	159 472	76 516	235 988
Årdal	47 880	—	98 120	146 000	5 000	19 117	24 117
Suldal	—	—	—	—	—	—	—
Rennesøy	—	—	—	—	—	—	—
Stangaland	135 600	—	48 600	184 200	33 159	7 200	40 359
Tysvær	202 187	—	35 450	237 637	46 708	19 700	66 408
Torvastad	17 400	—	21 050	38 450	1 500	—	1 500
Strandebarm	396 200	6 400	54 600	457 200	86 300	45 100	131 400
Fjelberg	436 200	14 800	137 000	588 000	182 760	2 468	185 228
Vikebygd	443 082	24 500	184 474	652 056	201 300	12 623	213 923
Bremnes	255 435	—	68 711	324 146	32 725	105 168	137 893
Fitjar	627 500	—	187 700	815 200	231 460	141 870	373 330
Møgster	331 250	—	190 650	521 900	134 800	88 750	223 550
Austevoll	384 400	7 250	159 600	551 250	108 550	69 350	177 900
Fjell	1 818 406	—	621 751	2 440 157	754 537	201 055	955 592
Hamre	611 845	—	15 300	627 145	305 395	44 135	349 530
Alversund	153 352	—	4 266	157 618	54 500	46 280	100 780
Sæbø	59 200	—	—	59 200	25 030	200	25 230
Austrheim	1 004 916	—	218 645	1 223 561	188 750	454 006	642 756
Kinsarvik	645 380	20 500	137 363	803 243	182 724	61 550	244 274
Granvin	73 990	—	39 609	113 599	11 200	410	11 610
Vossestrand	504 300	5 300	79 000	588 600	204 650	58 700	263 350

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign.skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Luster	—	—	—	—	—	—	—
Lærdal	341 600	—	11 200	352 800	126 600	42 300	168 900
Leikanger	205 504	—	62 825	268 329	58 420	8 587	67 007
Brekke	44 800	—	—	44 800	18 250	4 800	23 050
Askvoll	—	—	—	—	—	—	—
Førde	—	—	—	—	—	—	—
Bremanger	215 246	—	138 120	353 366	111 844	20 000	131 844
Sør-Vågsøy	236 690	—	44 900	281 590	87 900	21 040	108 940
Eid	—	—	—	—	—	—	—
Innvik	467 800	12 700	63 900	544 400	183 400	64 700	248 100
Vanylven	548 041	—	54 415	602 456	151 091	54 858	205 949
Vartdal	176 086	—	49 500	225 586	31 870	22 180	54 050
Norddal	241 063	7 000	52 610	300 673	84 862	59 570	144 432
Borgund	1 588 000	—	248 400	1 836 400	623 420	116 000	739 420
Vestnes	966 500	15 500	52 300	1 034 300	378 100	57 775	435 875
Grytten	90 351	400	32 732	123 483	19 457	4 100	23 557
Nesset	440 200	8 400	31 000	479 600	228 900	20 900	249 800
Sør-Aukra	117 600	—	34 900	152 500	60 800	7 050	67 850
Frei	349 600	1 900	31 900	383 400	155 800	28 700	184 500
Øre	272 200	—	11 000	283 200	130 350	40 000	170 350
Tingvoll	463 380	29 701	50 253	543 334	140 738	43 045	183 783
Kornstad	306 398	—	95 630	402 028	202 186	64 304	266 490
Tustna	341 535	30 910	81 182	453 627	103 309	27 034	130 343
Surnadal	265 995	7 666	47 905	321 566	83 154	—	83 154
Valsøyfjord	104 250	2 000	14 750	121 000	34 480	12 845	47 325
Stoksund	75 725	—	18 945	94 670	24 200	9 730	33 930
Stjørna	226 785	—	30 850	257 635	91 750	17 647	109 397
Hitra	253 300	—	57 650	310 950	110 600	17 270	127 870
Heim	299 280	—	46 650	345 930	106 455	39 845	146 300
Rissa	936 086	—	30 350	966 436	384 740	67 350	452 090
Orkland	107 695	—	2 500	110 195	27 000	18 193	45 193
Rennebu	310 487	17 500	48 253	376 240	108 114	25 745	133 859
Røros landsogn	353 883	8 000	3 000	364 883	121 663	54 463	176 126
Singsås	292 378	13 160	80 477	386 015	123 638	36 229	159 867
Støren	501 900	12 438	143 945	658 283	208 143	550	208 693
Hølanda	318 178	28 285	70 016	416 479	184 325	36 995	221 320
Børse	114 940	—	70 290	185 230	59 840	18 550	78 390
Byneset	193 760	—	31 200	224 960	68 901	18 413	87 314
Malvik	485 862	25 140	36 340	547 342	210 749	64 948	275 697
Meråker	513 956	16 950	140 280	671 186	214 818	39 895	254 713
Skatval	679 235	4 000	58 511	741 746	282 989	52 080	335 069
Frol	657 964	8 000	84 061	750 025	344 573	63 484	408 057
Verran	370 095	39 688	56 700	466 483	131 703	83 145	214 848
Sparbu	395 530	38 350	17 742	451 622	316 772	62 907	379 679
Beitstad	773 473	32 100	54 765	860 338	624 030	117 939	741 969

Tabell 2 (forts.). Spesifiserte oppgaver over gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld.

	Bruttoformue				Gjeld		
	Jordvei m. tilbe- hør, be- setning og redskap	Procent- lign. skog (særskilt lignet skog)	Annen formue	I alt formue	Pante- gjeld	Annen gjeld	I alt gjeld
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Snåsa	282 451	100 737	51 376	434 564	206 824	45 917	252 741
Namsskogan	99 859	30 600	6 772	137 231	49 515	22 972	72 487
Overhalla	539 999	74 948	53 977	668 924	363 581	42 712	406 293
Otterøy	206 619	3 000	21 849	231 468	95 315	26 710	122 025
Kolvreid	483 027	65 000	102 521	650 548	263 408	30 812	294 220
Brønnøy	728 333	—	241 890	970 223	371 139	60 303	431 442
Velfjord	252 405	—	21 085	273 490	123 415	17 180	140 595
Alstahaug	196 900	—	59 640	256 540	125 820	9 863	135 683
Hattfjelldal	34 210	—	32 200	66 410	6 940	6 050	12 990
Nesna	475 600	—	51 200	526 800	216 650	25 250	241 900
Nord-Rana	207 785	—	35 320	243 105	97 635	3 950	101 585
Rødøy	186 270	—	47 000	233 270	53 210	19 320	72 530
Skjerstad	434 700	—	78 200	512 900	135 650	22 050	157 700
Saltdal	885 375	361 700	452 770	1 699 845	174 120	86 100	260 220
Leiranger	257 800	—	37 700	295 500	84 300	8 200	92 500
Tysfjord	409 398	—	104 655	514 053	145 427	45 594	191 021
Evenes	148 636	—	11 613	160 249	91 100	12 762	103 862
Gimsøy	533 005	—	151 715	684 720	168 682	43 332	212 014
Flakstad	—	—	—	—	—	—	—
Øksnes	385 475	—	226 788	612 263	267 105	76 775	343 880
Bjørnskinn	384 500	—	24 000	408 500	182 500	25 500	208 000
Kvæfjord	811 500	—	247 900	1 059 400	329 200	107 600	436 800
Trondenes	998 443	—	123 095	1 121 538	562 311	1 990	564 301
Sørreisa	754 960	—	116 150	871 110	338 100	119 200	457 300
Gratangen	1 073 138	—	348 325	1 421 463	416 832	145 013	561 845
Lavangen	966 445	—	64 500	1 030 945	462 219	112 486	574 705
Bardu	115 270	—	8 050	123 320	69 650	17 550	87 200
Malangen	482 345	—	76 465	558 810	314 126	39 743	353 869
Storfjord	448 910	—	94 727	543 637	140 963	9 503	150 466
Helgøy	460 100	—	141 000	601 100	192 800	109 100	301 900
Kvænangen	432 270	—	94 980	527 250	191 160	29 790	220 950
Kautokeino	62 680	—	8 150	70 830	5 423	—	5 423
Loppa	411 240	1 800	128 018	541 058	69 709	17 431	87 140
Tana	636 634	—	26 390	663 024	286 285	49 040	335 325
Nesseby	331 085	—	33 615	364 700	78 706	34 554	113 260
Nord-Varanger	557 645	—	129 445	687 090	371 270	26 665	397 935

Tabell 3. Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
I. Rikets bygder.							
(Beregnete tall.)							
a) gårdbrukere	11 467	21 017	21 796	18 267	11 647	6 810	91 004
b) småbrukere	10 180	8 926	11 622	12 068	9 186	8 899	60 881
c) alle	21 647	29 943	33 418	30 335	20 833	15 709	151 885
II. Bygdene fylkesvis.							
(Beregnete tall.)							
a) Gårdbrukere.							
Østfold	219	870	832	1 107	925	697	4 650
Akershus	224	1 017	1 068	1 200	1 007	569	¹ 5 085
Hedmark	190	839	972	1 162	910	669	4 742
Opland	417	1 283	1 791	1 544	1 042	437	6 514
Buskerud	369	823	834	704	568	391	3 689
Vestfold	294	596	804	784	909	533	3 920
Telemark	468	937	702	591	456	813	¹ 3 967
Aust-Agder	324	424	496	458	269	130	2 101
Vest-Agder	1 185	1 536	1 180	707	326	153	5 087
Rogaland	1 404	1 659	1 783	1 551	888	432	¹ 7 717
Hordaland	1 202	2 172	2 139	1 539	681	280	8 013
Sogn og Fjordane	1 146	2 164	2 233	1 621	940	517	8 621
Møre	1 285	2 098	2 301	1 536	658	252	^{1,2} 8 130
Sør-Trøndelag	567	1 881	1 781	1 189	617	193	6 228
Nord-Trøndelag	344	885	1 154	1 031	647	343	4 404
Nordland	1 491	1 151	1 074	965	504	296	² 5 481
Troms	201	628	613	563	285	105	² 2 395
Finnmark	137	54	39	15	15	—	² 260
Gårdbrukere i alt	11 467	21 017	21 796	18 267	11 647	6 810	91 004
b) Småbrukere.							
Østfold	197	263	329	356	410	454	2 009
Akershus	238	246	420	612	538	586	¹ 2 640
Hedmark	512	560	860	1 249	1 590	2 054	6 825
Opland	517	383	681	904	918	1 051	4 454
Buskerud	456	395	497	550	403	478	2 779
Vestfold	106	127	154	195	167	319	1 068
Telemark	273	203	227	207	200	443	¹ 1 553
Aust-Agder	443	273	303	324	203	118	1 664
Vest-Agder	750	335	323	194	87	56	1 745
Rogaland	385	267	332	339	290	231	¹ 1 844
Hordaland	727	1 079	1 297	1 126	638	322	5 189
Sogn og Fjordane	278	167	195	216	180	94	1 130
Møre	845	797	884	939	534	310	¹ 4 309
Sør-Trøndelag	482	538	803	718	465	272	3 278
Nord-Trøndelag	345	582	702	653	653	818	3 753
Nordland	1 874	1 142	1 712	1 471	666	454	7 319
Troms	768	1 259	1 605	1 695	982	608	³ 6 917
Finnmark	984	310	298	320	262	231	³ 2 405
Småbrukere i alt	10 180	8 926	11 622	12 068	9 186	8 899	60 881

¹ Etter ligningsoppgavene for 1931/32.

² Medregnet «gårdbrukere og fiskere».

³ Medregnet «småbrukere og fiskere».

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere
fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
II. Bygdene fylkesvis							
(forts.)							
c) Alle.							
Østfold	416	1 133	1 161	1 463	1 335	1 151	6 659
Akershus	462	1 263	1 488	1 812	1 545	1 155	7 725
Hedmark	702	1 399	1 832	2 411	2 500	2 723	11 567
Opland	934	1 666	2 472	2 448	1 960	1 488	10 968
Buskerud	825	1 218	1 331	1 254	971	869	6 468
Vestfold	400	723	958	979	1 076	852	4 988
Telemark	741	1 140	929	798	656	1 256	5 520
Aust-Agder	767	697	799	782	472	248	3 765
Vest-Agder	1 935	1 871	1 503	901	413	209	6 832
Rogaland	1 789	1 926	2 115	1 890	1 178	663	9 561
Hordaland	1 929	3 251	3 436	2 665	1 319	602	13 202
Sogn og Fjordane	1 424	2 331	2 428	1 837	1 120	611	9 751
Møre	2 130	2 895	3 185	2 475	1 192	562	12 439
Sør-Trøndelag	1 049	2 419	2 584	1 907	1 082	465	9 506
Nord-Trøndelag	689	1 467	1 856	1 684	1 300	1 161	8 157
Nordland	3 365	2 293	2 786	2 436	1 170	750	12 800
Troms	969	1 887	2 218	2 258	1 267	713	9 312
Finmark	1 121	364	337	335	277	231	2 665
Tilsammen	21 647	29 943	33 418	30 335	20 833	15 709	151 885
III. De 179 detaljunder-							
søkte herreder.							
a) Gårdbrukere.							
Rødnes	11	31	30	26	23	6	127
Skiptvet	8	44	30	42	44	52	220
Aremark	9	27	17	20	22	13	108
Skjeberg	8	27	37	61	65	55	253
Varteig	—	10	18	20	14	4	66
Rolvøy	—	24	15	20	10	4	73
Råde	16	42	44	72	27	19	220
Hobøl	5	20	24	25	34	28	136
Frogn	5	18	21	30	29	10	113
Kråkstad	5	22	23	23	27	15	115
Asker	3	30	28	27	14	9	111
Søndre Høland	15	43	44	33	25	14	174
Enebakk	6	43	39	58	50	60	256
Skedsmo	9	28	30	34	17	8	126
Gjerdrum	3	28	32	45	31	18	157
Nannestad	7	57	71	70	78	15	298
Feiring	9	12	7	11	7	7	53
Nes	2	20	37	49	40	41	189
Vang	10	25	26	27	37	35	160
Løten	2	23	20	26	49	33	153
Vinger	16	23	23	37	14	17	130
Brandval	10	37	19	30	21	12	129
Våler	1	22	21	33	27	29	133
Stor-Elvdal	4	16	8	15	15	11	69
Alvdal	3	24	35	50	35	29	176
Foldal	10	41	45	42	17	6	161
Tynset	9	61	105	96	62	20	353

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Dovre	37	53	58	44	29	17	238
Vågå	12	31	72	41	27	15	198
Sør-Fron	4	46	55	52	28	16	201
Øyer	13	56	86	43	17	14	229
Østre Toten	4	24	36	94	78	24	260
Eina	4	24	16	20	24	3	91
Lunner	5	57	73	50	23	3	211
Søndre Land	5	9	20	15	16	14	79
Nord-Aurdal	32	58	90	75	55	22	332
Øystre Slidre	12	33	41	38	21	5	150
Hole	6	17	28	24	32	13	120
Gol	24	33	33	26	10	5	131
Hol	18	29	24	21	7	6	105
Sigdal	29	60	45	37	37	51	259
Nedre Eiker	3	7	14	9	12	3	48
Røyken	3	30	44	44	23	10	154
Øvre Sandsvær	8	28	19	14	20	9	98
Sande	5	35	53	49	59	24	225
Hof	12	23	24	13	10	4	86
Våle	19	27	44	56	76	46	268
Sem	40	47	65	72	59	19	302
Tjølling	13	31	42	26	52	47	211
Lardal	6	30	32	38	38	33	177
Skåtøy	14	19	22	28	21	16	120
Bamble	37	50	39	31	32	59	248
Lunde	5	43	26	27	16	61	178
Sauherad	32	80	39	38	31	55	275
Fyresdal	5	27	24	18	12	16	102
Vinje	37	40	44	22	14	18	175
Gjerstad	8	20	17	19	10	5	79
Øyestad	33	20	25	25	16	5	124
Østre Moland	6	12	18	16	9	6	67
Vestre Moland	3	7	17	9	11	—	47
Iveland	7	18	18	32	18	15	108
Valle	25	31	31	15	4	2	108
Randesund	15	27	30	15	5	—	92
Hægeland	8	22	18	16	21	15	100
Øyslebø	10	39	37	28	10	—	124
Åseral	35	29	31	18	11	18	142
Vigmostad	38	36	25	13	9	1	122
Herad	11	34	24	9	1	—	79
Spind	40	14	8	4	1	—	67
Lyngdal	47	108	66	39	16	1	277
Kvås	26	31	27	17	5	—	106
Bakke	25	51	48	24	10	6	164
Nes	76	39	16	15	2	1	149

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere
fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Lund	37	49	39	24	23	5	177
Helleland	21	24	40	29	25	2	141
Klepp	16	41	66	77	32	10	242
Høyland	12	84	85	102	65	46	394
Hjelmeland	25	28	30	14	12	6	115
Årdal	22	29	22	16	12	7	108
Suldal	44	33	30	22	11	19	159
Rennesøy	40	39	33	12	8	—	132
Stangaland	8	14	7	17	3	1	50
Tysvær	53	29	52	44	12	1	191
Torvastad	57	26	23	14	10	6	136
Strandebarm	22	35	32	13	8	5	115
Fjelberg	17	27	20	19	3	2	88
Vikebygd	9	18	16	14	11	—	68
Bremnes	30	116	93	44	11	10	304
Fitjar	16	38	48	31	11	5	149
Austevoll	18	15	15	7	7	—	62
Møgster	9	11	9	6	9	8	52
Fjell	—	27	12	11	4	2	56
Hamre	17	30	70	52	18	3	190
Alversund	11	15	41	57	36	18	178
Sæbø	7	24	42	45	9	3	130
Austrheim	6	29	24	23	3	1	86
Kinsarvik	28	30	25	22	14	5	124
Granvin	63	21	12	2	3	—	101
Vossestrand	24	63	33	8	10	2	140
Luster	—	43	48	41	10	5	147
Lærdal	4	23	31	18	15	6	97
Leikanger	46	39	42	31	10	8	176
Brekke	22	22	27	19	12	9	111
Askvoll	38	96	86	52	30	13	315
Førde	30	78	72	53	25	4	262
Bremanger	22	64	67	42	37	38	270
Sør-Vågsøy	16	8	5	1	5	—	35
Eid	61	68	71	72	46	27	345
Innvik	31	70	77	52	32	12	274
Vanylven	29	31	36	35	6	3	140
Vartdal	40	27	22	6	8	2	105
Norddal	—	44	55	39	29	8	175
Borgund	104	87	83	45	20	11	350
Vestnes	24	35	34	28	12	1	134
Grytten	24	33	32	19	7	2	117
Neset	22	32	33	22	2	3	114
Sør-Aukra	14	27	39	33	12	3	128
Frei	2	16	21	15	9	4	67
Øre	9	31	49	55	22	7	173
Tingvoll	13	45	55	31	14	2	160
Kornstad	3	27	33	24	12	11	110
Tustna	7	37	21	4	2	7	78

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere
fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Surnadal	33	49	52	31	6	—	171
Valsøyfjord	4	17	25	6	7	1	60
Stoksund	9	19	24	14	12	6	84
Stjørna	18	24	45	38	13	6	144
Hitra	10	11	14	20	16	2	73
Heim	7	17	21	23	15	3	86
Rissa	12	52	77	46	14	2	203
Orkland	10	55	42	24	12	3	146
Rennebu	23	73	47	43	19	6	211
Røros landsogn	9	26	15	8	2	—	60
Singsås	2	66	48	17	6	1	140
Støren	18	44	16	4	—	—	82
Hølonde	2	19	17	14	16	5	73
Børse	23	31	24	21	14	12	125
Byneset	9	56	53	33	19	6	176
Malvik	2	21	44	20	11	1	99
Meråker	1	4	22	10	6	2	45
Skatval	16	34	39	30	13	4	136
Frol	3	12	34	35	25	15	124
Verran	—	15	17	7	11	3	53
Sparbu	2	6	33	47	40	27	155
Beitstad	1	11	22	41	37	12	124
Snåsa	29	53	33	21	7	3	146
Namsskogan	10	7	11	8	2	1	39
Overhalla	17	39	39	44	18	15	172
Otterøy	7	34	27	18	5	5	96
Kolvereid	6	22	33	16	10	5	92
Brønnøy	8	17	20	27	18	4	94
Velfjord	2	16	19	16	7	6	66
Alstahaug	3	12	18	17	8	1	59
Hattfjelldal	84	39	11	3	—	—	137
Nesna	27	32	40	27	15	3	144
Nord-Rana	82	62	43	34	14	5	240
Rødøy	14	14	10	6	2	3	49
Skjerstad	48	32	25	9	5	1	120
Saltdal	54	12	6	2	1	—	75
Leiranger	24	10	6	11	2	—	53
Tysfjord	6	10	3	3	1	—	23
Evenes	4	9	11	15	12	8	59
Gimsøy	3	3	4	4	1	—	15
Flakstad	10	9	14	29	17	41	120
Øksnes	8	11	39	34	13	4	109
Bjørnskinn	17	16	15	18	18	3	87
Kvæfjord	29	41	43	34	20	3	170
Trondenes	—	53	41	39	26	14	173
Sørreisa	2	10	20	20	7	5	64
Gratangen	3	16	13	9	5	—	46
Lavangen	3	25	19	15	1	—	63

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere
fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Bardu	6	42	52	70	30	12	212
Malangen	18	26	29	12	12	3	100
Storfjord	2	—	—	—	—	—	2
Helgøy	4	11	6	9	3	2	35
Kvænangen	9	14	10	6	4	1	44
Kautokeino	23	2	1	1	—	—	27
Loppa	—	—	—	—	—	—	—
Tana	1	1	4	—	—	—	6
Nesseby	2	6	1	1	1	—	11
Nord-Varanger	2	2	2	1	2	—	9
b) Småbrukere.							
Rødnes	9	6	7	9	9	12	52
Skiptvet	4	4	4	6	7	6	31
Aremark	7	5	7	9	6	13	47
Skjeberg	3	13	10	18	23	18	85
Varteig	3	12	22	16	18	21	92
Rolvøy	3	6	5	5	4	4	27
Råde	14	13	16	14	18	15	90
Hobøl	4	4	8	8	13	20	57
Frogn	—	2	10	9	4	1	26
Kråkstad	6	3	3	9	4	8	33
Asker	7	9	24	33	27	16	116
Søndre Høland	5	8	4	20	4	25	66
Enebakk	7	3	14	14	18	44	100
Skedsmo	12	6	8	15	9	3	53
Gjerdrum	3	9	12	11	8	15	58
Nannestad	13	8	8	24	44	9	106
Feiring	6	13	21	17	16	25	98
Nes	10	1	12	16	18	34	91
Vang	4	13	14	26	48	54	159
Løten	18	17	37	64	92	83	311
Vinger	29	19	21	31	35	43	178
Brandval	24	15	13	21	27	23	123
Våler	1	22	28	44	43	48	186
Stor-Elvdal	17	28	43	55	69	92	304
Alvdal	2	5	17	22	25	58	129
Foldal	12	14	20	18	17	21	102
Tynset	17	11	18	27	40	78	191
Dovre	17	3	6	7	22	12	67
Vågå	11	14	27	34	22	23	131
Sør-Fron	16	5	29	25	32	23	130
Øyer	18	24	25	24	36	38	165
Østre Toten	12	14	27	42	48	107	250
Eina	4	4	5	10	13	12	48
Lunner	16	18	24	39	33	17	147
Søndre Land	12	1	6	8	24	30	81
Nord-Aurdal	29	7	20	51	29	36	172
Øystre Slidre	24	28	42	39	24	27	184

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere
fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Hole	22	12	20	28	22	31	135
Gol	31	26	30	33	26	21	167
Hol	16	8	16	18	9	5	72
Sigdal	24	30	26	28	25	50	183
Nedre Eiker	2	3	6	4	2	—	17
Røyken	5	8	8	13	8	1	43
Øvre Sandsvær	13	11	18	13	8	11	74
Sande	7	13	8	18	12	16	74
Hof	7	5	15	19	19	31	96
Våle	9	8	8	9	10	9	53
Sem	7	2	9	6	2	2	28
Tjølling	4	8	4	9	6	6	37
Lardal	6	12	14	13	14	57	116
Skåtøy	19	18	22	16	12	11	98
Bamble	15	9	6	8	10	17	65
Lunde	8	9	12	14	11	50	104
Sauherad	40	25	29	21	28	65	208
Fyresdal	12	14	13	10	7	10	66
Vinje	11	3	5	10	9	17	55
Gjerstad	8	19	28	24	10	2	91
Øyestad	32	13	18	24	11	13	111
Østre Moland	20	11	12	9	12	4	68
Vestre Moland	19	12	5	14	8	4	62
Iveland	4	1	3	—	4	2	14
Valle	18	6	3	3	1	2	33
Randesund	4	3	3	0	—	—	10
Hægeland	7	2	3	2	4	2	20
Øyslebø	4	—	2	3	1	1	11
Åseral	6	2	3	1	—	5	17
Vigmostad	5	4	2	1	3	—	15
Herad	6	14	17	7	1	—	45
Spind	73	19	11	10	4	1	118
Lyngdal	31	24	28	12	6	3	104
Kvås	8	3	—	3	—	—	14
Bakke	19	6	6	6	—	2	39
Nes	27	8	7	4	3	—	49
Lund	1	1	1	—	—	—	3
Helleland	—	—	—	—	—	—	—
Klepp	7	5	6	10	5	1	34
Høyland	26	33	47	51	53	47	257
Hjelmeland	23	15	11	11	7	5	72
Årdal	2	1	1	2	—	1	7
Suldal	—	—	—	—	—	—	—
Rennesøy	—	—	—	—	—	—	—
Stangaland	6	5	5	2	—	—	18
Tysvær	25	3	7	5	4	1	45
Torvastad	2	1	1	—	—	—	4

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Strandebarm	24	13	15	8	3	5	68
Fjelberg	30	13	16	10	17	4	90
Vikebygd	21	9	20	12	15	5	82
Bremnes	8	15	20	15	4	8	70
Fitjar	17	33	36	34	18	16	154
Austevoll	15	17	25	13	8	—	78
Møgster	9	12	17	15	3	8	64
Fjell	—	113	90	59	40	8	310
Hamre	6	13	17	27	20	8	91
Alversund	2	2	5	7	7	4	27
Sæbø	2	2	5	4	1	1	15
Austrheim	13	25	55	71	23	8	195
Kinsarvik	30	14	18	7	5	5	79
Granvin	8	2	1	2	—	—	13
Vossestrand	15	13	16	26	12	8	90
Luster	—	—	—	—	—	—	—
Lærdal	5	2	11	8	9	—	35
Leikanger	14	3	5	7	3	—	32
Brekke	3	—	2	2	—	2	9
Askvoll	—	—	—	—	—	—	—
Førde	—	—	—	—	—	—	—
Bremanger	9	19	14	4	7	10	63
Sør-Vågsøy	13	6	8	12	7	2	48
Eid	—	—	—	—	—	—	—
Innvik	24	11	8	20	18	9	90
Vanylven	30	17	24	28	10	3	112
Vartdal	7	6	5	4	1	2	25
Norddal	—	16	7	12	9	9	53
Borgund	69	42	56	45	27	13	252
Vestnes	32	30	36	39	21	9	167
Grytten	7	2	3	5	—	—	17
Neset	18	7	17	28	12	12	94
Sør-Aukra	8	6	5	7	5	3	34
Frei	4	13	13	10	15	4	59
Øre	7	13	10	12	13	11	66
Tingvoll	18	13	16	16	7	4	74
Kornstad	—	11	18	24	15	9	77
Tustna	11	24	15	7	4	2	63
Surnadal	11	9	9	8	2	1	40
Valsøyfjord	4	4	2	6	2	1	19
Stoksund	9	6	6	5	5	3	34
Stjørna	9	10	7	12	10	2	50
Hitra	6	11	19	15	7	2	60
Heim	8	14	27	21	15	1	86
Rissa	10	25	41	42	24	5	147
Orkland	3	3	5	7	1	2	21
Rennebu	21	8	10	11	8	5	63
Røros landsogn	13	7	21	8	8	6	63
Singsås	6	14	18	8	5	9	60

Tabell 3 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere
fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Støren	13	18	15	12	4	7	69
Hølonda	6	4	11	14	17	14	66
Børsa	8	3	4	1	1	9	26
Byneset	7	3	6	8	5	2	31
Malvik	4	11	15	19	9	3	61
Meråker	6	37	23	12	12	9	99
Skatval	13	16	30	8	11	16	94
Frol	10	12	22	22	16	23	105
Verran	3	20	14	22	12	3	74
Sparbu	3	4	9	10	20	26	72
Beitstad	4	6	9	19	34	61	133
Snåsa	8	9	14	7	7	19	64
Namsskogan	2	3	5	5	9	3	27
Overhalla	10	9	14	19	13	25	90
Otterøy	6	6	15	11	7	5	50
Kolvereid	20	21	18	25	19	11	114
Brønnøy	23	33	35	44	28	14	177
Velfjord	10	10	14	25	5	12	76
Alstahaug	6	10	17	18	8	10	69
Hattfjellidal	16	3	2	1	2	—	24
Nesna	30	17	41	41	17	20	166
Nord-Rana	24	6	17	19	5	9	80
Rødøy	12	10	16	10	3	2	53
Skjerstad	33	36	29	16	6	7	127
Saltdal	197	47	58	23	8	5	338
Leiranger	26	5	23	12	9	—	75
Tysfjord	21	34	33	23	13	4	128
Evenes	4	3	9	9	10	6	41
Gimsøy	21	36	48	23	6	—	134
Flakstad	—	—	—	—	—	—	—
Øksnes	2	11	37	45	22	6	123
Bjørnskinn	16	8	23	37	14	11	109
Kvæfjord	38	42	45	39	28	12	204
Trondenes	—	42	41	54	15	13	165
Sørreisa	7	26	44	51	21	13	162
Gratangen	35	40	62	56	34	7	234
Lavangen	8	25	36	66	32	13	180
Bardu	2	2	4	11	11	9	39
Malangen	14	18	24	30	27	32	145
Storfjord	14	32	34	12	13	2	107
Helgøy	31	28	38	28	26	21	172
Kvænangen	26	32	36	38	16	17	165
Kautokeino	25	2	2	1	—	1	31
Loppa	150	14	14	13	8	2	201
Tana	40	19	16	33	18	24	150
Nesseby	52	40	25	8	9	7	141
Nord-Varanger	26	17	32	40	43	35	193

Tabell 4. Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
I. Rikets bygder.							
a. gårdbrukere	12.6	23.1	23.9	20.1	12.8	7.5	100.0
b. småbrukere	16.7	14.7	19.1	19.8	15.1	14.6	100.0
c. alle	14.3	19.7	22.0	20.0	13.7	10.3	100.0
II. Bygdene fylkesvis.							
a) Gårdbrukere.							
Østfold	4.7	18.7	17.9	23.8	19.9	15.0	100.0
Akershus	4.4	20.0	21.0	23.6	19.8	11.2	100.0
Hedmark	4.0	17.7	20.5	24.5	19.2	14.1	100.0
Opland	6.4	19.7	27.5	23.7	16.0	6.7	100.0
Buskerud	10.0	22.3	22.6	19.1	15.4	10.6	100.0
Vestfold	7.5	15.2	20.5	20.0	23.2	13.6	100.0
Telemark	11.8	23.6	17.7	14.9	11.5	20.5	100.0
Aust-Agder	15.4	20.2	23.6	21.8	12.8	6.2	100.0
Vest-Agder	23.3	30.2	23.2	13.9	6.4	3.0	100.0
Rogaland	18.2	21.5	23.1	20.1	11.5	5.6	100.0
Hordaland	15.0	27.1	26.7	19.2	8.5	3.5	100.0
Sogn og Fjordane	13.3	25.1	25.9	18.8	10.9	6.0	100.0
Møre	15.8	25.8	28.3	18.9	8.1	3.1	100.0
Sør-Trøndelag	9.1	30.2	28.6	19.1	9.9	3.1	100.0
Nord-Trøndelag	7.8	20.1	26.2	23.4	14.7	7.8	100.0
Nordland	27.2	21.0	19.6	17.6	9.2	5.4	100.0
Troms	8.4	26.2	25.6	23.5	11.9	4.4	100.0
Finnmark	52.8	20.7	15.1	5.7	5.7	—	100.0
Gårdbrukere i alt ...	12.6	23.1	23.9	20.1	12.8	7.5	100.0
b) Småbrukere.							
Østfold	9.8	13.1	16.4	17.7	20.4	22.6	100.0
Akershus	9.0	9.3	15.9	23.2	20.4	22.2	100.0
Hedmark	7.5	8.2	12.6	18.3	23.3	30.1	100.0
Opland	11.6	8.6	15.3	20.3	20.6	23.6	100.0
Buskerud	16.4	14.2	17.9	19.8	14.5	17.2	100.0
Vestfold	9.9	11.9	14.4	18.3	15.6	29.9	100.0
Telemark	17.6	13.1	14.6	13.3	12.9	28.5	100.0
Aust-Agder	26.6	16.4	18.2	19.5	12.2	7.1	100.0
Vest-Agder	43.0	19.2	18.5	11.1	5.0	3.2	100.0
Rogaland	20.9	14.5	18.0	18.4	15.7	12.5	100.0
Hordaland	14.0	20.8	25.0	21.7	12.3	6.2	100.0
Sogn og Fjordane	24.6	14.8	17.3	19.1	15.9	8.3	100.0
Møre	19.6	18.5	20.5	21.8	12.4	7.2	100.0
Sør-Trøndelag	14.7	16.4	24.5	21.9	14.2	8.3	100.0
Nord-Trøndelag	9.2	15.5	18.7	17.4	17.4	21.8	100.0
Nordland	25.6	15.6	23.4	20.1	9.1	6.2	100.0
Troms	11.1	18.2	23.2	24.5	14.2	8.8	100.0
Finnmark	40.9	12.9	12.4	13.3	10.9	9.6	100.0
Småbrukere i alt	16.7	14.7	19.1	19.8	15.1	14.6	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
II. Bygdene fylkesvis (forts.).							
c) Alle.							
Østfold	6.2	17.0	17.4	22.0	20.1	17.3	100.0
Akershus	6.0	16.3	19.3	23.5	20.0	14.9	100.0
Hedmark	6.1	12.1	15.8	20.8	21.6	23.6	100.0
Opland	8.5	15.2	22.5	22.3	17.9	13.6	100.0
Buskerud	12.8	18.8	20.6	19.4	15.0	13.4	100.0
Vestfold	8.0	14.5	19.2	19.6	21.6	17.1	100.0
Telemark	13.4	20.7	16.8	14.5	11.9	22.7	100.0
Aust-Agder	20.4	18.5	21.2	20.8	12.5	6.6	100.0
Vest-Agder	28.3	27.4	22.0	13.2	6.0	3.1	100.0
Rogaland	18.7	20.2	22.1	19.8	12.3	6.9	100.0
Hordaland	14.6	24.6	26.0	20.2	10.0	4.6	100.0
Sogn og Fjordane	14.6	23.9	24.9	18.8	11.5	6.3	100.0
Møre	17.1	23.3	25.6	19.9	9.6	4.5	100.0
Sør-Trøndelag	11.0	25.4	27.2	20.1	11.4	4.9	100.0
Nord-Trøndelag	8.5	18.0	22.8	20.6	15.9	14.2	100.0
Nordland	26.3	17.9	21.8	19.0	9.1	5.9	100.0
Troms	10.4	20.3	23.8	24.2	13.6	7.7	100.0
Finnmark	42.1	13.7	12.6	12.5	10.4	8.7	100.0
Alle	14.3	19.7	22.0	20.0	13.7	10.3	100.0
III. De 179 detaljundersøkte herreder.							
a) Gårdbrukere.							
Rødnes	8.7	24.4	23.6	20.5	18.1	4.7	100.0
Skiptvet	3.6	20.0	13.7	19.1	20.0	23.6	100.0
Aremark	8.3	25.0	15.8	18.5	20.4	12.0	100.0
Skjeberg	3.2	10.7	14.6	24.1	25.7	21.7	100.0
Varteig	—	15.2	27.3	30.3	21.2	6.0	100.0
Rolvsey	—	32.9	20.5	27.4	13.7	5.5	100.0
Råde	7.3	19.1	20.0	32.7	12.3	8.6	100.0
Hobøl	3.7	14.7	17.6	18.4	25.0	20.6	100.0
Frogn	4.4	15.9	18.6	26.5	25.7	8.9	100.0
Kråkstad	4.4	19.1	20.0	20.0	23.5	13.0	100.0
Asker	2.7	27.0	25.2	24.4	12.6	8.1	100.0
Søndre Høland	8.6	24.7	25.3	19.0	14.4	8.0	100.0
Enebakk	2.4	16.8	15.2	22.7	19.5	23.4	100.0
Skedsmo	7.1	22.2	23.8	27.0	13.5	6.4	100.0
Gjerdrum	1.9	17.8	20.4	28.7	19.7	11.5	100.0
Nannestad	2.4	19.1	23.8	23.5	26.2	5.0	100.0
Feiring	17.0	22.6	13.2	20.8	13.2	13.2	100.0
Nes	1.0	10.6	19.6	25.9	21.2	21.7	100.0
Vang	6.2	15.6	16.3	16.9	23.1	21.9	100.0
Løten	1.3	15.0	13.1	17.0	32.0	21.6	100.0
Vinger	12.3	17.7	17.7	28.5	10.8	13.0	100.0
Brandval	7.8	28.7	14.7	23.3	16.2	9.3	100.0
Våler	0.8	16.5	15.8	24.8	20.3	21.8	100.0
Stor-Elvdal	5.8	23.2	11.6	21.7	21.7	16.0	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder.							
Gårdbrukere (forts.).							
Alvdal.....	1.7	13.6	19.9	28.4	19.9	16.5	100.0
Foldal.....	6.2	25.5	28.0	26.1	10.5	3.7	100.0
Tynset.....	2.5	17.3	29.7	27.2	17.6	5.7	100.0
Dovre.....	15.5	22.3	24.4	18.5	12.2	7.1	100.0
Vågå.....	6.1	15.7	36.4	20.7	13.6	7.5	100.0
Sør-Fron.....	2.0	22.9	27.4	25.9	13.9	7.9	100.0
Øyer.....	5.7	24.5	37.5	18.8	7.4	6.1	100.0
Østre Toten.....	1.5	9.2	13.9	36.2	30.0	9.2	100.0
Eina.....	4.4	26.4	17.6	22.0	26.3	3.3	100.0
Lunner.....	2.4	27.0	34.6	23.7	10.9	1.4	100.0
Søndre Land.....	6.3	11.4	25.3	19.0	20.3	17.7	100.0
Nord-Aurdal.....	9.6	17.5	27.1	22.6	16.6	6.6	100.0
Øystre Slidre.....	8.0	22.0	27.4	25.3	14.0	3.3	100.0
Hole.....	5.0	14.2	23.3	20.0	26.7	10.8	100.0
Gol.....	18.3	25.2	25.2	19.9	7.6	3.8	100.0
Hol.....	17.1	27.6	22.9	20.0	6.7	5.7	100.0
Sigdal.....	11.2	23.1	17.4	14.3	14.3	19.7	100.0
Nedre Eiker.....	6.3	14.6	29.2	18.7	25.0	6.2	100.0
Røyken.....	1.9	19.5	28.6	28.6	14.9	6.5	100.0
Øvre Sandsvær.....	8.2	28.5	19.4	14.3	20.4	9.2	100.0
Sande.....	2.2	15.6	23.5	21.8	26.2	10.7	100.0
Hof.....	14.0	26.7	27.9	15.1	11.6	4.7	100.0
Våle.....	7.1	10.1	16.4	20.9	28.4	17.1	100.0
Sem.....	13.2	15.6	21.5	23.9	19.5	6.3	100.0
Tjølling.....	6.2	14.7	19.9	12.3	24.6	22.3	100.0
Lardal.....	3.4	16.9	18.1	21.5	21.5	18.6	100.0
Skåtøy.....	11.7	15.8	18.3	23.3	17.5	13.4	100.0
Bamble.....	14.9	20.2	15.7	12.5	12.9	23.8	100.0
Lunde.....	2.8	24.2	14.6	15.2	9.0	34.2	100.0
Sauherad.....	11.6	29.1	14.2	13.8	11.3	20.0	100.0
Fyresdal.....	4.9	26.5	23.5	17.6	11.8	15.7	100.0
Vinje.....	21.1	22.9	25.1	12.6	8.0	10.3	100.0
Gjerstad.....	10.1	25.3	21.5	24.1	12.7	6.3	100.0
Øyestad.....	26.6	16.1	20.2	20.2	12.9	4.0	100.0
Østre Moland.....	9.0	17.9	26.9	23.9	13.4	8.9	100.0
Vestre Moland.....	6.4	14.9	36.2	19.1	23.4	—	100.0
Iveland.....	6.5	16.7	16.7	29.6	16.6	13.9	100.0
Valle.....	23.1	28.7	28.7	13.9	3.7	1.9	100.0
Randesund.....	16.3	29.4	32.6	16.3	5.4	—	100.0
Hægeland.....	8.0	22.0	18.0	16.0	21.0	15.0	100.0
Øyslebo.....	8.1	31.5	29.8	22.6	8.0	—	100.0
Åseral.....	24.6	20.4	21.8	12.7	7.8	12.7	100.0
Vigmostad.....	31.1	29.5	20.5	10.7	7.4	0.8	100.0
Herad.....	13.9	43.0	30.4	11.4	1.3	—	100.0
Spind.....	59.7	20.9	11.9	6.0	1.5	—	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder.							
Gårdbrukere (forts.).							
Lyngdal	17.0	39.0	23.8	14.1	5.8	0.3	100.0
Kvås	24.5	29.2	25.5	16.1	4.7	—	100.0
Bakke	15.2	31.1	29.3	14.6	6.1	3.7	100.0
Nes	51.0	26.2	10.7	10.1	1.3	0.7	100.0
Lund	20.9	27.7	22.0	13.6	13.0	2.8	100.0
Helleland	14.9	17.0	28.4	20.6	17.7	1.4	100.0
Klepp	6.6	16.9	27.3	31.8	13.2	4.2	100.0
Høyland	3.1	21.3	21.6	25.9	16.5	11.6	100.0
Hjelmeland	21.7	24.4	26.1	12.2	10.4	5.2	100.0
Årdal	20.4	26.9	20.4	14.8	11.1	6.4	100.0
Suldal	27.7	20.8	18.9	13.8	6.9	11.9	100.0
Rennesøy	30.3	29.5	25.0	9.1	6.1	—	100.0
Stangaland	16.0	28.0	14.0	34.0	6.0	2.0	100.0
Tysvær	27.8	15.2	27.2	23.0	6.3	0.5	100.0
Torvastad	41.9	19.1	16.9	10.3	7.4	4.4	100.0
Strandebarm	19.1	30.4	27.8	11.3	7.0	4.4	100.0
Fjelberg	19.3	30.7	22.7	21.6	3.4	2.3	100.0
Vikebygd	13.2	26.5	23.5	20.6	16.2	—	100.0
Bremnes	9.9	38.2	30.6	14.5	3.6	3.2	100.0
Fitjar	10.7	25.5	32.2	20.8	7.4	3.4	100.0
Austevoll	29.0	24.2	24.2	11.3	11.3	—	100.0
Møgster	17.3	21.2	17.3	11.5	17.3	15.4	100.0
Fjell	—	48.2	21.4	19.6	7.2	3.6	100.0
Hamre	8.9	15.8	36.8	27.4	9.5	1.6	100.0
Alversund	6.2	8.5	23.0	32.0	20.2	10.1	100.0
Sæbø	5.4	18.5	32.3	34.6	6.9	2.3	100.0
Austrheim	7.0	33.7	27.9	26.7	3.5	1.2	100.0
Kinsarvik	22.6	24.2	20.2	17.7	11.3	4.0	100.0
Granvin	62.4	20.8	11.9	2.0	2.9	—	100.0
Vossestrand	17.1	45.0	23.6	5.7	7.2	1.4	100.0
Luster	—	29.3	32.6	27.9	6.8	3.4	100.0
Lærdal	4.0	23.7	32.0	18.6	15.5	6.2	100.0
Leikanger	26.1	22.2	23.9	17.6	5.7	4.5	100.0
Brekke	19.8	19.8	24.3	17.2	10.8	8.1	100.0
Askvoll	12.1	30.5	27.3	16.5	9.5	4.1	100.0
Førde	11.5	29.8	27.5	20.2	9.5	1.5	100.0
Bremanger	8.1	23.7	24.8	15.6	13.7	14.1	100.0
Sør-Vågsøy	45.7	22.9	14.3	2.8	14.3	—	100.0
Eid	17.7	19.7	20.6	20.9	13.3	7.8	100.0
Innvik	11.3	25.5	28.1	19.0	11.7	4.4	100.0
Vanylven	20.7	22.1	25.7	25.0	4.3	2.2	100.0
Vartdal	38.1	25.7	21.0	5.7	7.6	1.9	100.0
Norddal	—	25.1	31.4	22.3	16.6	4.6	100.0
Borgund	29.7	24.9	23.7	12.9	5.7	3.1	100.0
Vestnes	17.9	26.1	25.4	20.9	9.0	0.7	100.0
Grytten	20.5	28.2	27.4	16.2	6.0	1.7	100.0
Nesset	19.3	28.1	28.9	19.3	1.8	2.6	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Sør-Aukra	10.9	21.1	30.5	25.8	9.4	2.3	100.0
Frei	3.0	23.9	31.3	22.4	13.4	6.0	100.0
Øre	5.2	17.9	28.3	31.8	12.7	4.1	100.0
Tingvoll	8.1	28.1	34.4	19.4	8.8	1.2	100.0
Kornstad	2.7	24.6	30.0	21.8	10.9	10.0	100.0
Tustna	9.0	47.4	26.9	5.1	2.6	9.0	100.0
Surnadal	19.3	28.7	30.4	18.1	3.5	—	100.0
Valsøyfjord	6.7	28.3	41.7	10.0	11.7	1.6	100.0
Stoksund	10.7	22.6	28.6	16.7	14.3	7.1	100.0
Stjørna	12.5	16.7	31.2	26.4	9.0	4.2	100.0
Hitra	13.7	15.1	19.2	27.4	21.9	2.7	100.0
Heim	8.1	19.8	24.4	26.8	17.4	3.5	100.0
Rissa	5.9	25.6	37.9	22.7	6.9	1.0	100.0
Orkland	6.8	37.7	28.8	16.4	8.2	2.1	100.0
Rennebu	10.9	34.6	22.3	20.4	9.0	2.8	100.0
Røros landsogn	15.0	43.4	25.0	13.3	3.3	—	100.0
Singsås	1.4	47.2	34.3	12.1	4.3	0.7	100.0
Støren	22.0	53.7	19.5	4.8	—	—	100.0
Hølanda	2.7	26.0	23.3	19.2	21.9	6.9	100.0
Børsa	18.4	24.8	19.2	16.8	11.2	9.6	100.0
Byneset	5.1	31.8	30.1	18.8	10.8	3.4	100.0
Malvik	2.0	21.2	44.5	20.2	11.1	1.0	100.0
Meråker	2.2	8.9	48.9	22.2	13.3	4.5	100.0
Skatval	11.8	25.0	28.7	22.1	9.5	2.9	100.0
Frol	2.4	9.7	27.4	28.2	20.2	12.1	100.0
Verran	—	28.3	32.1	13.2	20.7	5.7	100.0
Sparbu	1.3	3.9	21.3	30.3	25.8	17.4	100.0
Beitstad	0.8	8.9	17.7	33.1	29.8	9.7	100.0
Snåsa	19.9	36.3	22.6	14.4	4.8	2.0	100.0
Namsskogan	25.6	18.0	28.2	20.5	5.1	2.6	100.0
Overhalla	9.9	22.7	22.7	25.6	10.5	8.6	100.0
Otterøy	7.3	35.4	28.1	18.8	5.2	5.2	100.0
Kolvereid	6.5	23.9	35.9	17.4	10.9	5.4	100.0
Brønnøy	8.5	18.1	21.3	28.7	19.1	4.3	100.0
Velfjord	3.1	24.2	28.8	24.2	10.6	9.1	100.0
Alstahaug	5.1	20.3	30.5	28.8	13.6	1.7	100.0
Hattfjellidal	61.3	28.5	8.0	2.2	—	—	100.0
Nesna	18.8	22.2	27.8	18.7	10.4	2.1	100.0
Nord-Rana	34.2	25.8	17.9	14.2	5.8	2.1	100.0
Rødøy	28.6	28.6	20.4	12.2	4.1	6.1	100.0
Skjerstad	40.0	26.7	20.8	7.5	4.2	0.8	100.0
Saltdal	72.0	16.0	8.0	2.7	1.3	—	100.0
Leiranger	45.2	18.9	11.3	20.8	3.8	—	100.0
Tysfjord	26.1	43.5	13.0	13.0	4.4	—	100.0
Evenes	6.8	15.3	18.6	25.4	20.3	13.6	100.0
Gimsøy	20.0	20.0	26.7	26.7	6.6	—	100.0
Flakstad	8.3	7.5	11.7	24.2	14.2	34.1	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Gårdbrukere (forts.).							
Øksnes	7.3	10.1	35.8	31.2	11.9	3.7	100.0
Bjørnskinn	19.5	18.4	17.2	20.7	20.7	3.5	100.0
Kvæfjord	17.1	24.1	25.3	20.0	11.8	1.7	100.0
Trondenes	—	30.7	23.7	22.5	15.0	8.1	100.0
Sørreisa	3.1	15.6	31.3	31.3	10.9	7.8	100.0
Gratangen	6.5	34.8	28.3	19.6	10.8	—	100.0
Lavangen	4.8	39.7	30.1	23.8	1.6	—	100.0
Bardu	2.8	19.8	24.5	33.0	14.2	5.7	100.0
Malangen	18.0	26.0	29.0	12.0	12.0	3.0	100.0
Storfjord	100.0	—	—	—	—	—	100.0
Helgøy	11.4	31.5	17.1	25.7	8.6	5.7	100.0
Kvænangen	20.5	31.8	22.7	13.6	9.1	2.3	100.0
Kautokeino	85.2	7.4	3.7	3.7	—	—	100.0
Loppa	—	—	—	—	—	—	—
Tana	16.7	16.7	66.6	—	—	—	100.0
Nesseby	18.2	54.5	9.1	9.1	9.1	—	100.0
Nord-Varanger	22.2	22.2	22.2	11.2	22.2	—	100.0
b) Småbrukere.							
Rødnes	17.3	11.5	13.5	17.3	17.3	23.1	100.0
Skiptvet	12.9	12.9	12.9	19.4	22.5	19.4	100.0
Aremark	14.9	10.6	14.9	19.1	12.8	27.7	100.0
Skjeberg	3.5	15.3	11.8	21.2	27.0	21.2	100.0
Varteig	3.3	13.0	23.9	17.4	19.6	22.8	100.0
Rolvøy	11.1	22.3	18.5	18.5	14.8	14.8	100.0
Råde	15.6	14.4	17.8	15.6	20.0	16.6	100.0
Høbøl	7.0	7.0	14.1	14.0	22.8	35.1	100.0
Frogn	—	7.7	38.5	34.6	15.4	3.8	100.0
Kråkstad	18.2	9.1	9.1	27.3	12.1	24.2	100.0
Asker	6.0	7.8	20.7	28.4	23.3	13.8	100.0
Søndre Høland	7.5	12.1	6.1	30.3	6.1	37.9	100.0
Enebakk	7.0	3.0	14.0	14.0	18.0	44.0	100.0
Skedsmo	22.6	11.3	15.1	28.3	17.0	5.7	100.0
Gjerdrum	5.2	15.5	20.7	19.0	13.8	25.8	100.0
Nannestad	12.3	7.5	7.5	22.7	41.5	8.5	100.0
Feiring	6.1	13.3	21.4	17.4	16.3	25.5	100.0
Nes	11.0	1.1	13.2	17.6	19.8	37.3	100.0
Vang	2.5	8.2	8.8	16.3	30.2	34.0	100.0
Løten	5.8	5.4	11.9	20.6	29.6	26.7	100.0
Vinger	16.3	10.7	11.8	17.4	19.7	24.1	100.0
Brandval	19.5	12.2	10.6	17.1	21.9	18.7	100.0
Våler	0.5	11.8	15.1	23.7	23.1	25.8	100.0
Stor-Elvdal	5.6	9.2	14.1	18.1	22.7	30.3	100.0
Alvdal	1.5	3.9	13.2	17.0	19.4	45.0	100.0
Foldal	11.8	13.7	19.6	17.6	16.7	20.6	100.0
Tynset	8.9	5.8	9.4	14.1	21.0	40.8	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Dovre	25.4	4.5	9.0	10.4	32.8	17.9	100.0
Vågå	8.4	10.7	20.6	26.0	16.8	17.5	100.0
Sør-Fron	12.3	3.9	22.3	19.2	24.6	17.7	100.0
Øyer	10.9	14.5	15.2	14.6	21.8	23.0	100.0
Østre Toten	4.8	5.6	10.8	16.8	19.2	42.8	100.0
Eina	8.3	8.3	10.4	20.9	27.1	25.0	100.0
Lunner	10.9	12.2	16.3	26.5	22.5	11.6	100.0
Søndre Land	14.8	1.3	7.4	9.9	29.6	37.0	100.0
Nord-Aurdal	16.9	4.1	11.6	29.6	16.9	20.9	100.0
Øystre Slidre	13.1	15.2	22.8	21.2	13.0	14.7	100.0
Hole	16.3	8.9	14.8	20.7	16.3	23.0	100.0
Gol	18.6	15.5	18.0	19.8	15.5	12.6	100.0
Hol	22.2	11.1	22.2	25.0	12.5	7.0	100.0
Sigdal	13.1	16.4	14.2	15.3	13.7	27.3	100.0
Nedre Eiker	11.8	17.6	35.3	23.5	11.8	—	100.0
Røyken	11.6	18.6	18.6	30.3	18.6	2.3	100.0
Øvre Sandsvær	17.5	14.9	24.3	17.6	10.8	14.9	100.0
Sande	9.5	17.6	10.8	24.3	16.2	21.6	100.0
Hof	7.3	5.2	15.6	19.8	19.8	32.3	100.0
Våle	17.0	15.1	15.1	17.0	18.8	17.0	100.0
Sem	25.0	7.1	32.2	21.4	7.1	7.2	100.0
Tjølling	10.8	21.6	10.8	24.4	16.2	16.2	100.0
Lardal	5.2	10.3	12.1	11.2	12.1	49.1	100.0
Skåtøy	19.4	18.4	22.5	16.3	12.2	11.2	100.0
Bamble	23.1	13.8	9.2	12.3	15.4	26.2	100.0
Lunde	7.7	8.6	11.5	13.5	10.6	48.1	100.0
Sauherad	19.2	12.0	13.9	10.1	13.5	31.3	100.0
Fyresdal	18.2	21.2	19.7	15.2	10.6	15.1	100.0
Vinje	20.0	5.4	9.1	18.2	16.4	30.9	100.0
Gjerstad	8.8	20.9	30.7	26.4	11.0	2.2	100.0
Øyestad	28.8	11.7	16.2	21.7	9.9	11.7	100.0
Østre Moland	29.4	16.2	17.7	13.2	17.6	5.9	100.0
Vestre Moland	30.6	19.4	8.1	22.6	12.9	6.4	100.0
Iveland	28.6	7.1	21.4	—	28.6	14.3	100.0
Valle	54.5	18.2	9.1	9.1	3.0	6.1	100.0
Randesund	40.0	30.0	30.0	—	—	—	100.0
Hægeland	35.0	10.0	15.0	10.0	20.0	10.0	100.0
Øyslebø	36.3	—	18.2	27.3	9.1	9.1	100.0
Åseral	35.3	11.8	17.6	5.9	—	29.4	100.0
Vigmostad	33.3	26.7	13.3	6.7	20.0	—	100.0
Herad	13.3	31.1	37.8	15.6	2.2	—	100.0
Spind	61.9	16.1	9.3	8.5	3.4	0.8	100.0
Lyngdal	29.8	23.1	26.9	11.5	5.8	2.9	100.0
Kvås	57.1	21.4	—	21.5	—	—	100.0
Bakke	48.7	15.4	15.4	15.4	—	5.1	100.0
Nes	55.1	16.3	14.3	8.2	6.1	—	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Tustna	17.5	38.1	23.8	11.1	6.3	3.2	100.0
Surnadal	27.5	22.5	22.5	20.0	5.0	2.5	100.0
Valsøyfjord	21.0	21.1	10.5	31.6	10.5	5.3	100.0
Stoksund	26.5	17.7	17.6	14.7	14.7	8.8	100.0
Stjørna	18.0	20.0	14.0	24.0	20.0	4.0	100.0
Hitra	10.0	18.3	31.7	25.0	11.7	3.3	100.0
Heim	9.3	16.3	31.4	24.4	17.4	1.2	100.0
Rissa	6.8	17.0	27.9	28.6	16.3	3.4	100.0
Orkland	14.3	14.3	23.8	33.3	4.8	9.5	100.0
Rennebu	33.3	12.7	15.9	17.5	12.7	7.9	100.0
Røros landsogn	20.7	11.1	33.3	12.7	12.7	9.5	100.0
Singsås	10.0	23.4	30.0	13.3	8.3	15.0	100.0
Støren	18.8	26.1	21.7	17.4	5.8	10.2	100.0
Hølonda	9.1	6.1	16.7	21.2	25.7	21.2	100.0
Børsa	30.8	11.5	15.4	3.9	3.8	34.6	100.0
Byneset	22.6	9.7	19.4	25.8	16.1	6.4	100.0
Malvik	6.6	18.0	24.6	31.1	14.8	4.9	100.0
Meråker	6.1	37.4	23.2	12.1	12.1	9.1	100.0
Skatval	13.9	17.0	31.9	8.5	11.7	17.0	100.0
Frol	9.5	11.4	21.0	21.0	15.2	21.9	100.0
Verran	4.1	27.0	18.9	29.7	16.2	4.1	100.0
Sparbu	4.2	5.5	12.5	13.9	27.8	36.1	100.0
Beitstad	3.0	4.5	6.8	14.3	25.5	45.9	100.0
Snåsa	12.5	14.1	21.9	10.9	10.9	29.7	100.0
Namsskogan	7.4	11.1	18.5	18.5	33.4	11.1	100.0
Overhalla	11.1	10.0	15.6	21.1	14.4	27.8	100.0
Otterøy	12.0	12.0	30.0	22.0	14.0	10.0	100.0
Kolvereid	17.6	18.4	15.8	21.9	16.7	9.6	100.0
Brønnøy	13.0	18.6	19.8	24.9	15.8	7.9	100.0
Velfjord	13.1	13.2	18.4	32.9	6.6	15.8	100.0
Alstahaug	8.7	14.5	24.6	26.1	11.6	14.5	100.0
Hattfjelldal	66.7	12.5	8.3	4.2	8.3	—	100.0
Nesna	18.1	10.2	24.7	24.7	10.2	12.1	100.0
Nord-Rana	30.0	7.5	21.2	23.8	6.3	11.2	100.0
Rødøy	22.6	18.9	30.2	18.9	5.6	3.8	100.0
Skjerstad	26.0	28.4	22.8	12.6	4.7	5.5	100.0
Saltdal	58.3	13.9	17.1	6.8	2.4	1.5	100.0
Leiranger	34.7	6.7	30.6	16.0	12.0	—	100.0
Tysfjord	16.4	26.6	25.8	18.0	10.1	3.1	100.0
Evenes	9.7	7.3	22.0	22.0	24.4	14.6	100.0
Gimsøy	15.7	26.9	35.8	17.1	4.5	—	100.0
Flakstad	—	—	—	—	—	—	—
Øksnes	1.6	8.9	30.1	36.6	17.9	4.9	100.0
Bjørnskinn	14.7	7.3	21.1	34.0	12.8	10.1	100.0
Kvæfjord	18.6	20.6	22.1	19.1	13.7	5.9	100.0
Trondenes	—	25.5	24.8	32.7	9.1	7.9	100.0
Sørreisa	4.3	16.0	27.2	31.5	13.0	8.0	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder.							
Småbrukere (forts.).							
Lund	33.3	33.3	33.4	—	—	—	100.0
Helleland	—	—	—	—	—	—	—
Klepp	20.6	14.7	17.7	29.4	14.7	2.9	100.0
Høyland	10.1	12.9	18.3	19.8	20.6	18.3	100.0
Hjelmeland	31.9	20.8	15.3	15.3	9.7	7.0	100.0
Årdal	28.5	14.3	14.3	28.6	—	14.3	100.0
Suldal	—	—	—	—	—	—	—
Rennesøy	—	—	—	—	—	—	—
Stangaland	33.3	27.8	27.8	11.1	—	—	100.0
Tysvær	55.6	6.7	15.5	11.1	8.9	2.2	100.0
Torvastad	50.0	25.0	25.0	—	—	—	100.0
Strandebarm	35.3	19.1	22.1	11.8	4.4	7.3	100.0
Fjelberg	33.3	14.4	17.8	11.1	18.9	4.5	100.0
Vikebygd	25.6	11.0	24.4	14.6	18.3	6.1	100.0
Bremnes	11.4	21.4	28.6	21.4	5.8	11.4	100.0
Fitjar	11.0	21.4	23.4	22.1	11.7	10.4	100.0
Austevoll	19.2	21.8	32.1	16.7	10.2	—	100.0
Møgster	14.0	18.8	26.6	23.4	4.7	12.5	100.0
Fjell	—	36.5	29.0	19.0	12.9	2.6	100.0
Hamre	6.6	14.3	18.7	29.6	22.0	8.8	100.0
Alversund	7.4	7.4	18.5	26.0	25.9	14.8	100.0
Sæbø	13.3	13.3	33.3	26.7	6.7	6.7	100.0
Austrheim	6.7	12.8	28.2	36.4	11.8	4.1	100.0
Kinsarvik	38.0	17.7	22.8	8.9	6.3	6.3	100.0
Granvin	61.5	15.4	7.7	15.4	—	—	100.0
Vossestrand	16.7	14.4	17.8	28.9	13.3	8.9	100.0
Luster	—	—	—	—	—	—	—
Lærdal	14.3	5.7	31.4	22.9	25.7	—	100.0
Leikanger	43.7	9.4	15.6	21.9	9.4	—	100.0
Brekke	33.4	—	22.2	22.2	—	22.2	100.0
Askvoll	—	—	—	—	—	—	—
Førde	—	—	—	—	—	—	—
Bremanger	14.3	30.2	22.2	6.3	11.1	15.9	100.0
Sør-Vågøy	27.1	12.5	16.7	25.0	14.6	4.1	100.0
Eid	—	—	—	—	—	—	—
Innvik	26.7	12.2	8.9	22.2	20.0	10.0	100.0
Vanylven	26.8	15.2	21.4	25.0	8.9	2.7	100.0
Vartdal	28.0	24.0	20.0	16.0	4.0	8.0	100.0
Norddal	—	30.2	13.2	22.6	17.0	17.0	100.0
Borgund	27.4	16.7	22.2	17.8	10.7	5.2	100.0
Vestnes	19.2	18.0	21.5	23.3	12.6	5.4	100.0
Grytten	41.2	11.8	17.6	29.4	—	—	100.0
Nesset	19.1	7.4	18.1	29.8	12.8	12.8	100.0
Sør-Aukra	23.5	17.7	14.7	20.6	14.7	8.8	100.0
Frei	6.8	22.0	22.0	17.0	25.4	6.8	100.0
Øre	10.6	19.7	15.1	18.2	19.7	16.7	100.0
Tingvoll	24.3	17.6	21.6	21.6	9.5	5.4	100.0
Kornstad	—	14.3	23.4	31.1	19.5	11.7	100.0

Tabell 4 (forts.). Antall gårdbrukere og småbrukere procentvis fordelt etter gjeldsprocent.

	Med gjeldsprocent						I alt
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
III. De 179 herreder. Småbrukere (forts.).							
Gratangen	15.0	17.1	26.5	23.9	14.5	3.0	100.0
Lavangen	4.4	13.9	20.0	36.7	17.8	7.2	100.0
Bardu	5.1	5.1	10.3	28.2	28.2	23.1	100.0
Malangen	9.6	12.4	16.6	20.7	18.6	22.1	100.0
Storfjord	13.1	29.9	31.8	11.2	12.1	1.9	100.0
Helgøy	18.0	16.3	22.1	16.3	15.1	12.2	100.0
Kvæningen	15.8	19.4	21.8	23.0	9.7	10.3	100.0
Kautokeino	80.6	6.5	6.5	3.2	—	3.2	100.0
Loppa	74.6	7.0	7.0	6.4	4.0	1.0	100.0
Tana	26.6	12.7	10.7	22.0	12.0	16.0	100.0
Nesseby	36.9	28.3	17.7	5.7	6.4	5.0	100.0
Nord-Varanger	13.5	8.8	16.6	20.7	22.3	18.1	100.0

Tabell 5 a. Antall gårdbrukere og små-
 Mindre

	Med gjelds-						
	0	Under 10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60
I. Gårdbrukere.							
Østfold	219	341	341	363	309	348	391
Akershus	224	326	463	434	402	460	493
Hedmark	190	402	264	341	385	419	448
Opland	417	416	594	609	731	724	724
Buskerud	369	347	306	351	258	395	334
Vestfold	294	219	256	290	347	288	324
Telemark	468	459	322	322	268	268	221
Aust-Agder	324	208	126	189	177	220	185
Vest-Agder	1 185	668	618	511	511	408	300
Rogaland	1 404	673	644	732	665	728	668
Hordaland	1 202	778	931	944	788	870	752
Sogn og Fjordane ..	1 146	772	908	936	925	856	756
Møre	1 285	584	999	1 018	909	889	755
Sør-Trøndelag	567	747	768	819	706	622	615
Nord-Trøndelag	344	302	403	399	488	447	417
Nordland	1 491	359	519	534	454	359	435
Troms	201	187	287	293	248	226	290
Finnmark	137	10	29	29	20	5	10
Tilsammen	11 467	7 798	8 778	9 114	8 591	8 532	8 118
II. Småbrukere.							
Østfold	197	100	108	104	117	163	134
Akershus	238	93	101	125	182	165	229
Hedmark	512	197	216	301	305	401	420
Opland	517	97	197	207	294	269	360
Buskerud	456	153	144	193	189	213	241
Vestfold	106	56	48	50	63	64	85
Telemark	273	89	89	89	88	75	91
Aust-Agder	443	88	123	128	110	127	136
Vest-Agder	750	146	122	150	134	106	95
Rogaland	385	80	121	113	130	155	143
Hordaland	727	317	427	532	561	539	508
Sogn og Fjordane ..	278	41	77	85	69	90	90
Møre	845	258	352	389	330	352	415
Sør-Trøndelag	482	145	278	259	318	341	341
Nord-Trøndelag	345	155	305	276	288	260	225
Nordland	1 874	255	523	770	672	634	673
Troms	768	313	581	690	616	664	722
Finnmark	984	74	175	131	124	104	118
Tilsammen	10 180	2 657	3 987	4 592	4 590	4 722	5 026
III. Alle	21 647	10 455	12 765	13 706	13 181	13 254	13 144

brukere fordelt efter gjeldsprocent.
grupper.

procent										Samlet antall
60—70	70—80	80—90	90— 100	100— 110	110— 120	120— 130	130— 140	140— 150	150 og der- over	
488	418	321	414	293	170	85	88	27	34	4 650
522	402	424	366	280	103	91	51	22	22	5 085
496	419	416	293	265	175	89	37	37	66	4 742
580	516	403	363	214	99	39	39	23	23	6 514
246	249	234	209	129	69	65	56	24	48	3 689
303	389	383	294	179	108	110	40	34	62	3 920
235	209	194	188	217	166	101	98	43	188	3 967
158	193	92	99	55	35	8	16	4	12	2 101
300	197	157	79	65	29	19	26	7	7	5 087
635	493	426	217	177	88	59	54	16	38	7 717
535	400	338	195	131	44	22	30	9	44	8 013
607	489	466	243	243	77	42	46	33	76	8 621
610	355	313	161	129	54	19	8	15	27	8 130
410	398	215	168	102	51	18	18	—	4	6 228
425	361	297	178	164	82	33	15	15	34	4 404
397	302	218	117	159	41	56	18	7	15	5 481
192	174	121	71	42	29	24	5	—	5	2 395
—	5	15	—	—	—	—	—	—	—	260
7 139	5 969	5 033	3 655	2 844	1 420	880	645	316	705	91 004
168	96	176	192	171	113	83	21	29	37	2 009
225	266	181	249	217	129	88	48	36	68	2 640
523	619	677	600	739	373	238	196	131	377	6 825
376	337	402	347	434	233	139	68	35	142	4 454
185	197	153	177	161	88	84	20	32	93	2 779
79	69	74	55	82	42	50	37	26	82	1 068
89	65	91	71	78	65	52	47	29	172	1 553
141	92	101	57	57	22	17	9	4	9	1 664
79	40	39	28	32	8	4	—	8	4	1 745
138	126	126	96	76	38	29	25	29	34	1 844
432	334	323	167	88	80	55	26	18	55	5 189
69	110	102	25	57	8	8	—	—	13	1 130
367	265	239	187	112	90	41	26	15	26	4 309
282	192	207	161	106	55	19	19	19	54	3 278
314	225	261	281	269	126	130	49	61	183	3 753
562	460	336	106	303	35	52	17	17	30	7 319
718	564	409	264	245	140	83	39	18	83	6 917
135	141	101	87	185	10	7	6	6	17	2 405
4 882	4 198	3 998	3 150	3 412	1 655	1 179	661	513	1 479	60 881
12 021	10 167	9 031	6 805	6 256	3 075	2 059	1 306	829	2 184	151 885

Tabell 5b. Antall gårdbrukere og småbrukere

Mindre

	Med gjelds-						
	0	Under 10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60
I. Gårdbrukere.							
Østfold	4.74	7.32	7.32	7.81	6.65	7.48	8.39
Akershus	4.42	6.41	9.12	8.55	7.91	9.05	9.69
Hedmark	4.05	8.47	5.57	7.20	8.11	8.83	9.44
Opland	6.44	6.39	9.10	9.35	11.21	11.11	11.11
Buskerud	9.95	9.40	8.31	9.51	6.99	10.71	9.07
Vestfold	7.49	5.59	6.54	7.41	8.82	7.33	8.27
Telemark	11.84	11.57	8.10	8.10	6.74	6.74	5.56
Aust-Agder	15.39	9.94	6.00	9.00	8.44	10.51	8.82
Vest-Agder	23.28	13.15	12.16	10.06	10.06	8.02	5.91
Rogaland	18.16	8.73	8.35	9.48	8.62	9.43	8.67
Hordaland	15.03	9.71	11.61	11.78	9.82	10.85	9.39
Sogn og Fjordane..	13.28	8.96	10.53	10.87	10.73	9.94	8.76
Møre	15.75	7.20	12.30	12.54	11.19	10.95	9.27
Sør-Trøndelag	9.05	11.99	12.34	13.16	11.34	9.99	9.87
Nord-Trøndelag ...	7.78	6.85	9.14	9.05	11.08	10.15	9.48
Nordland	27.17	6.55	9.45	9.72	8.28	6.55	7.93
Troms	8.36	7.81	11.99	12.22	10.34	9.46	12.10
Finnmark	52.83	3.77	11.32	11.32	7.55	1.89	3.77
Gårdbrukerne ..	12.60	8.57	9.65	10.01	9.44	9.38	8.92
II. Småbrukere.							
Østfold	9.77	4.99	5.41	5.20	5.82	8.11	6.65
Akershus	8.99	3.51	3.81	4.73	6.86	6.25	8.69
Hedmark	7.55	2.88	3.16	4.40	4.45	5.86	6.15
Opland	11.56	2.18	4.44	4.65	6.62	6.04	8.07
Buskerud	16.35	5.50	5.21	6.95	6.80	7.67	8.68
Vestfold	9.90	5.20	4.45	4.70	5.94	5.94	7.92
Telemark	17.62	5.71	5.71	5.71	5.70	4.87	5.87
Aust-Agder	26.65	5.28	7.39	7.65	6.60	7.65	8.18
Vest-Agder	42.99	8.37	7.01	8.60	7.69	6.11	5.43
Rogaland	20.91	4.32	6.59	6.14	7.04	8.41	7.73
Hordaland	14.03	6.10	8.21	10.24	10.80	10.38	9.81
Sogn og Fjordane..	24.55	3.61	6.86	7.58	6.14	7.94	7.94
Møre	19.62	5.99	8.16	9.03	7.64	8.16	9.64
Sør-Trøndelag	14.70	4.42	8.48	7.89	9.68	10.39	10.39
Nord-Trøndelag ...	9.22	4.12	8.13	7.38	7.70	6.94	5.97
Nordland	25.64	3.49	7.15	10.52	9.19	8.66	9.19
Troms	11.13	4.51	8.39	9.98	8.90	9.60	10.43
Finnmark	40.92	3.07	7.26	5.45	5.17	4.33	4.89
Småbrukerne ..	16.72	4.36	6.55	7.54	7.54	7.76	8.26
III. Alle	14.25	6.88	8.40	9.02	8.68	8.73	8.65

procentvis fordelt efter gjeldsprocent.

grupper.

procent										Til- sammen
60—70	70—80	80—90	90— 100	100— 110	110— 120	120— 130	130— 140	140— 150	150 og der- over	
10.47	8.98	6.90	8.89	6.32	3.66	1.83	1.91	0.58	0.75	100.00
10.27	7.91	8.34	7.20	5.49	2.00	1.78	1.00	0.43	0.43	100.00
10.47	8.83	8.77	6.17	5.56	3.69	1.87	0.79	0.79	1.39	100.00
8.90	7.94	6.19	5.58	3.27	1.51	0.60	0.60	0.35	0.35	100.00
6.67	6.77	6.34	5.68	3.50	1.86	1.75	1.53	0.65	1.31	100.00
7.72	9.93	9.77	7.49	4.57	2.76	2.84	1.02	0.87	1.58	100.00
5.92	5.28	4.92	4.74	5.46	4.19	2.55	2.46	1.09	4.74	100.00
7.50	9.19	4.32	4.69	2.63	1.69	0.38	0.75	0.19	0.56	100.00
5.91	3.87	3.09	1.55	1.26	0.56	0.35	0.49	0.14	0.14	100.00
8.24	6.39	5.53	2.82	2.28	1.14	0.76	0.70	0.21	0.49	100.00
6.68	4.99	4.23	2.44	1.63	0.54	0.27	0.38	0.11	0.54	100.00
7.04	5.66	5.41	2.81	2.81	0.89	0.49	0.54	0.39	0.89	100.00
7.49	4.37	3.84	1.97	1.59	0.67	0.24	0.10	0.19	0.34	100.00
6.58	6.40	3.47	2.70	1.65	0.82	0.29	0.29	—	0.06	100.00
9.65	8.21	6.77	4.06	3.72	1.86	0.76	0.34	0.34	0.76	100.00
7.24	5.52	4.00	2.14	2.90	0.76	1.03	0.34	0.14	0.28	100.00
8.03	7.26	5.06	2.97	1.76	1.21	0.99	0.22	—	0.22	100.00
—	1.89	5.66	—	—	—	—	—	—	—	100.00
7.84	6.56	5.53	4.02	3.12	1.56	0.97	0.71	0.35	0.77	100.00
8.32	4.78	8.73	9.56	8.52	5.61	4.16	1.04	1.46	1.87	100.00
8.54	10.06	6.86	9.45	8.23	4.88	3.35	1.83	1.37	2.59	100.00
7.67	9.08	9.92	8.79	10.82	5.47	3.49	2.87	1.92	5.52	100.00
8.44	7.56	9.02	7.78	9.74	5.24	3.13	1.53	0.80	3.20	100.00
6.66	7.09	5.50	6.37	5.79	3.18	3.04	0.72	1.16	3.33	100.00
7.43	6.44	6.93	5.20	7.67	3.96	4.70	3.47	2.48	7.67	100.00
5.70	4.19	5.87	4.53	5.03	4.19	3.36	3.02	1.85	11.07	100.00
8.44	5.54	6.07	3.43	3.43	1.32	1.05	0.53	0.26	0.53	100.00
4.53	2.26	2.26	1.58	1.81	0.45	0.23	—	0.45	0.23	100.00
7.50	6.82	6.82	5.23	4.09	2.04	1.59	1.36	1.59	1.82	100.00
8.35	6.45	6.24	3.23	1.68	1.54	1.05	0.49	0.35	1.05	100.00
6.14	9.75	9.03	2.17	5.05	0.72	0.72	0.72	—	1.08	100.00
8.51	6.16	5.55	4.34	2.60	2.08	0.95	0.61	0.35	0.61	100.00
8.60	5.85	6.33	4.90	3.23	1.67	0.60	0.60	0.60	1.67	100.00
8.35	5.97	6.94	7.48	7.16	3.36	3.47	1.30	1.63	4.88	100.00
7.67	6.28	4.59	1.45	4.13	0.47	0.70	0.23	0.23	0.41	100.00
10.36	8.14	5.91	3.81	3.56	2.03	1.21	0.57	0.26	1.21	100.00
5.59	5.86	4.19	3.63	7.68	0.42	0.28	0.28	0.28	0.70	100.00
8.02	6.90	6.57	5.17	5.60	2.72	1.94	1.08	0.84	2.43	100.00
7.91	6.69	5.95	4.48	4.12	2.03	1.36	0.86	0.55	1.44	100.00

Tabell 6. Formue og gjeld for jord-
Beregnete

	Med 75—100 pct. gjeld						Med 100 pct.		
	Absolutte tall			I pct. av alle			Absolutte tall		
	Antall	Brutto- formue	Gjeld	Antall	Brutto- formue	Gjeld	Antall	Brutto- formue	Gjeld
	1000 kr.	1000 kr.					1000 kr.	1000 kr.	
I. Gårdbrukere.									
Østfold	925	31 271	24 440	19.9	17.06	28.51	697	21 043	21 946
Akershus	1 007	40 662	33 362	19.8	16.94	29.28	569	19 155	21 239
Hedmark	910	43 561	36 333	19.2	17.76	26.56	669	31 764	37 140
Opland	1 042	39 838	32 194	16.0	17.45	28.46	437	19 383	22 013
Buskerud	568	27 260	25 988	15.4	15.73	28.39	391	18 162	24 432
Vestfold	909	27 641	24 319	23.2	19.76	33.89	533	14 324	17 997
Telemark	456	11 666	10 482	11.5	10.20	18.52	813	19 250	24 965
Aust-Agder	269	8 289	6 677	12.8	12.43	26.05	130	3 368	3 701
Vest-Agder	326	5 687	4 850	6.4	6.39	19.24	153	2 394	2 836
Rogaland	888	16 795	13 560	11.5	10.68	23.22	432	7 879	8 812
Hordaland	681	7 904	7 474	8.5	7.22	19.70	280	2 770	3 733
Sogn og Fjordane..	940	8 174	7 397	10.9	8.45	19.56	517	4 343	5 407
Møre	658	6 833	5 462	8.1	6.40	16.44	252	2 552	2 940
Sør-Trøndelag	617	9 685	8 625	9.9	7.53	19.36	193	3 010	3 524
Nord-Trøndelag ...	647	17 666	14 554	14.7	14.39	27.27	343	7 096	8 021
Nordland	504	4 337	3 505	9.2	10.07	24.05	296	1 903	2 092
Troms	285	3 041	2 444	11.9	11.46	23.06	105	1 138	1 282
Finnmark	15	109	90	5.7	5.21	29.13	—	—	—
Rikets bygder .	11 647	310 419	261 756	12.8	13.65	25.88	6 810	179 534	212 080
II. Småbrukere.									
Østfold	410	3 618	3 067	20.4	19.38	29.92	454	3 351	3 827
Akershus	538	4 517	4 038	20.4	19.15	29.40	586	3 607	4 338
Hedmark	1 590	8 570	6 879	23.3	24.16	29.06	2 054	8 783	10 389
Opland	918	4 654	4 334	20.6	19.03	27.06	1 051	5 143	6 354
Buskerud	403	2 156	1 858	14.5	14.46	24.59	478	2 000	2 493
Vestfold	167	1 785	1 352	15.6	14.01	20.64	319	2 586	3 108
Telemark	200	1 456	1 308	12.9	13.82	19.61	443	2 504	3 759
Aust-Agder	203	1 668	1 314	12.2	12.29	26.82	118	835	909
Vest-Agder	87	633	535	5.0	4.09	18.08	56	348	414
Rogaland	290	1 641	1 435	15.7	14.35	26.16	231	1 345	1 710
Hordaland	638	3 665	3 040	12.3	11.27	23.68	322	1 600	1 927
Sogn og Fjordane..	180	983	866	15.9	17.38	36.41	94	316	374
Møre	534	2 736	2 327	12.4	13.09	27.65	310	1 099	1 287
Sør-Trøndelag	465	2 710	2 528	14.2	12.95	26.14	272	1 283	1 731
Nord-Trøndelag ...	653	3 721	3 306	17.4	16.27	24.32	818	4 105	5 444
Nordland	666	2 406	2 166	9.1	9.11	20.68	454	1 288	1 614
Troms	982	3 229	2 935	14.2	13.21	23.94	608	1 674	2 146
Finnmark	262	831	699	10.9	13.46	28.89	231	529	577
Rikets bygder .	9 186	50 979	43 987	15.1	14.96	25.82	8 899	42 396	52 401
III. Gårdbrukere, småbrukere, forpaktere og skogeiere.									
	20 833	361 577	305 897	13.7	13.82	25.87	15 709	222 296	264 936

brukere med 75 pct. gjeld og derover.
tall.

gjeld og derover			Tilsammen med 75 pct. gjeld og derover					
I pct. av alle			Absolutte tall			I pct. av alle		
Antall	Brutto- formue	Gjeld	Antall	Brutto- formue	Gjeld	Antall	Brutto- formue	Gjeld
				1000 kr.	1000 kr.			
15.0	11.48	25.60	1 622	52 314	46 386	34.9	28.54	54.11
11.2	7.98	18.64	1 576	59 817	54 601	31.0	24.92	47.92
14.1	12.95	27.15	1 579	75 325	73 473	33.3	30.71	53.71
6.7	8.49	19.46	1 479	59 221	54 207	22.7	25.94	47.92
10.6	10.48	26.69	959	45 422	50 420	26.0	26.21	55.08
13.6	10.24	25.08	1 442	41 965	42 316	36.8	30.00	58.97
20.5	16.83	44.11	1 269	30 916	35 447	32.0	27.03	62.63
6.2	5.05	14.44	399	11 657	10 378	19.0	17.48	40.49
3.0	2.69	11.25	479	8 081	7 686	9.4	9.08	30.49
5.6	5.01	15.09	1 320	24 674	22 372	17.1	15.69	38.31
3.5	2.53	9.84	961	10 674	11 207	12.0	9.75	29.54
6.0	4.49	14.30	1 457	12 517	12 804	16.9	12.94	33.86
3.1	2.39	8.85	910	9 385	8 402	11.2	8.79	25.29
3.1	2.34	7.91	810	12 695	12 149	13.0	9.87	27.27
7.8	5.78	15.03	990	24 762	22 575	22.5	20.17	42.30
5.4	4.42	14.36	800	6 240	5 597	14.6	14.49	38.41
4.4	4.29	12.10	390	4 179	3 726	16.3	15.75	35.16
—	—	—	15	109	90	5.7	5.21	29.13
7.5	7.90	20.97	18 457	489 953	473 836	20.3	21.55	46.85
22.6	17.95	37.02	864	6 969	6 894	43.0	37.33	66.94
22.2	15.29	31.59	1 124	8 124	8 376	42.6	34.44	60.99
30.1	24.76	43.89	3 644	17 353	17 268	53.4	48.92	72.95
23.6	21.03	39.67	1 969	9 797	10 688	44.2	40.06	66.73
17.2	13.42	32.99	881	4 156	4 351	31.7	27.88	57.58
29.9	20.30	47.43	486	4 371	4 460	45.5	34.31	68.07
28.5	23.76	56.35	643	3 960	5 067	41.4	37.58	75.96
7.1	6.15	18.55	321	2 503	2 223	19.3	18.44	45.37
3.2	2.25	13.53	143	981	949	8.2	6.34	31.61
12.5	11.76	31.18	521	2 986	3 145	28.2	26.11	57.34
6.2	4.92	15.01	960	5 265	4 967	18.5	16.19	38.69
8.3	5.59	15.73	274	1 299	1 240	24.2	22.97	52.14
7.2	5.26	15.29	844	3 835	3 614	19.6	18.35	42.94
8.3	6.13	17.90	737	3 993	4 259	22.5	19.08	44.04
21.8	17.95	40.05	1 471	7 826	8 750	39.2	34.22	64.37
6.2	4.88	15.41	1 120	3 694	3 780	15.3	13.99	36.09
8.8	6.85	17.51	1 590	4 903	5 081	23.0	20.06	41.45
9.6	8.57	22.98	493	1 360	1 276	20.5	22.03	51.87
14.6	12.44	30.76	18 085	93 375	96 388	29.7	27.40	56.58
10.3	8.50	22.40	36 542	583 873	570 833	24.1	22.32	48.27

Tabell 7b. Antall gårdbrukere og småbrukere fordelt etter gjeldsprocent og etter verdien av deres eiendommer.

	Med gjeldsprocent						Samlet antall
	0	Under 25	25—50	50—75	75—100	100 og over	
Alle herreder.							
(Beregnete tall.)							
a) Gårdbrukere.							
Eiend.verdi: Under 5 000 kr.....	1 944	1 429	1 303	1 208	771	680	7 335
—»— 5 000—10 000 »	3 922	5 918	6 428	4 892	2 474	1 397	25 031
—»— 10 000—20 000 »	3 761	8 029	7 953	6 437	4 229	2 446	32 855
—»— 20 000—40 000 »	1 557	4 285	4 449	4 015	2 752	1 675	18 733
—»— 40 000—80 000 »	272	1 169	1 493	1 421	1 208	508	6 071
—»— 80 000 og over	11	187	170	294	213	104	979
Tilsammen.....	11 467	21 017	21 796	18 267	11 647	6 810	91 004
b) Småbrukere.							
Eiend.verdi: Under 5 000 kr.....	6 386	4 316	5 716	5 765	4 140	4 619	30 942
—»— 5 000—10 000 »	3 076	3 663	4 709	5 010	3 919	3 464	23 841
—»— 10 000—20 000 »	707	889	1 116	1 208	1 031	787	5 738
—»— 20 000—40 000 »	11	54	78	81	92	29	345
—»— 40 000—80 000 »	—	4	3	4	4	—	15
Tilsammen.....	10 180	8 926	11 622	12 068	9 186	8 899	60 881
Relative tall.							
a) Gårdbrukere.							
Eiend.verdi: Under 5 000 kr.....	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
—»— 5 000—10 000 »	26.5	19.5	17.7	16.5	10.5	9.3	100.0
—»— 10 000—20 000 »	15.7	23.6	25.7	19.5	9.9	5.6	100.0
—»— 20 000—40 000 »	11.4	24.4	24.2	19.6	12.9	7.5	100.0
—»— 40 000—80 000 »	8.3	22.9	23.7	21.4	14.7	9.0	100.0
—»— 80 000 og over	4.5	19.3	24.6	23.4	19.9	8.3	100.0
—»— 80 000 og over	1.1	19.1	17.4	30.0	21.8	10.6	100.0
Tilsammen.....	12.6	23.1	23.9	20.1	12.8	7.5	100.0
b) Småbrukere.							
Eiend.verdi: Under 5 000 kr.....	20.6	14.0	18.5	18.6	13.4	14.9	100.0
—»— 5 000—10 000 »	12.9	15.4	19.8	21.0	16.4	14.5	100.0
—»— 10 000—20 000 »	12.3	15.5	19.4	21.1	18.0	13.7	100.0
—»— 20 000—40 000 »	3.2	15.7	22.5	23.5	26.7	8.4	100.0
—»— 40 000—80 000 »	—	26.7	20.0	26.7	26.6	—	100.0
Tilsammen.....	16.7	14.7	19.1	19.8	15.1	14.6	100.0

Tabell 8. Gjeldsprocent ved eiendommer av forskjellig verdi.

(Efter undersøkelse i 179 herreder.)

	Eiendomsverdi						
	Under 5 000 kr.	5 000— 10 000 kr.	10 000— 20 000 kr.	20 000— 40 000 kr.	40 000— 80 000 kr.	80 000 kr. og derover	Gjennem- snittlig
a) Gårdbrukere							
Østfold	55.56	40.80	60.89	50.42	50.98	45.06	51.71
Akershus	28.11	57.79	57.50	47.77	46.77	58.76	50.27
Hedmark	51.99	54.96	51.75	53.87	66.15	59.71	57.78
Opland	47.66	43.30	44.48	49.34	55.92	67.53	52.69
Buskerud	26.84	39.83	41.79	48.58	52.06	91.95	48.98
Vestfold	38.62	54.19	59.64	52.17	45.30	42.28	50.02
Telemark	42.66	38.68	48.78	52.82	54.59	—	48.50
Aust-Agder	29.13	35.86	40.19	41.09	43.54	—	40.20
Vest-Agder	26.16	25.48	28.38	29.67	34.01	—	27.92
Rogaland	22.98	33.14	36.19	39.82	46.66	42.63	39.32
Hordaland	35.26	36.36	28.57	22.78	58.70	29.22	31.46
Sogn og Fjordane	51.48	39.90	35.28	29.98	33.70	56.66	36.54
Møre	40.86	35.67	32.07	30.31	30.08	46.54	32.98
Sør-Trøndelag	39.19	39.34	34.12	29.21	29.34	64.97	33.03
Nord-Trøndelag	41.60	40.45	41.71	46.73	48.83	50.09	44.94
Nordland	30.76	32.86	42.80	53.51	—	—	34.71
Troms	51.80	39.88	39.75	47.37	42.61	—	41.56
Finmark	19.60	10.49	17.25	—	—	—	15.54
De 179 herreder	38.38	37.88	41.62	45.47	51.16	58.14	45.64
b) Småbrukere.							
Østfold	54.52	60.21	53.18	91.56	—	—	57.69
Akershus	63.75	60.69	55.46	56.24	—	—	57.03
Hedmark	79.05	70.75	66.78	40.43	—	—	71.73
Opland	61.19	61.49	60.44	97.17	—	—	61.33
Buskerud	52.15	50.59	48.50	66.64	—	—	51.18
Vestfold	96.65	63.91	49.94	38.39	—	—	58.27
Telemark	67.13	58.48	54.35	—	—	—	61.18
Aust-Agder	35.73	36.58	39.60	111.69	—	—	38.57
Vest-Agder	20.57	18.16	22.73	24.51	—	—	19.55
Rogaland	19.57	44.38	50.84	57.80	—	—	47.69
Hordaland	41.43	40.70	38.26	—	—	—	40.68
Sogn og Fjordane	43.06	38.78	41.17	—	—	—	40.53
Møre	45.01	38.26	44.69	20.96	—	—	41.12
Sør-Trøndelag	44.16	43.97	35.14	—	—	—	43.01
Nord-Trøndelag	56.79	58.89	53.58	—	—	—	57.42
Nordland	35.01	40.41	110.16	—	—	—	36.28
Troms	50.46	44.58	38.90	32.97	—	—	47.20
Finmark	38.38	43.67	61.09	—	—	—	40.36
De 179 herreder	49.59	50.99	50.79	56.75	—	—	50.61

Tabell 9. Herredenes fordeling efter gjeldsprocent.

a. Særskilt for gårdbrukere og småbrukere.

	Antall herreder med gjeldsprocent									Herreder uten gårdbrukere og småbrukere ¹	Antall herreder i alt
	Under 10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80	80 og over		
a) Etter gårdbrukernes gjeldsprocent											
Østfold	—	—	1	8	9	8	3	—	—	—	29
Akershus	—	1	3	3	12	10	—	—	—	1	30
Hedmark	—	—	1	2	10	9	5	2	1	—	30
Opland	—	—	2	6	15	5	5	2	—	—	35
Buskerud	—	—	2	6	6	5	4	—	1	—	24
Vestfold	—	—	1	1	4	9	2	1	—	1	19
Telemark	—	—	—	7	7	7	4	—	—	—	25
Aust-Agder	—	1	4	14	7	3	1	—	—	1	31
Vest-Agder	—	9	13	8	3	2	2	—	—	—	37
Rogaland	1	5	15	13	7	6	—	—	1	—	48
Hordaland	1	1	17	18	13	4	—	—	—	1	55
Sogn og Fjordane .	—	1	4	18	7	6	1	1	—	—	38
Møre	—	8	14	28	11	3	—	—	—	1	65
Sør-Trøndelag	—	6	14	12	16	3	3	—	1	—	55
Nord-Trøndelag ..	1	1	7	14	7	8	7	—	—	—	45
Nordland	2	7	15	16	12	5	2	—	—	4	63
Troms	2	—	3	13	11	3	—	—	—	1	33
Finnmark	3	3	3	6	1	—	—	—	—	4	20
Rikets bygder	10	43	119	193	158	96	39	6	4	14	682
b) Etter småbrukernes gjeldsprocent											
Østfold	—	2	—	2	5	7	9	2	1	1	29
Akershus	—	—	2	3	2	13	5	2	1	2	30
Hedmark	—	1	—	4	1	5	7	6	5	1	30
Opland	—	—	—	2	3	8	8	4	5	5	35
Buskerud	—	—	—	2	5	3	3	1	—	10	24
Vestfold	—	—	1	3	3	6	2	1	1	2	19
Telemark	—	—	—	3	3	5	4	3	4	3	25
Aust-Agder	1	3	7	8	4	1	2	2	—	3	31
Vest-Agder	3	6	14	5	3	4	—	1	1	—	37
Rogaland	2	1	3	8	4	3	1	2	—	24	48
Hordaland	—	5	6	17	10	9	3	1	1	3	55
Sogn og Fjordane .	1	1	2	5	6	6	1	—	—	16	38
Møre	—	5	11	15	14	9	4	—	1	6	65
Sør-Trøndelag	—	2	2	13	18	10	4	3	—	3	55
Nord-Trøndelag ..	—	—	2	5	13	8	7	3	7	—	45
Nordland	1	4	12	13	17	9	2	—	—	5	63
Troms	—	1	2	3	7	11	4	1	—	4	33
Finnmark	3	2	2	5	2	3	—	—	—	3	20
Rikets bygder	11	33	66	116	120	120	66	32	27	91	682

¹ I 7 herreder: Lillestrøm, Stavern, Grip, Kjerringøy, Langenes, Måsøy og Berlevåg er det ingen med jordbruk som hovederhverv. I 7 herreder er bare opført småbrukere. For en rekke herreder foreligger det bare fellesoppgave for gårdbrukere og småbrukere, opført under gårdbrukere.

Tabell 9 (forts.). Herredenes fordeling efter gjeldsprocent.

b. Efter gjeldsprocent for alle under ett.

		Antall herreder med gjeldsprocent								Herreder uten gårdbrukere og småbrukere	Antall herreder	
		Under 10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80			80 og over
Østfold.....	{ Spesialopgaver	—	—	—	2	2	2	2	—	—	—	8
	{ Summariske	—	1	1	5	7	5	2	—	—	—	21
	{ Tilsammen	—	1	1	7	9	7	4	—	—	—	29
Akershus	{ Spesialopgaver	—	—	—	—	4	4	1	—	—	—	9
	{ Summariske	—	1	2	4	5	7	1	—	—	1	21
	{ Tilsammen	—	1	2	4	9	11	2	—	—	1	30
Hedmark	{ Spesialopgaver	—	—	—	—	1	4	4	1	—	—	10
	{ Summariske	—	—	1	1	8	5	2	2	1	—	20
	{ Tilsammen	—	—	1	1	9	9	6	3	1	—	30
Opland	{ Spesialopgaver	—	—	—	—	6	2	2	—	—	—	10
	{ Summariske	—	—	2	3	9	6	1	3	1	—	25
	{ Tilsammen	—	—	2	3	15	8	3	3	1	—	35
Buskerud	{ Spesialopgaver	—	—	—	2	1	4	—	—	—	—	7
	{ Summariske	—	—	1	4	6	3	2	—	1	—	17
	{ Tilsammen	—	—	1	6	7	7	2	—	1	—	24
Vestfold	{ Spesialopgaver	—	—	—	1	1	3	1	—	—	—	6
	{ Summariske	—	—	—	1	3	6	1	1	—	1	13
	{ Tilsammen	—	—	—	2	4	9	2	1	—	1	19
Telemark	{ Spesialopgaver	—	—	—	1	3	1	1	—	—	—	6
	{ Summariske	—	—	—	5	5	6	2	1	—	—	19
	{ Tilsammen	—	—	—	6	8	7	3	1	—	—	25
Aust-Agder	{ Spesialopgaver	—	—	1	2	2	1	—	—	—	—	6
	{ Summariske	—	3	3	10	6	1	2	—	—	—	25
	{ Tilsammen	—	3	4	12	8	2	2	—	—	—	31
Vest-Agder	{ Spesialopgaver	—	2	6	2	—	1	—	—	—	—	11
	{ Summariske	—	5	9	6	3	1	2	—	—	—	26
	{ Tilsammen	—	7	15	8	3	2	2	—	—	—	37

Rogaland	Spesialopgaver	-	1	3	4	2	1	-	-	-	-	11
	Summariske	1	4	12	10	4	5	-	-	1	-	37
	Tilsammen	1	5	15	14	6	6	-	-	1	-	48
Hordaland	Spesialopgaver	1	-	5	4	3	1	-	-	-	-	14
	Summariske	-	-	11	14	12	3	1	-	-	-	41
	Tilsammen	1	-	16	18	15	4	1	-	-	-	55
Sogn og Fjordane ..	Spesialopgaver	-	-	2	6	2	-	-	-	-	-	10
	Summariske	-	1	3	10	6	6	1	1	-	-	28
	Tilsammen	-	1	5	16	8	6	1	1	-	-	38
Møre	Spesialopgaver	-	1	2	8	3	1	-	-	-	-	15
	Summariske	-	7	9	20	10	3	-	-	-	1	50
	Tilsammen	-	8	11	28	13	4	-	-	-	1	65
Sør-Trøndelag	Spesialopgaver	-	1	3	4	6	-	-	-	-	-	14
	Summariske	-	3	9	10	11	5	2	-	1	-	41
	Tilsammen	-	4	12	14	17	5	2	-	1	-	55
Nord-Trøndelag	Spesialopgaver	-	-	1	3	4	1	2	-	-	-	11
	Summariske	1	1	4	10	6	5	6	1	-	-	34
	Tilsammen	1	1	5	13	10	6	8	1	-	-	45
Nordland	Spesialopgaver	1	1	4	3	4	1	2	-	-	-	16
	Summariske	-	7	10	12	12	4	-	-	-	2	47
	Tilsammen	1	8	14	15	16	5	2	-	-	2	63
Troms	Spesialopgaver	-	-	1	2	6	1	-	-	-	-	10
	Summariske	-	2	1	5	10	4	1	-	-	-	23
	Tilsammen	-	2	2	7	16	5	1	-	-	-	33
Finnmark	Spesialopgaver	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-	5
	Summariske	2	-	4	4	2	1	-	-	-	2	15
	Tilsammen	3	1	4	5	3	2	-	-	-	2	20
Rikets bygder	Spesialopgaver	3	7	28	45	51	29	15	1	-	-	179
	Summariske	4	35	82	134	125	76	26	9	5	7	503
	Tilsammen	7	42	110	179	176	105	41	10	5	7	682

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX.
(Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1933 (forts. suite):

- Nr. 1. Norges industri 1931. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 2. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1930. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 3. Norges jernbaner 1931—1932. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 4. Det civile veterinærvesen 1931. (*Service vétérinaire civil.*)
— 5. Norges handel 1931. (*Commerce.*)
— 6. Meieribruket i Norge 1931. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1931.*)
— 7. Norges kommunale finanser 1930—1931. (*Finances des communes.*)
— 8. Sjømannstrygden 1930. Fiskerstrygden 1930. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 9. Norges telegrafvesen 1931—1932. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 10. Norges postvesen 1932. (*Statistique postale.*)
— 11. Industriarbeidertrygden. Ulykkestrygden 1930. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
— 12. Norges handel 1932. (*Commerce.*)
— 13. Norges fiskerier 1931. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 14. Norges private aktiebanker og sparebanker 1932. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1932.*)
— 15. Norges bergverksdrift 1932. (*Mines et usines.*)
— 16. Landbruksareal og husdyrhold 1933. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1933. Recensement représentatif.*)
— 17. Folketellingen 1 desember 1930: IV. Samer og Kvener. — Andre lands statsborgere. — Blinde, døvstumme, åndssvake, og sinnssyke. (*Recensement du 1er décembre 1930: IV. Lapons et Quaines. — Sujets étrangers. — Aveugles, sourds-muets, idiots et aliénés.*)
— 18. Gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld. Efter skatteligningen for 1932—33. (*Fortunes et delles des propriétaires et des petits propriétaires d'après l'évaluation communale des revenus et des fortunes 1932—33.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:
Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 52de årgang 1933.
Oslo 1933. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 50de bind 1932. Oslo 1933.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1932. Tyvende bind. Oslo 1933.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1932. Vingtième année.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920.
Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være taknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

22 november 1933.